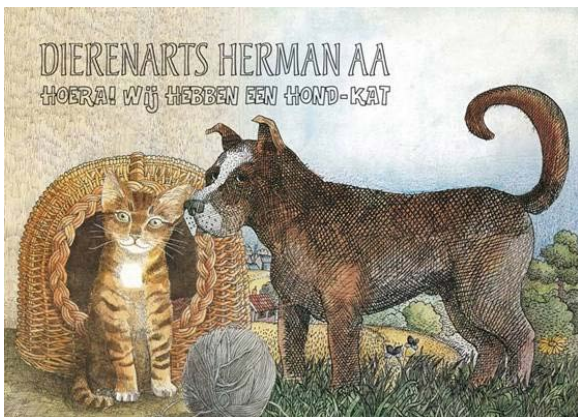

KLEINE HUISDIEREN COMPENDIUM

Het 'Groene' Boekje

drs.ing. H.J.Aa

Tegenslagen veranderen in overwinningen.

De inspiratie dank ik aan mijn kinderen.

'Kleine Huisdieren Compendium' het Groene Boekje

Voorwoord

“Oorspronkelijk bedoeld als een handleiding waarin de therapeutische mogelijkheden bij de behandeling van kleine huisdieren worden aangegeven, is het boekje uitgegroeid tot een meer uitgebreid werkje, dat naar ik meen de kleine huisdierenpracticus van nut kan zijn.....“

Zo begon het voorwoord van het *'Het Groene Boekje'* uit 1974, dat in gedrukte vorm - in groene kaft - werd uitgegeven met de morele hulp van dr. Speckman in zijn hoedanigheid als apotheker, die toen de doorslag heeft gegeven *'er iets van te maken'*.

Nu deze verbeterde versie(s), voor één prijs, waarbij het commentaar, de suggesties en aanvullingen van collega's een up-to-date *'compendium voor kleine huisdieren'* het licht hebben laten zien als *APP*, op 'onze' Vetonline-site met inlog en als drukwerkje, waar we met zijn allen wat aan hebben.

Herman Aa
Joppe 1 juni 2012

No part of this book may be produced in any form by print, photoprint, microfilm or any means without written permission from the Publisher.
Copyright drs.ing. H.J. Aa

INHOUDSOPGAVE

1. Algemeen onderzoek	8
2. Anesthesie.....	15
3. Bloed.....	21
4. Centraal zenuwstelsel.....	35
5. Digestie	43
6. Doseringen.....	51
7. Duiven	55
8. Endocrinologie.....	63
9. Gynaecologie.....	71
10. Hart	79
11. Huid	81
12. Infectieziekten Hond	95
13. Intoxicaties.....	107
14. Kat	118
15. Keel neus oor	127
16. Locomotie apparaat.....	131
17. Oog	145
18. Parasitilogie	161
19. Respiratie apparaat.....	165
20. Urogenitaal apparaat.....	171
21. Vaccinaties	179
22. Voeding bijzondere dieren.....	182
23. Overige, adviesbrieven, dierensites, boeken....	193
Werkzame stoffen - Merknamen.....	203
Index	211

ALGEMEEN ONDERZOEK

* ANAMNESE:

- Wat is de klacht?
- Hoelang al?
- Meerdere dieren?
- Ontwikkeling van de verschijnselen/kwaal.
- Meerdere details van de klacht.
- Algemene zaken als eetlust/voer/urine/ontlasting.

* SIGNALEMENT:

Soort, ras, geslacht, leeftijd, gebruik.

* ALGEMENE INDRUK:

Gedrag: apathisch of geëxciteerd.

Gang en stand: kreupel, paretisch, paralytisch.

Voedingstoestand: mager, dik.

Verzorging: haarklitten, ongedierte.

Status presens: de toestand van een ziek dier op het moment van onderzoek.

- A: 10-30/min.
- P: *Kat:* 100 - 260/min.
Hond: 70 -160/min.
- T: 38-39°C
- Huid, beharing, hoornige structuren.
- Lymfeklieren.
- Slijmvliezen.
- Ogen/oogleden.
- Oren.

ALGEMEEN ONDERZOEK

* **ADEMHALING:** *type, frequentie, ritme, tijdsduur.*
(beoordelen bij het staande dier in rust)

Type: Costo-abdominaal - 10-30/min.

Inspiratie : expiratie = 2 : 3

* **Abdominaal:**

Aandoeningen van de thorax:

Hydrothorax, pijn in thorax, pneumonie.

Pendelende ademhaling: hernia diafragmatica.

* **Inspiratie:**

Thorax ruimer, buikholte kleiner.

Dd: aandoeningen n.phrenicus tgv toxinen, ver-lengde
inspiratiefase: aandoeningen vóór de longen

* **Frequentie:** *Grote hond:* 10-20/min.

Kleine hond: 20-30/min.

* **Tachnypnoe:**

Fysiologisch: jonge, oude, kleine honden, graviditeit,
dik, sterke darmvulling, nervositeit,
hoge temp, spel, inspanning.

Pathologisch: koorts, ontsteking van de longen
(bemoeilijkte gaswisseling), ademhalingswegen
vernauwd, kramptoestanden en prikkeling van het
ademcentrum door toxinen, hartaandoeningen,
aandoeningen van de ademhalingsmusculatuur,
gestoorde stofwisseling (elasticiteit longweefsel).

* **Bradypnoe:** depressie van ademhalingscentrum
door: Morfine, barbituraten, hersentumoren.

ALGEMEEN ONDERZOEK

* **RITME:**

***Inspiratoire dyspnoe - wangen hol.**

Hoofd/hals gestrekt tgv obstructie/vernauwing voorin het respiratie-apparaat (cf laryngospasme, asthma).

***Expiratoire dyspnoe - wangen bol.**

Tgv afw in alveoli en broncheoli (cf emfyseem).

***Labiaal ademen:**

Bij inspiratoire dyspnoe: aan eind van de inspiratie worden de wangen naar binnen gezogen.

Bij gemengde dyspnoe: longtumoren, longoedeem, atelectase, pleuritis, pneumothorax, hydrothorax, anemie, intoxicaties, hart- en circulatiepatiënten, hernia diafragmatica, stuwingsafwijkingen als mitralisinsufficiëntie of van de pulmonaalarteriën.

* **POLS:** geeft indruk van conditie van hart en bloedvaten - (freq. 60-120/min.).

Minstens halve minuut opnemen aan art. femoralis:

Hond: 70-160/min

Kat: 100-260/min

Beoordelen: kwaliteit, kracht, regelmaat, intensiteit (equaal en synchroon met hartslag).

Polsgolf controleren dmv dichtdrukken van de arterie met 1 vinger - dit geeft indruk van de bloeddruk en de conditie van de vaatwand.

ALGEMEEN ONDERZOEK

Aritmie tgv: verhoogde diastolische druk, pulsus irregularis respiratorius/resp. aritmie (fysiologisch), hartzwakte, myocarditis, klepgebreken.

Hoge vagotonus: uitvallen contracties, intoxicatie.

***Kwaliteit**: grootte = hoogte van de amplitude.

Indruk van de bloedgolf en het verschil in de diastolische en systolische bloeddruk.

Pulsus plenus - gevuld, normaal, *p. magnus* - groot, *p. durus* - hard, *p. parvus* - klein, *p. celer* - snel naar de top, *p. mollis* - zachte pols, *p. tardus* - stenose vd aorta, vertraagde stijging, *p. dicroticus* - bij koorts, *p. filiformis* - nauwelijks voelbaar

***Veneuze druk beoordelen** - dier op zij leggen, achterbeen opheffen, vena saphena moet leeg-lopen (evt poot nat maken - vater beter te zien).

Zoniet: te hoge bloeddruk, tumor.

Negatieve venepols = praesystolisch.

Positieve venepols = postsystolisch + insufficiëntie van de tricuspidalis.

Polsgolf 25x sneller dan bloedgolf.

***Pathologische arhythmie** : regelmatige onregelmatigheid, onregelmatige onregelmatigheid, extra systolen (+ compensat.pauze), frustane contracties.

Kopstuwung te zien aan de sclera.

ALGEMEEN ONDERZOEK

* **TEMPERATUUR - lager dan 39,0°C**

's Avonds iets hoger dan 's morgens (0,5°C)

Temperatuur opnemen na rustperiode van > 1 uur.

Groot: 37,5 - 38,5°C

Middel: 38,0 - 39,0°C

Klein: 38,5 - 39,0°C

Duif: 40,0 - 43,0°C

Konijn/Cavia 37,5 - 39,5°C

Bij inbrengen van thermometer let op:

Anaalklieren, coprostasis, tumoren, abscessen, corp. aliena, pus en/of bloed (bij uithalen te zien).

***Hyperthermie:** beweging, psychische invloeden, extra hoge buitentemp, vlak na maaltijd, graviditeit.

Pathologisch: koorts, infectieziekten, septicaemie, pyaemie, pneumonie, flegmonen.

Febris continua - aanhoudende koorts.

Febris remittens = wisselende koorts: 's morgens subfebriel en 's avonds 41°C.

Febris intermittens = 3-daagse koorts, afwisselend.

Febris recurrens = tussenpozend (Carré): 1e top tgv. infectie, 2e top tgv sec.inf., doorbraak.

***Hypothermie:**

Kritische daling = snel. *Lytische* daling = langzaam.

Subnormale T: lager dan 37°C (zeer ernstig).

Zie je wel bij aandoeningen van het warmtecentrum.

ALGEMEEN ONDERZOEK

Shocktoestand (tgv te weinig bloed in het grote vaatstelsel bv bij anemie ed.), collaps (verstoorde bloedvoorziening van de hersenen), beschadiging warmtecentrum door toxinen/tumoren/encefalitis, diarree, uraemie, cholaemie, intoxicaties: narcotica/morfine/barbituraten, ondervoeding.

* **HUID en BEHARING** - moet bij het dier passen

***Turgor**: elasticiteit, vocht- en vetgehalte van ribwand, lendenen.

***Kleur**: oorschelp/liës/buik-ongepigmenteerd deel.

***Temperatuur extremiteiten**: met de hand voelen.

***Gevoeligheid**: snel geïrriteerd, reactie op jeuk- of krabprikkel, krabreflex, huidaandoeningen als eczeem, exantheem, etc.

* **VACHT**:

Indruk betreffende leeftijd, gezondheid, verzorging.

Los haar: afhankelijk van diersoort, jaargetijde, gebruik van de hond, milieu, verwarming, etc.

Schilfers: luizen, opp delen epidermis, vlooiën uitwerpselen, neten, klitten, krenge, zand, olie, teer, eendenkroost, (eigen) faeces of van andere dieren, endoparasieten, proglottiden rond anus

Sneller afschilferen van de epidermis zie je bij ziekte, hyperkeratose.

ALGEMEEN ONDERZOEK

* **SLIJMVLIEZEN:**

Let op: kleur, vochtigheid, laesies, bloedingen.

Conjunctivaalslijmvlies: membrana nictitans snel
beoordelen ivm kans op stuwings
en ook sclera inspecteren.

Mondsljimvlies: soms moeilijk/niet te beoordelen
door de pigmentatie.

Bij katten het beste *de tong* beoordelen.

Neusslijmvlies: alleen bij kat te beoordelen,
hond heeft teveel pigmentatie.

Praeputiaal- en vaginaslijmvlies: moeilijk te interpreteren
ivm balanopostitis, vaginitis, oestrus.

* **LYMFEKLIEREN:**

Bij palpatie letten op: grootte, vorm, consistentie,
pijnlijkheid, verplaatsbaarheid tov de omgeving.

- Lnn.mandibularis (palpabel)
- Lnn.parotidei
- Lnn.retropharyngei
- Lnn.praescapularies (palpabel)
- Lnn.axillaries propri
- Lnn.axillaris accessorius
- Lnn.inguinales superficiales (palpabel)
- Lnn.supramammaria
- Lnn.poplitei (palpabel)

ANESTHESIE

* **PRE- ANESTHETISCH ONDERZOEK:**

Anamnese: ras, geslacht, leeftijd, gewicht, pols, ademhaling, temperatuur, slijmvliezen, lymfklieren, turgor, auscultatie van hart en longen, buikpalpatie, urineonderzoek

Evt. bloedonderzoek: Ht, aantal leuko's, ureum, CRT
Slechte nierfunctie extra risico, evt ureumgehalte eerst binnen redelijke grenzen brengen

In ieder geval tijdens anesthesie een druppelinfuus aanleggen, bv. 0,9% NaCl of opl. vlg. Hartmann.
Mogelijke shock eerst behandelen.

(CRASH/ABC)??

* **SECTIO CAESAREA KLEINE HOND:**

Calciumborogluconaat 4%: 4-5 ml

Premedicatie: Methadon 1-2 mg/kg+Atrop.0,1 mg/kg

Lokaal: Lidocaïne, Propofol.

* **SEDATIE:** keuze sedativum is afh van ingreep zelf, gewenste diepte sedatie, analgetisch effect.

* **PIJNLIJKE INGREPEN HOND:**

Voorkeur voor narcotische analgetica -

bv. de volgende morfinepreparaten:

- Morfine: 1-2 mg/kg. - Pethidine: 2-10 mg/kg.

- Methadon 1-2 mg/kg. - Fentanyl 0,1mg/kg.

Deze stoffen induceren een *bradycardie*, dus combineren met atropine 0,1 mg/kg.

ANESTHESIE

* **PIJNLIJKE INGREPEN KAT:**

- Ketamine 10-15 mg/kg.
- Tiletamine + zolepam 100mg/ml, 15mg/kg.
(Zoletil-100)

* **NIET PIJNLIJKE INGREPEN HOND:**

Acepromazine 0,25-0,33mg/kg of Diazepam 2mg/kg.
Sedatie oraal: Acepromazine of Fenobarbitaltabl.

* **NIET PIJNLIJKE INGREPEN KAT:**

Xylazine 1-3 mg/kg

* **NEUROLEPTANALGESIE:**

Combinatie van sedativa uit de narcotisch analgetische reeks met stoffen als tranquillizers, die elkaars effect potentiëren.

Hond: Methadon: 1mg/kg + Acepromazine: 0,125mg/kg

Kat: Ketamine + Xylazine of Tiletamine + Zolepam.

* **LOKAAL ANESTHESIE:**

a. Oppervlakte-anesthesie: druppels, spray, zalf:

Lidocaïne alleen bij resorberende oppervlakten -
ethylchloridespray: geeft bevriezing aan oppervlak,
bv. bij openen van abscessen.

b. Infiltratie-anesthesie:

Procaïne en lidocaïne in 1-2% opl.

Vooraf voor het hechten of krammen van wonden.

c. Geleidingsanesthesie, vooral epid.anesthesie:

Lidocaïne en Procaïne 1-2% opl. anestheticum voordien op lichaamstemperatuur brengen.

Combineren met Adrenaline verlengt werkingsduur.

Dosering wordt geschat maar er zijn 2 *vuistregels*:

1. 1 ml 1% Procaïne/lidocaïne per 10 cm van de afstand occiput-staartbasis.
2. 2 ml 1% Procaïne/lidocaïne per 5 kg lich.gew.

*** ALGHELE ANESTHESIE - HOND**

Geen premedicatie bij palatum- en thoraxingrepen.

a. Premedicatie: 10 min vóór inleidende anesthesie s.c., i.m. of i.v.; daarna direkt inleidende anesthesie mogelijk. Analgetische of neuroleptanalgetisch sedatie gebruiken in comb. met Atropine (anders sterke hartfrequentieverlaging en speekselvloed)

b. Inleidende of basisanesthesie:

- Thiopental richtdosis 15 mg/kg. i.v. werkingsduur 3-5 min.
- Methohexital richtdosis 15 mg/kg. i.v. werkingsduur 3-5 min.

Voor routine-onderzoek: Thiopental.

Patiënt in zeer slechte toestand: Methohexital.

Deze barbituraten langzaam inspuiten tot *ooglid-* en *cor-neareflex* zijn verdwenen. Liefst inspuiten met een dauercanule, zodat meteen een druppelinfuus

ANESTHESIE

aangesloten kan worden (0,9%/NaCl of Hartmann).
Extravasaal spuiten van barbituraten: deze plekken verdunnen met 0,9% NaCl en Hyaluronidase

c. Onderhoudsanaesthesie: indien de ingreep langer duurt dan de werkingsduur van ad.b. Veiligst is inhalatie-anesthesie met zuurstof en fluothane (of zuurstof, lachgas en halothane). Wanneer geen narcose-apparaat voor handen is kan men thiopental bijspuiten.

Driewegkraan op de dauercanule: op ene been druppelinfuus en op het andere de Thiopental.

Andere mogelijkheid:

Atropine 0,1 mg/kg + Xylazine 0,75-1,5 ml/10 kg s.c.

Na 10 minuten: Methadon 1-2 mg/kg i.m. of

Ketamine/Xylazine (beide 1ml/10 kg) + Zoletil (0,1).

* **ALGHELE ANESTHESIE - KAT:**

- Atropine 0,1 mg/kg + Xylazine 0,1 ml/kg s.c. + Ketamine 15-20 mg/kg i.m. Na 3-7 min volledige anesth mits goed i.m.; anesth.duur 20-30 min.

Bijspuiten van halve dos Ketamine is mogelijk of:

- Ketamine 20 mg/kg + Acepromazine 0,2 mg/kg + Atropine + 0,6 mg/kg i.m. of:

- Zoletil-100 0,4 - 0.6 ml./dier.

ANESTHESIE

* ANESTHESIE BIJZONDERE DIEREN:

Allen combineren met atropine 0,1 mg/kg

*Aap:

- Ketamine 15 mg/kg + Acepromazine 0,1 mg/kg.

Cavia:

- Ketamine 75-100 mg/kg i.m.

*Hamster:

- Ketamine 100-200 mg/kg
Dan algehele anesthesie (kapje)

*Konijn:

- Morfine 20 mg/kg of
- Ketamine 40-60 mg/kg of
- Metomidat 0,5 ml/kg of
- Zoletil 0,4 - 0.6 ml/dier.

*Slang:

- Metomidat 8 mg/kg i.p. (1/3 van achteren)
Dan algehele anesthesie (kap)

*Vogels:

- Ketamine 25 mg/kg + Xylazine 2 mg/kg i.m.

Notities:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* **BLOEDINGEN:**

- Adrenaline 0,1%

Kat: 0,25-0,5 ml.

Hond: 0,5-2 ml s.c., i.m., i.v.

Nabehandeling ongevalslachtoffer:

- 0,5-3 tabl. 3 x daags gedurende 5 dagen

- Ferrichloride opl. 75% (liquor stypticus)

* **HEMORRAGISCHE DIATHESE:**

Neiging tot bloeden tgv diffuse intravasale stolling door Ag-Al-reacties, necrose + tumoren: *thrombose*.

Thrombo(cyto)penie door verbruikscoagulopathie.

Door fibrinolyse-splitproducten antistolling: HD.

Geeft een veelvoud van klinische symptomen:

Obstructie microcirculatie: shock, oligurie, anurie, uremie, hypotensie, cyanose, dyspnoe, gastrointestinale stoornissen, nerveuze aandoeningen, koliek

Hemostatische stoornissen: Epistaxis, petechiën, hematomen, inwendige bloedingen, leukemie, leveraandoeningen/necrose.

Differentiaaldiagnose: leukemie - leveraandoeningen

Therapie:

Hypotensie, stase en acidose bestrijden:

- Bloedtransfusies met heparine.

(bij overdos.: 1% protaminesulfaat)

- Infusen met electrolytopl., bloedvervangers.

BLOED

* **LEUKOSE** - zie ook *hfdst. 14 kat*

Prognose infaust.

Oppervlakkige lymfklieren hond *wél* en kat - soms - *niet* gezwollen. Zachte zwelling van de lymfklieren veroorzaakt stridor bij aantasting van de retrofaryngeale linn en geeft druk op de oesophagus: Snel moe, conditieverlies, anemie, A en Pverhoogd.

Therapie:

- Cytostatica: Cyclofosfamide 4 mg/kg.
- Cortico's om de lymfocten te remmen.
- Anemie bestrijden: vit. B-complex, Fe, lever-extractpreperaten.

Differentiaaldiagnose vergrote lymfklieren:

Tbc, leukose, tumormetastase, ontsteking in de omgeving.

* **LEVERAFWIJKINGEN:**

K- en Na- gehalte bepalen

Oorzaak bestrijden:

- Electrolytenoplossing
- pH-correctie
- Glucose 5%
- NaCl 0,4%

Electrolytentekort kan men als volgt aanvullen:

1/3 van gewicht x gebrek aan electrolyt per ltr bloed.

*** LEVERCIRROSE**

Atrofische (hond) en hypertrofische levercirrose.

Complicatie: ascites.

Dd: leukose bij hypertrofische tumoren.

Diagnose: Albumine omlaag.

Alkalische fosfatase omhoog.

Prognose: nog 1/2 jaar op dieet te leven.

Therapie:

- Weinig vet - Veel eiwit (2g/kg) - Mager vlees
- Wit brood en Glucose (hierdoor glycogeen in de lever dus bescherming)
- Vit K - Vit B-complex (20 mg/kg s.c.)
- Methionine/choline
- Commerciële dieëten: LD, ea.

*** MYOSITIS EOSINOFILICA - Duitse Herder**

Acuut: zwelling kauwspier - exophthalmus - soms aantal eosinofielen in bloed verhoogd - bek moeilijk te openen - soms blind t.g.v. druk op nervus opticus.

Chronisch: atrofie t.g.v. verbindweefseling, bek niet meer te openen.

Oorzaak: sepsis na verwonding of trauma (vaak eenzijdig).

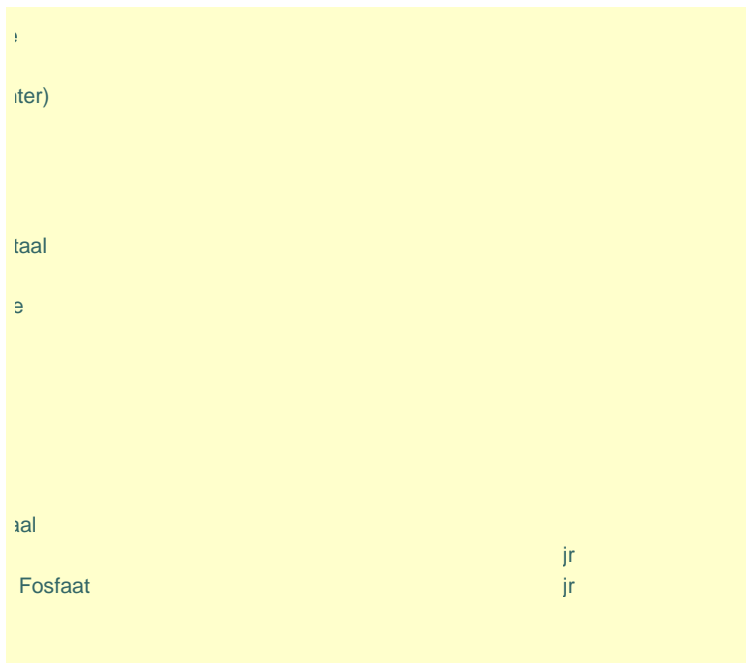
Prognose: Na 1-2 wkn in chronisch stadium

Therapie:

- Cortico's + vit B en E + vloeibaar voedsel.

BLOED

* **REFERENTIEWAARDEN:**
zie ook www.vetonline.nl

!		
iter)		
taal		
e		
aal		
Fosfaat		jr jr

isma)

im

ogie

uri) norm

urine) bij

corticisme

erum)

)

en/pH

2

)

us)

i

s)

el)

)

urine

t

s-

!

n

en

en

e

Hb

1 RBC

n

n

resist 10%

resist 90%

ie

inulocyt

granulocyt

anulocyt

granulocyt

ijd (PT)

(APTT)

BLOED

* REHYDRATIE-VLOEISTOF THERAPIE:

* **Schatting van een tekort:**

Gering verminderde turgor: 5% van lich.gew.

Duidelijk slechte turgor: 7% van lich.gew., droge mond, droge rode slijmvliezen.

Ernstige dehydratie: 10-12% van het lich.gew., patiënt al in shock.

* **Rehydreren onder begeleiding van** de centraal veneuze druk - hematocriet - urineproductie mbv een blaaskatheter.

* **Electrolyten:**

Braken: verlies van H⁺, Cl⁻, Na⁺, K⁺.

Diarree: verlies van Na⁺, HCO₃.

Chronische nierinsufficiëntie: verlies van Na⁺, evt. K⁺ en HCO₃.

Onderscheiden i.v.m. keuze van infusie-vloeistof:
Hypotone, isotone of hypertone dehydratie.

* **Hypokaliëmie:** conc. K⁺ lager dan 2,5 mmol/l:

Corrigeren met KCl oplossing 1 mmol per ml.

Infusiesnelheid 0,5 mmol/kg lich.gew/u is de verlaging in serum x extracellulair volume (ECV) in 100-200ml isotone electrolytopl., s.c. toedienen. ECV is 35% van het lich.gew.

***Hyperkaliëmie:**

Bewusteloosheid, zwakte, hyporeflexie, bradycardie met lage P en hoge T-toppen in ECG.

***Hypokaliëmie:**

Spierzwakte, verminderde motiliteit van het maagdarmkanaal, lage T-toppen, depressie van het S.T.-segment in het ECG.

***Zuur/base-evenwicht:**

Metabole alkalose: hypoventilatie, tetanie, zwakte, ongecoördineerd, NaCl 0,9% infuus.

Metabole acidose:

Hyperventilatie, diepe adembewegingen, pH van urine hanteren als ruwe parameter.

(*Therapie zie shock*).

***Parenterale voeding:**

Over alg beginnen met glucose 20%; zeer langzaam infunderen, zodat geen renale verliezen optreden. Bij langdurige parenterale voeding (oraal niet mogelijk) ook eiwitten en vetten toedienen.

***Nierfunctie:**

Ureum in bloed norm, s.g. urine hoger dan 1,025, functie norm, ureum matig verhoogd, hoog s.g dan prerenale uremie vaak nog t.g.v. hypotensie.

BLOED

***Onderhoud** - 30-40 ml/kg 24 uur, bv. Hartmann.

***Overinfusie** - infuus onmiddellijk stoppen, centraal veneuze druk (CVD) neemt plotseling toe, hoger dan 5 cm H₂O, patiënt plotseling angstig, pols loopt op, rillen, dyspnoe, abnormale longgeruisen.

***CVD-meting:**

Patiënt in linker zijligging (V. jugularis katheter rechts, tot op rechter atrium-niveau).

Gemeten waarde minus standaardwaarde is CVD.

Standaardwaarde - afstand sternum-bodem plus afstand wervelkolom bodem gedeeld door 2.

Waterkolom moet nu pulseren op de ademhaling.

***Normaalwaarden:**

CVD.: 0-5 cm H₂O

Ht: Hond: 0,42-0,57 l/l

Kat: 0,40-0,54 l/l

Ureum: Hond niet nuchter 3,0-12,5 mmol/l

Hond nuchter 3,0 - 6,5 mmol/l

Kat niet nuchter 9-12,9 mmol/l

K+: Hond: 3,6-5,0 mmol/l

Kat: 3,4-5,1 mmol/l

Na+: Hond: 141-149 mmol/l

Kat: 146-158 mmol/l

Ca²⁺: Hond: >1 jr 2,20-3,0mmol/l Kat: 2,3-2,7mmol/l

Cl: Hond: 108-115 mmol/l Kat: 112-119 mmol/l

***Infusiesnelheid:** elke ltr/24u is 10 druppels/min.

***Urineproductie:** 20-50 ml per kg per 24 uur.

**Vóór het instellen van de therapie eerst bloed-
en urinemonsters nemen voor onderzoek!!**

*** SHOCK**

Symptomen:

P: snel, zwak.

A: versneld.

T: verlaagd (rectaal en perifeer): koude extremiteiten

CVD = verlaagd (zie *vaatcollaps*)

CRT = langer dan 1 sec. (druk op mondsl.vlies)

Slijmvliezen: bleek, vuil.

Arteriële bloeddruk: verlaagd.

Urineproductie: oligurie tot anurie.

Pupilreflex: vertraagd.

Algehele toestand:

Weinig reactie op uitwendige stimuli, anorexie.

Soms spiertrillingen, soms braken en diarree.

Oorzaken:

- Trauma met bloedverlies.
- Matige tot ernstige dehydratie.
- Anesthesie.
- Sepsis.
- Diarree.
- Endocriene ziekten.

BLOED

Therapie:

1. *Herstel circulerend volume* - via katheter in de rechter vena jugularis: Ringers + lactaat.

Infuus doseren op effect onder controle van de volgende parameters:

a. *Centraal veneuze druk (CVD) normaalwaarde:*
0-5 cm H₂O (waterdruk).

b. *Capillaire vullingstijd (CVT) norm.waarde:* ± 1 sec

c. *Pols* (van tachycardie naar normaal).

d. *Diurese* moet opgang komen.

Norm.waarde: 20-40 ml urine/kg lich. gew./24 u
(via blaaskatheter).

e. *Hematocriet normaalwaarde:* Hond: 0,42-0,57 l/l
Kat: 0,40-0,54 l/l

Daarna onderhoudsinfuus 40 ml/kg lich.gew./24u
Elke liter per 24u = 10 druppels per minuut.

2. *Bestrijding weefselhypoxie* toedienen O₂(± 40%)

3. *Bestrijding metabole acidose* (BE is base exces)

Aantal ml NaHCO₃ 1,4% = 1,8 x (BE + 5) x
lich.gew. in kg NaHCO₃ 1,4% = 170 mmol/l

Totale hh langzaam in enkele uren geven via infuus.

Aard van verschijnselen	: [Bicarbonaat cort mmol/l]	HCO ₃ nodig voor correctie [mmol/kg]
matig	5	3
rij ernstig	10	6
er ernstig	15	9

4. *Cortico's*: 5-10x de norm. dos herhalen om de 6 u.
5. *Antibiotica*: i.v.m. verminderde leverfunctie (MPS geremd) i.v. (om de 6 uur herhalen).
Bij *septische shock*: drastische therapie bv.:
Chlooramfenicol 50-100 mg/kg lich. gew. i.v.
6. *Hypothermie tegengaan*: warmtedeken of lamp, echter voorzichtig verwarmen, kan de bestaande hypovolemie accentueren/verergeren.
7. *Diurese komt niet op gang*, dan diuretica bv.:
Furosemide, Mannitol of Glucose 20%.
8. *Stimulatie van de hartfunctie* (verminderde contractiliteit): - Formiloxine (hond: 0,5-1 mg, i.v.)
- Etilefrine: *Hond*: 0,5-2 ml i.m. of i.v.;
Kat: 0,25-0.5 ml i.m.
9. *Bloedingen* - Carbazochroom:
Hond: 2-6 ml/dag i.m.
Kat: 2-4 ml/dag i.m.
Nabehandelen met 0,5-3 tabl. 3dd ged. 5 dgn.
10. *Pijneliminatie*:
Hond: 0,5-1mg/kg Methadon im +0,1mg/kg Atrop
Kat: 20 mg/kg Ketamine im + 0,1 mg/kg Atropine
11. *Bij hartstilstand*: Adrenaline 0,1% i.c.

Opmerking: Injecties anders dan i.v. worden pas ná herstel van de circulatie opgenomen! Rustige en dus donkere opnameruimte!! Voorzichtig met Kalium - mogelijke hyperkaliëmie tgv. weefstelhypoxie!!

Notities:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CENTRAAL ZENUWSTELSEL

* **AUJESZKY ziekte van - JEUK**

Hond en kat

Etiologie: herpesvirus, overdracht niet bekend.

Bron: vlees van varkens, koeien en/of ratten.

Incubatietijd: 72-96 uur.

De jeuk neemt binnen 12 uur sterk toe: likken, bijten, automutilatie, soporeus, facialisparalyse.

Prognose: infaust.

Preventief: geen ongekookt vleesafval voeren en vooral geen varkenstrotjes ed.

dd: Rabiës (geen jeuk, duurt dagen, agressie, pica, aquafobie, zwerven).

Therapie - geen.

Euthanasie.

* **ENCEPHALITIS:**

Virus:

Rabiës, Carré, Aujeszky.

Bacterie - primair.

- secundair: strepto's bij Carré.

Protozoa - toxoplasmata.

Therapie tegen de sec. bacteriële infectie:

- Chlooramfenicol.

- Penicilline (grote moleculen is een nadeel).

- Sulfamerazine.

Acuut: Cortico's + Antibiotica.

CENTRAAL ZENUWSTELSEL

* EPILEPSIE - EPILEPTIFORME AANVALLEN

Altijd onderzoek op Listeria en Toxoplasma.

Therapie: - géén (ace-) promazinederivaten!

- altijd sedativa, anticonvulsia.

- Fenobarbital 4-5 mg/kg.

- Methylfenobarbital 10 mg/kg.

- Fenobarbital 1 mg/kg + Fenytoïne 5-10 mg/kg
parent/dg.

- Fenytoïne 3 dd 50-100 mg (tabl.= 25 - 50 - 100 mg).

- Primidon 30-50 mg/kg + Fenytoïne 5-10 mg/kg.

- Fenytoïnenatrium.

* HERSENEN:

Meningo-encephalitis

Virus: Rabiës, Carré, Aujeszky, HCC.

(hepatitis contagiosa canis)

Protozoa: Toxoplasmata.

Bacteriën: vnl. Streptococcen.

* HERSENLIJDEN:

Encefalitis: Leucocytair: bacteriën/trauma.

Lymfocytair: virus (Rabiës, Carré, Aujeszky,
toxoplasmata)

Combinatie: Listeria - nekpijn/koorts.

Meningitis: vaak braken.

Tumor cerebri: gliomen.

Hydrops ventriculi: bij brachiocephalen.

CENTRAAL ZENUWSTELSEL

* **HERSENSCHUDDING:**

- Chloorpromazine 2-4 mg/kg.
- Thiamine 50-100 mg/dag (vit B1).

* **HONSDOLHEID-RABIËS** - zie *hfdst.21*.

* **TOXOPLASMOSE** - zie *hfdst.14*.

* **PERIFERE ZENUWSTELSEL:**

Verlammingen in geïnnerveerd gebied, met sensibele en motorische stoornissen.

* **Cauda equina:**

Staart, anus, soms blaas.
Incontinent vooral defaeceren.

* **Nervus acusticus** - doofheid.

dd.: depressie (ook doofheid bij CO₂-intoxicatie)!!

* **Nervus facialis** - mimische musculatuur:

Oorspiëren, oogleden, lippen.

Tgv trauma in de parotisstreek of ontstoken tak vd facialis, afhangende lip/oor, evt ook de neusspiegel, ptosis, soms palatum molle (Boxer), waarbij typisch geluid wordt geproduceerd.

Prognose - na trauma vrij gunstig.

Therapie als *n.trigeminus*, zie daar.

CENTRAAL ZENUWSTELSEL

***Nervus femoralis:** knie zakt in, niet te strekken,
patellareflex valt uit.

***Nervus hypoglossus - n. glossopharyngeus:**

Bilateraal: tong slap uit bek, slikmoeilijkheden,
speekselen.

Unilateraal: tong scheef naar *goede* kant i.t.t. otitis.

Prognos: na trauma niet ongunstig, onst. moeilijk.

Therapie: - Vocht en voedsel verstrekken
- Verder als *n.trigeminus*, zie daar.

Complicatie: verslikpneumonie.

***Nervus ischiadicus**

Steunen gaat niet, tarsus zakt in.

Dd.: heupfractuur/myelitis.

***Nervus obturatorius** - adductie.

***Nervus radialis** - meest typisch (vaker hele plexus):
poot staat uit (abductie), gebogen in de elleboog, lijkt
te lang, meestal atrofie schouder-spiers, sensibiliteit
vaak minder.

Dd.: fractuur scapula, humerus; subluxatie boeg.

Prognose: zéér dubieus, na 4-6 weken móét er
verbetering zijn.

Therapie - Als bij *n.trigeminus*, zie daar.
- Massage.

CENTRAAL ZENUWSTELSEL

***Nervus recurrens** - *onaangenaam ademgeluid!!*

***Nervus trigeminus** - 3 takken.

(motorisch + sensibel + secretie).

Tong, aangezicht, neusslijmvlies, speeksel.

Hondsdolheid, hondenziekte: speciaal verlammingen van de n.trigeminus.

Keratitis als gevolg van onvoldoende knippen.

Verlamde kauw musculatuur, ongevoelige huid.

Prognose: pas na 6 weken uitspraak doen,
na trauma vrij gunstig.

Therapie:

- Symptomatisch dieet

- Nicotinamide 10-50 mg

- Thiamine (vit B1) 50-100 mg/dag

- Strychninenitraat 0,1 mg/kg:

voor het bevorderen van de prikkeloverdacht.

***Nervus vestibularis:** scheve kophouding is meest opvallend. *Dd:* otitis. Draaiing tot rolbewegingen naar zieke kant, manegebewegingen, nystagmus.

Dd: moeilijk, vooral beiderzijds (cerebellair).

Let op eten en drinken.

Resultaat van evt ingestelde therapie zegt niet veel, ze passen zich snel aan.

***Plexus brachialis** - *trauma.*

CENTRAAL ZENUWSTELSEL

* RUGGENMERG

1. Congenitale afwijkingen van het ruggenmerg:

- a. Spina bifida: open rug.
- b. Dermoïdcyste: instulping van de huid tot in het wervelkanaal: fistels.
- c. Syringomyelie (Weimaraner); grotere en kleinere holtes in hals- en lendenmerg die gevuld zijn met vocht: kan ook tgv. ontstekingen.

2. Afwijkingen van de ruggemervliezen:

- a. **Meningitis:** virus, bacterie.

Therapie: - Sulfonamiden 100 mg/kg
- Chlooramfenicol 50-100 mg/kg i.m.

- b. **Myelitis** - verlammingen:

Soms bij Carré, Rabiës, trauma.

Therapie als ad a: Massage, Volumineus-laxerend voedsel, Blaas leegdrukken.

3. Trauma van het ruggenmerg:

- a. **Indirect via laesies (wervels).**

Therapie: repositie noodzakelijk.

- Fenylbutazon 10 mg/kg
- Thiamine 15-30 mg/dag
- Cortico's evt. Antibiotica (cystitis/ontstekingen).

- b. **Ruggenmerg primair aangedaan:**

tgv ontstekingen.

CENTRAAL ZENUWSTELSEL

Therapie: Cortico's in comb met antibiotica:
virussen hebben vrij spel!

- Thiamine 15-30 mg/kg.
- Nicotinamide 100 mg.
- Strychninenitraat 0,1 mg/kg.
- Neostygmine 0,5mg totaal.
- Massage.

Complicaties: urinestasis, cystitis, coprostase,
decubitus.

c. **Primair tussenwervelschijf en de uittrekkende zenuw en ruggemerg secundair aangetast:**

Hernia nucleus pulposus (RM), degeneratie en prolaps van de tussenwervelschijf.

Praedelictieplaatsen:

1. Hals: C2-C3 / C6-C7 (spaniël/poedel).
2. Laatste thoracaal/eerste lumbaal.
3. Laatste lumbaal/eerste sacraal.

Therapie:

**Conservatief:* Rust + Warmte + Droog.

- Cortico's (+ antibiotica) - Acetylsalicylzuur 1-2 g/d.
- Fenybutazon 10 mg/kg - Thiamine 15-30 mg/kg

**Chirurgisch:*

- *Thoracaal-lumbaal:* decompressie door hemilaminectomie al of niet met fenestratie.
- *Cervicaal:* fenestratie.

Notities:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DIGESTIE

* **ACUUT BRAKEN:**

Denk ook aan chocoladevergiftiging!!
(hfdst.13 *intoxicaties*).

Oorzaak wegnemen: Maag spoelen (evt): 0,9% NaCl trechter, sonde. Afhankelijk van de ernst tenminste **24 uur** voedsel en evt. water onthouden.

Protectiva:

- Bismutsubnitraat 100 mg/kg

Anti-emetica:

- Metoclopramide 1 ampul s.c. of i.m. evt. herhalen.

Antacida neutraliseren maagzuur: Scopolamine.

Water- en zouthuishouding op peil brengen bij ernstig braken dehydratie en alkalose:

- Infuus NaCl 0,9%.

- Cortico's bij zeer heftige reacties - zonodig ab.

* **CHRONISCH BRAKEN:**

Therapie afhankelijk van de oorzaak

Algemeen: vasten of slechts 1-2 dgn droog wit brood en dan telkens kleine hh licht verteerbaar voer.

Anti-emetica:

- Chloorpromazine 2-4 mg/kg

- Metoclopramide 15 min vóór het eten verstrekken
4dd 1/4-1 tbl (tbl = 25 mg).

Protectiva:

- Bismutsubnitraat 100 mg/kg.

Antacida: zie *acuut braken*.

DIGESTIE

* **BRAKEN OPWEKKEN** (zie ook *hfdst. 13*).

Eerst flinke vlees- en/of broodmaaltijd of gekookte koude aardappelen of ontbijtkoek verstrekken.

Hond: - Apomorfine 1-5 mg sc/im voorz doseren. *Kat:*

- Xylazine 3 mg/kg - Apomorfine 10-50 mg

- Kopersulfaat 2-4% 1 theelepel oraal/5 min.

* **CARDIOSPASMUS** - atropinedrankje 1 mg/kg.

* **DIARREE bij de HOND:** *Kortdurende diarree tgv een lichte infectie door Salmonella's: géén antibiotica verstrekken ivm resistentie, dragers.*

De meest voorkomende oorzaken van diarree:

1. *Niet goed verteerbaar* voer of wisseling van voer
2. *Virusaandoening* door coronavirus of parvovirus
3. *Wormen* als spoolwormen: goed ontwormen met een 2-3-daagse kuur.
4. **Giardia-infectie** - een flagellaat (zoönose).
5. **Voedingsallergie** - hiervoor zijn speciale voeders bij de dierenarts verkrijgbaar.

Therapie:

1. **Verbeteren algemene toestand:** water- en zout-huishouding op peil brengen, evt acidose opheffen. Na correctie dagelijks in basale behoefte aan water, electrolyten natriumbicarbonaat voorzien. Abnormaal verlies aanvullen.

DIGESTIE

2. Normaliseren van de darmflora: onthouden van voedsel, vasten, max 5 dgn chemotherap. of ab.

Geén koorts:

- Succinylsulfathiazol tabletten.
- Tannalbumine tabletten.

Wél koorts:

- Amoxicilline 10-20 mg/kg.
- Tetracycline 10 mg/kg.
- Chlooramfenicol 100 mg/kg.

3. Protectiva:

Adsorbentia: adsorberende kool, pectine.

Adstringentia: tannalbumine en bismutverbindingen (invloed op mucosa).

4. Stoffen die de peristaltiek beïnvloeden

- Opium en -alkaloïden bij zeer heftige diarree met koliek: Codeïnefosfaat of Difenoxylaate 1-4 tbl/dg.
- Stoffen met *parasympaticolytisch effect* verminderen van de darm spasmen en de pijn: benzetimide-fenylglutamide HCl 1ml/10kg im.

5. Dieet:

Licht verteerbaar dieet heeft al "stoppend" effect en moet vit B-complex bevatten.

Eiwit: goede kwaliteit gekookt vlees, gekookt ei.

Vet: in zeer kleine hoeveelheden.

Koolhydraten: ontsloten maïsmeel, amigel.

Eerste dagen kleine hh en dan 3-4 dd.

DIGESTIE

T - BRAKEN en/of DIARREE

D zonder koorts (38-38.5 C) :

reinig geven en nooit opdringen er
NIET komen in maag en darmen

T:

- Géén water!

uitend rijstewater of bouillon

eremmer die beschermlaag geeft

darmkanaal - tanalbumine ea

artabletten voldoen goed bij zowel

n als diarree

SEL:

VASTEN, evt stukje droog witbrood

g: Idem (jonge dieren mogen klein

handjevol pupbrokken)

Idem, evt met hard gekookt eitje

Idem + kleine hh voer

Langzaam - kleine hh normaal voer

* **GIARDIA:** zie www.dierenadviesonline.nl

Diarree bij hond en kat door Giardia

Giardia als oorzaak van diarree wordt vaak over het hoofd gezien, maar is de *meest voorkomende maag-darmparasiet bij honden* (10-20%); in dieren-pensions en kennels kan dit oplopen tot 100%!!

Het is een flagellaat (protozoaire parasiet) ofwel een eencellig organisme, die voorkomt in diverse ontwikkelingsstadia.

* **SPECIALE DIARREEËN:**

1. Voedingsallergieën: dieetwisseling noodzakelijk laag allergeen dieet verstrekken: gekookte rijst en lamsvlees (bloedonderzoek ivm eosinofiele enteritis of gastro-enteritis).

Therapie:

- Corticosteroiden gedurende langere tijd.

2. Colitiden:

a. *Eenvoudige proctitis:* 3-4 x daags ná uitlaten 1 suppositorium met bv. Lidocaïne.

b. *Meer uitgebreide colitis:* langdurig chemotherapie (± 2 mnd. en om de 14 dgn wisselen), extra vit B-complex verstrekken, Mebeferine reguleert de peristaltiek, Klysmas met corticosteroiden.

DIGESTIE

* LAXEREN:

1. Vloeibare paraffine:

Kat: theelepelsgewijs.

Hond: eetlepelgewijs.

2. Ricinusolie: 1-4 eetlepels.

3. Bisacodyl 2dd 1/2 t.(tbl.=5 mg).

4. Dioxyanthrachinon spec bij *kat:* 1-3dd 1 t (tbl.=150 mg).

5. Trichobezoar - Isphagulakorrels:

1-2 theelepels door het eten.

6. Dieet: paardenvlees, melk, bruin brood, roggebrood, rauw ei, lever, milt, suikerwater.

* MAAGDILATATIE -TORSIE

*MAAGDILATATIE - 99% naar rechts

Therapie: eerst sonderen.

Geén resultaat: Puncteren in het bovenste derde deel vlak achter ribboog met bloedtapnaald, daarna weer sonderen.

Chirurgisch: 1-2 liter Infuus, 2-3 mg/kg Cortico's.

Snede in linia alba, maagsonde erin laten, maag puncteren, goed draaien, voedsel eruit halen, milt extirperen, maag aan peritoneum hechten.

Postoperatief:

Vocht verstrekken, antibiotica, meerdere keren per dag voeren.

***MAAGTORSIE** bij **grotere** rassen:

- Miltvergroting door bloedophoping.
- Pols omhoog.
- Dyspnoe.
- Cyanotische slijmvliezen.
- Braakneigingen.
- Vergrote maag met tympanische toon.
- Slingerend lopen.

Therapie:

Shock bestrijden met infusen, sonde inbrengen, indien mogelijk gas eruit: *niet* meer oplopen is een *dilatatie* - wél weer oplopen is een *torsie*.

Beter eerst **links** de maag puncteren, omdat het inbrengen van de sonde lang duurt, daarna *wél* een sonde inbrengen.

Chirurgisch ingrijpen noodzakelijk.

* **OBSTIPATIE:**

1. Oorzaak wegnemen.
2. Laxeren.
3. Klysma.
4. Bij coprostase met vinger, evt met instrumenten, brokken verkleinen en verwijderen.
5. Klysma met lauwwarme zeepoplossing.
6. In het *uiterste* geval chirurgisch.

DIGESTIE

* **PANCREASATROFIE:**

Polyfagie, veel leemkleurige en zuur stinkende faeces, vermageren, coprofagie, gas in darm.

Diagnose mbv verteringsproeven.

Vet: Sudan III.

Eiwit: trypsine, caseïne.

Zetmeel: lugol.

Therapie: pancreasgranulaat

Dosering is goed wanneer borborygmi en flatulenties niet meer opvallen, wanneer de faecesproductie genormaliseerd is, de vorm van de ontlasting normaal is en de hond in gewicht toeneemt.

Zeer slechte algehele toestand - MCT-dieetolie.

Notities:

.....

.....

.....

.....

.....

DOSERINGEN

* **ANABOLICA:**

- Ethylestrenol bijv. bij Legg-Perthes.
- 19-Norandrosteronfenyllauraat 2 mg/kg ged.1-3 weken (max. 20 mg).
Nadeel: sluiten epifysairlijnen.
- Nandrolon-17-fenylpropionaat 35mg 1 x per week.

* **ANALGETICA:**

- Acetylsalicylzuur 1-2 g/dag (**kat niet!**)
 - Acetylsalicylzuur + corticosteroïden 1-2 tabl/dag.
 - Fenylbutazon 10 mg/kg (begin hoog, dan afdalend)
 - Fenylbutazon + propyfenazon 5-10 mg/kg.
 - Fenylbutazon + isopropylaminofenazon 0,2-1 ml i.m.
 - Fenylbutazon + prednison 3 x dd 1 tablet. na enkele dagen afdalend doseren (hernia nucleï pulposi, spondylosis).
 - Ibuprofen - 1/4 tablet/dag.
 - Novaminsulfon 1-5 ml i.v. of i.m.
 - Oxyfenbutazon 10 mg/kg (dragee 100 mg).
-
-

DOSERINGEN

*** ANTIBIOTICA:**

- Ampicilline 10-15 mg/kg.
- Chlooramfenicol 50-100 mg/kg.
- Chloortetracycline HCl 15-20 mg/kg.
- Doxycycline 200 mg/60 kg, dan 100 mg/60 kg ged. 5 dgn. (respiratoire aandoeningen, sinusitis, otitis).
- Erythromycine 10 mg/kg.
- Fenoxymethylpenicilline (PenV mix 250,Compound, Pen 40) - 3dd 8 mg/kg.
- Kanamycine - 20 mg/kg.
- Lincomycine 1 ml/5 kg of 1 tabl./10kg.
- Lincomycine + spectinomycine 1 mg/5 kg.
- Neomycine: oraal - 10-20 mg/kg.
- Oxytetracycline HCl 5-10 mg/kg i.m. of oraal 25-50 mg/kg.
- Penicilline + streptomycine 20.000 E + 25 mg/kg.
- Procaïnebenzylpenicilline - 10-20.000 E/kg.
- Streptomycine (DHS) - 10 mg/kg i.m. of oraal 25 mg/kg.
- Tetracycline HCl - 10 mg/kg parenteraal of oraal 20 mg/kg (niet bij nierafw. gebruiken).
- Tylosinetartraat 2-10 mg/kg.

*** ANTIHISTAMINICA:**

- Difenhydramine HCl 0,4-2 mg/kg.
- Promethazine-crème.
- Tripelennamine HCl 0,5-1 ml i.m.

DOSERINGEN

* CHEMOTHERAPEUTICA:

- Nitrofurantoïne 5-8 mg/kg.
- Sulfonamiden: soms invloed op de eetlust.
- Sulfamerazine 100 mg/kg.
- Sulfamirazine + NaHCO₃ 50 mg/kg (urinedesinfectans).
- Succinylsulfathiazol 100 mg/kg.
- Sulfamidine natrium:
Hond + kat: 0,3% oplossing ged. 10 dgn.
Duif: 16% opl 15 ml/l drinkwater ged. 10 dgn.

* CORTICOSTEROIDEN:

- Dexamethason - subst. preparaat bij hypofysectomie, (voor diagnostiseren oorzaak Cushing) (tablet = 0,5 mg ± 17,5 mg hydrocortison).
- Flumetasonpivalaat (bij huidafwijkingen).
- Hydrocortison 2 mg/kg ged. 3 dgn.
- Methylprednisolonacetaat gem 20 mg/wk.
- *Prednison:*
Kat: 10 mg/wk beginsdos. 0,5 mg/kg, afd tot 0,25 mg / kg om de dag.
Hond: 5-25 mg i.m. *Kat:* 2-5 mg i.m.
- Triamcinol - 0,5-2,5 mg.

Evt. de aangetaste plekken onderspuiten.

DOSERINGEN

*** CYTOSTATICA:**

- Colchicine (+ 10% ung. salicylicum) oraal of i.m.:
2dd 0,25mg 2dgn, 2dd 0,5mg 2dgn, 2dd 1mg 2dgn
- Cyclofosfamide 4 mg/kg.

*** GEBRUIKELIJKE CONCENTRATIES:**

*** In zalven, smeersels, ea:**

- Benzocaïne 5-10% (zetspillen 10-20%).
- Benzylbenzoaat 25%.
- Boorzuur 10%.
- Hexachloorcyclohexaan 0,5-1%.
- J 2-5% in alc opl. 5-10% invasoliment (vasogeen).
- Kamfer 10%.
- Levertraan 10-40%.
- Diacetylamino-azotoluolum 2%.
- Perubalsem 5-10%.
- Pix liquida 10-20%.
- Salicylze 2-5% (antimyc) en 5-10% (keratolyticum).
- Ichthyol 10-20%.
- Tumenolammonium 5-10%.
- Zinkoxyde: 10% in zalven, 25% in pasta's met
25% tarwezetmeel .
- Zwavel 5-10%.

*** Oogwaters-oogdruppels:**

Atropinesulfaat 0,5-2%, Cocaïnehydrochloride 1-5%,
Fysostigminesulf 0,25-0,5%, Pilocarp HCl 0,5-2%,
Zinksulfaat 0,1-0,5%, Lidocaïne HCl 2-4%.

DUIVEN

* **ANESTHESIE:**

Therapie: - Ketamine 25 mg/kg + Xylazine:
2 mg/kg i.m. in borstspier en dan goed inmasseren.

* **ARTHRITIS** (zie ook salmonellose):

Therapie: - Kamferichthylzalf.

Chronisch: - Joodvasogeen 6-10% (opruimen).

* **CHLOORAMFENICOL:** 50-70 mg s.c. (niet i.m.!).

Niet verstrekken aan duiven met jongen!!

Bijverschijnselen: braken.

* **COCCIDIOSE** - zie ook *veldvliegen*:

Hok ontsmetten: 3-5% NaOH en/of kokend water.

Therapie:

- Sulfadimidine Na 33,3% 5 mg per liter drinkwater ged 10 dgn over iets vochtig gemaakt voer.
- Na de kuur faecesonderzoek.
- Goede hokhygiëne; niet op vloer voeren!!
- Nakuren met conditievoer.

* **CONDITIEVOER:**

Conditievoer (1 kg)

- 20 gram/25 duiven over iets vochtig gemaakt voer.

DUIVEN

* **ECTOPARASIETEN:**

De meest belangrijke is de kleine veerluis, ook wel stuitluis genoemd. Zitten op plaatsen waar de veren uit de veerfollikels komen, aan de onderkant van de dekveren en bij de stuit. Over het algemeen maken ectoparasieten de duiven onrustig, waardoor hun prestatieniveau afneemt.

Therapie: - Noury hoofdwater: 2 gtt op vleugels/
hals/stuit/onderkant.

Goed op huid aanbrengen en niet overdoseren.

* **ENDOPARASIETEN:**

* **Ascaridia columbae:**

Therapie: piperazine-adipaat 300 mg/duif op de
nuchtere maag; evt. na 1 dag herhalen.

* **Capillaria canundinflata, obsignata**

(bruine eieren met 2 operculae)

Therapie:

- Piperazine (15,8%) 1 fles op 4,5 ltr water ged 24u.
- Methyridine 1(3%) in verdunde opl. (1 dl + 4 dln water) 0,5 ml s.c.
- Levamisole 1 dragee per duif.

* **Coccidiose:** zie *coccidiose* en *veldvliegen*.

* **Leverbot:** zie *veldvliegen*.

***Lintworm:**

Gele 'dingen' steken uit cloaca (tot 25 cm).

Therapie:

- Niclosamide 250 mg na 24u herhalen
- Oleum terebinthinae + oleum sesami in gelijke dln in caps. nr.00.

***Zuigwormen:**

Eclinostoma - slak als tussengastheer.

Acute dood, bloed in faeces!

Dd: Intoxicaties, almonellose.

Therapie:

- Methyridine in verd opl 90% (1 dl + 4 dln water) 0,5 ml s.c.. - herhalen na 3 dgn.

*** IMPOTENTIE:**

Doffer: - Testosteronpropionaat 25 mg s.c.

5x met telkens 1 dag ertussen.

Duif: - Ethinyloestradiol 1 tbl 3x per week, ged 4 wkn (tbl = 0,01 mg).

*** KROPWONDEN:**

- Veren uittrekken, niet knippen.
- Hechten met catgut volgens Lambert.
- Huid met linnen knoophechtingen.
- Chlooramfenicol strooipoeder op wond gebruiken.

DUIVEN

* **MOSDUIVEN:**

Diarree: aspecifieke enteritis.

Therapie: - Sulfamidine-Na 33,3% 5 ml/ltr. dr.water
(20 duiven) ged. 10 dgn.

* **NA DE VLUCHT** (tegen ornithose):

- Spiramycine + chloortetracycline HCl 1:7 (ornithose-
mix "AUV") 3,5g/ltr dr.water ged. 6 dgn - dan elke
maandag ged het seizoen.

* **NIET WILLEN VLIEGEN:**

Luizen - Trichomoniasis - Coccidiose - Ornithose

* **OGEN - Natte:** - Chlooramf.strooipoeder 2dd.

* **ORNITHOSE:**

Algemeen: begin met drinkw.kuur, ernstig aangetast: -
Dihydrostreptomycinesulfaat 60-75 mg/duif i.m.
(risico van niet-overleven is groot).

Belangrijk: rust, warmte, licht voer, géén tocht,
hok goed ontsmetten.

Drinkwaterkuur:

- Spiramycine 50% + Chloortetracycline 20%
(ornithosemix "AUV") 3,5 g per liter drinkwater ged.
6 dgn. of per i.m. injectie.
- Lincomycine + Spectinomycine 1:10 1 ml/duif.

* **POKKEN-DIFTERIE** - zie ook *vaccineren*:

Belangrijkste is de spoedvaccinatie, dus óók de *aangetaste* duiven vaccineren!!

Therapie:

- Oxytetracycline 20%: 1 g/ltr water ged 5 dgn.
- Insekten bestrijden.
- Vit B-complex toedienen.
- Aanstippen met jodiumtinctuur 2-5%.
- In bek jodium: glycerine = 1:9.

* **SALMONELLOSE** - zie ook *vaccineren*:

Veroorzaker **S. typhimurium** ("paratyphus").

Diagnose: bloed uit de niet-ringpoot of uit vleugel.

- Draaihalzen afmaken.

- Klein dl aangetaste gewrichten te redden met ab.

We zien *groenig-slijmige faeces* tgv de enteritis, eieren zijn besmet en de eierstokken ontstoken.

Therapie:

- Furazolidon 15 ml per 2,5 ltr drinkwater.
- Chlooramfenicol 3 g/ltr drinkwater ged.6-8 dgn. (opl 1:400).
- Sulfadimidine-Na 16% 15 ml/ltr dr.water ged.10dgn (1 ltr water/20 duiven).
- Oxytetracycline HC1 60 mg s.c. ged.4 dgn.
- Chlooramfecicol 250 mg + vit. B-complex om de dag ged. 6 dgn.

Daarna bacteriologisch onderzoek van de faeces!!

DUIVEN

* **TRICHOMONIASIS** - "het geel":

Preventie: behandeling tijdens het broeden en
1 dag voor het uitkomen stoppen.

Lokaal aanstippen met Jodiumtinctuur 2%.

Gesteelde woekeringen zijn te opereren.

Algemeen:

- Ronidazol 10%, 1 g/2,5 ltr dr.water ged. 6 dgn

- Dimetridazol 1g/ltr water ged. 6 dgn.

* **VACCINEREN:**

* *Salmonella:* s.c. in de nek.

* *Pokken-difterie:* veerfollikel.

Het is verstandig vóór het vaccineren *preventief* een
kuur tegen Coccidiose voor te schrijven:

- Chlooramfenicol 250 mg/duif + vit B-complex.

Daarna 1 week wachten en dan pas vaccineren.

Salmonella-vaccinatie:

3-4 Weken voor de koppeling.

Alle niet gevaccineerde jaarlingen en de nog niet
eerder gevaccineerde oudere duiven. Dus ± half
januari en de jonge duiven (± 6 weken) 2 weken voor
het uitvliegen.

Na de vaccinatie zijn ze een dag wat slap: worden ze
ziek na 3 dagen of blijven ze ziek, dan zijn het
(waarschijnlijk) *draggers:*

- Immuniteit weg - (septikemie) - *opruimen.*

***Pokkendifterie vaccinatie:**

- Ongeveer 4 weken voor het vliegseizoen. (begint 15 april).
- Ze moeten minimaal 7 weken oud zijn.
- Geënte dieren mogen niet in contact komen met niet-geënte.

Pokken-difterie in besmet milieu

- Aanstippen met Jodiumtinctuur 2% of Jodium + Glycerine in een verhouding 1:9 in de bek.
- Oxytetracycline 20%: 1 g/ltr drinkwater ged 5 dgn.

*** VELDVLIEGEN:**

Bloed in faeces t.g.v. leverbot.
(dus niet bij coccidiose).

Preventie:

- Alleen 's avonds na het voeren en tegen de schemering loslaten.
- Wat verse aarde in het hok zou helpen. (“verse molshopen”).

Prognose: bijna alle aangetaste dieren gaan dood.

*** WORMEN** - zie *endoparasieten*.

Notities:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*** BIJNIEREN**

*** Hyperfunctie zona fasciculata -Synd v Cushing**

Teveel corticosteroïden - vooral oudere, vrouwelijke dieren (boxer en teckel).

Symptomen: Polydipsie, polyurie, verhoogd dorstgevoel, picaverschijnselen, polyfagie, spierzwakte tgv katabole werking buikmusculatuur, hangbuik, ingevallen flanken.

Extra dik: Lever vergroot (röfoto: lever zichtbaar), alg.toestand blijft vrij lang goed, graag op koude plekken liggen, oestrus verdwijnt, lordose, exophthalmus, hyperglycaemie, vetzucht, preputium kan afhangen, atrofie testikels.

Huidafwijkingen: Symm kaal, pigmentatie, dorre stugge vacht, kalk-neerslag in huid (hyperkeratose), dunne zachte rimpelige huid die snel kneust.

Lab. onderzoek: Bloed: hoog Hb-gehalte.

Eosinopenie: minder dan $150/\text{mm}^3$.

Lymfopenie, plasmacholesterol: 100-400 mg%.

Urine: s.g.1,005-1,010 tenzij glucoserie.

Verloop is meestal progressief.

Etiologie: Tumor bijnierschors, tumor HVK (ACTH-hyperplasie bijnierschors), teveel ACTH zonder verandering in HVK door tumor elders of zonder aanwijsbare oorzaak. Vóór de therapie altijd eerst diagnostiek en zeker *ACTH-stimulatietest* doen.

ENDOCRINOLOGIE

Therapie:

Vooral medicamenteuze behandeling is van belang:

- 2 dgn Mitotane (o,p'DDD) 50 mg/kg.
 - Dan 10 dgn idem + 2 mg/kg cortison.
 - Dan 5 dgn 1 mg/kg Cortison.
 - Daarna steeds 1/wk dosis Mitotane (50 mg/kg).
- Oppassen voor crises, stoppen bij anorexie.

* **Hypofunctie der bijniere:**

Secundair t.g.v. uitputting der bijniere:

Leptospirose, HCC, pyometra, etc.

Acute stress is het probleem.

Therapie: Prednison - Prednisolon - Antibiotica.

* **Ziekte van Addison:**

Chronische hypofunctie van de bijnierschors tgv tumor, infectie, enz.

Vage symptomen:

Geen eetlust, Na verlies, K omhoog, extrarenale uremie, huidpigmentatie, suf, braken.

Therapie:

- Acuut NaCl 0,9% i.v.
- Doca of desoxycorton 2 mg i.m.
- Cortison of prednison 0,5 mg/kg i.m.

Onderhoudstherapie: 2 dd 1 gr zout (NaCl) door het eten en 1 x per 3 wkn een injectie Doca - of 1 x per ½ jaar s.c. implantaat Doca.

* BIJSCHILDKLIEREN

* **Hyperparathyroïdie:**

Primair (zelden) - tumor.

Secundair t.g.v. voeding - uremie.

Voeding: belangrijkste is het “*all meat syndroom*”,
ofwel de secundaire dieëttaire hyperparathyroïdie.

Ontstaat door *onvoldoende calcium* in de voeding.

Gevolg: *méér parathormoon* wordt uitgescheiden,
waardoor excessieve ontkalking van bot ontstaat
(isocalciëmie).

Extra vit. D zal dit nog meer nadelig beïnvloeden ivm
invloed op Ca/P-opname.

Diagnose: anamnese.

Röntgenfoto: osteopenie, geen osteoporose, zeer dun
bot, spontane fracturen.

Therapie:

- Dieet corrigeren (géén vlees of extra vit D).
- Eénmalige injectie calciumborogluconaat (evt).
- Géén fosfaatverbindingen.

Uremie: vooral de draadharige foxterrier

- Nieren verliezen veel calcium, hypocalciëmie.

Hyperfunctie bij schildklier: Veel parathormoon en
mobilisatie van Ca uit bot en dan Calciumneerslag.

Verhoogde Ca-uitscheiding: Reactie van Sulkowitch
(troebeling), osteodystrofia fibrosa, etc.

Prognose is infaust.

ENDOCRINOLOGIE

* **Pseudo-hyperparathyroïdie :**

Kliertumoren van de anaalzakjes: carcinomen die parathormoon vormen (ontkalking, polyurie-dipsie).

* **Hypoparathyroïdie:** spontaan of na wegname bijschildklier, tetanie, convulsies, tremor, kramp.

Therapie: - Parathormoon (duur).

- Calciumborogluconaat+vit D 150.000 IE.

* **HYPOFYSE:**

* **Hyperfunctie hypofyse voorkwab:**

Teveel groeihormoon bij volwassen dieren, heropenen van de epifysaire lijnen, plompe schedel, afhangende lippen, plooien t.g.v. adenoom van de hypofyse voorkwab.

Therapie: - Hypofysectomie.

* **Hypofunctie hypofyse voorkwab:**

Cachexie, dwerggroei, thyreotroop en gonadotroop hormoon vallen uit.

* **Uitval hypofyse achterkwab - Diabetes insipidus**

Door tekort aan antidiuretisch hormoon:

Polyurie/-dipsie s.g. 1,002-1,003 licht gekleurde urine

Dorstproef (gevaar is uitdrogen): s.g. niet omhoog en slechte turgor.

Therapie:

- Substitutie met Vasopressine s.c of i.m te beginnen met 3-5 IE, dan zakken, anders bloeddrukstijging.

*** PANCREAS**

***Hypoglykemie** tgv Insulinetherapie, Insulinomen.

Therapie:

- Glucagon.
- Extirpatie evt.

*** Diabetes mellitus:**

Mannelijk - vooral oudere dieren.

Vrouwelijk - mogelijk aangeboren.

- meestal ouder dan 6 jaar.
- vooral na de loopsheid.

Symptomen:

Polyurie, polydipsie, suiker in urine, vermageren, suikerstaar, dorre vacht, traanvocht = glucose pos.

Therapie:

- Insuline 2 IE/kg (reguleren met bv. Mini-glucostick).
- Tolbutamine oraal: bij seniele diabetes.
- Dieet: 100g brood : 400g vlees : 400g melk = 1:4:4
- Vitamine B-complex.
- WD dieetvoer (Hills).

ENDOCRINOLOGIE

* **SCHILDKLIER:**

* **Hypofunctie:**

1. *Jodiumgebrek* (zelden) geeft compensatoire hypertrofie door verhoogde TSH-secretie (jonge honden die teveel pens krijgen).

Therapie:

- Lugolse opl. 1:1000

2. *Enzymstoornis in de synthese van de schildklierhormonen.*

Substitutietherapie:

- Schildklierpoeder, -tabletten 15-20 mg/kg.

* **Hypothyreose:**

Cretinisme, dwerggroei, hypothyreose op jonge leeftijd, onvold functie of een afw van de schildklier (zie boven).

Symptomen:

Traag, dik, afwijkend haarkleed, symmetrisch kaal, dikke huid, oedeem en pigmentatie aan de binnenkant van het oor, cholesterol omhoog.

dd.: hyperfunctie bijnierschors

Therapie:

- Schildklierpoeder, -tabletten bij afw vd hypofyse.
- Substitutietherapie bij Jodiumgebrek.
- Soms TSH-preparaten bij aandoeningen van de hypofyse voorkwab.

ENDOCRINOLOGIE

* **HYPERTHYROÏDIE - ziekte van Plummer:**

Oorzaak: tumor, hyperplasie, ontsteking.

Symptomen: polydipsie-fagie-urie, koude minnend, geen oestrus, impotentie, slikbezwaren, vermageren

Diff. diagnose:

Diabetes mellitus - chronische interstitiële nefritis - hyperfunctie van de bijniere (Cushing).

Therapie: YD voeding Kat.

Tumor: Schildklierpoeder of -tabletten geeft TSH-remming, waardoor minder groei van de tumor.

* **Tumoren van de schildklier:**

Kunnen mechanische problemen geven.

Dd.: verdikte diepe halslymfklier, vergrote tonsillen, speekselklierzysten, andere tumoren.

We zien een hyperfunctie van de stofwisselingsprocessen: veel eten en toch mager, veel drinken, erg onrustig, hijgen, cholesterolgehalte bloed laag (normaal 175 mg%), tremoren, koude minnend, bonzende hartslag, geen oestrus, impotentie.

Therapie:

- Adenomen uitpellen - bij schildklier laten zitten.

Nabehandeling voor schildklier:

- Schildklierpoeder of -tabletten 600-800 mg

Nabehandeling voor bij schildklier:

- At10 - 4 druppels en Calciumborogluconaat (calciumlactaat 2-4 g/dag).

Notities:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*** ECLAMPSIA PUERPERALIS:**

Zien we vaak rond de 3e week na de partus.

Dd.: tetanus - strychnine-intoxicatie.

Therapie:

- 10-20% opl. Calciumborogluconaat i.v. en s.c.
± 20 ml tot de verschijnselen ophouden
- Gecombineerd met tranquillizer + cortico's om
recidief te voorkomen evt.
- Kalk en evt vit D !

*** ENDOMETRITIS:**

Bij de hond na de *partus* of na de loopsheid.

Symptomen: veel drinken - sloom - wel of geen
uitvloeiing.

Prognose: na partus goed, na loopsheid slecht.

Diagnose: bloedbeeld belangrijk en röntgenfoto nemen.

Therapie:

* *Na loopsheid:* afh van bloedbeeld en ernst eerst
medicamentaire therapie; meestal chirurgisch noodzakelijk

* *Na partus:*

- Oxytocine 2-10 E ged enkele dgn
- Extr. secalis cornuti liquidum 200-800 mg/dag
ged 10 dgn.

Chemotherapeutica of antibiotica:

- Trimetoprim+sulfa.
- Tetracycline HCl: 10mg/kg parent. 20 mg/kg oraal.
- Chlooramfenicol: 50-100 mg/kg.

GYNAECOLOGIE

* **Endometritis kat:**

Therapie: - Extractum secalis cornuti liquidum +
antibiotica
- Oxytocine (evt.).

* **KROLSHEID ONDERDRUKKEN:**

Kat mag ook *tijdens* de krolsheid gespoten worden;
duur van uitblijven van de oestrus kan sterk variëren

1. Inj met progesteronpreparaat: MAP(medroxy-
progesteronacetaat) 25 mg s.c.
2. Tabl (MAP): 1 tbl/week (= 5 mg MAP).

* **LOOPSHEID VOORKOMEN - ONDERDRUKKEN: Medroxyprogesteronacetaat (MAP) tabl of inj.**

Voorwaarde: klinisch gezonde dieren in anoestrus;
géén fokteven.

Gevaar: oestrus kan 2-3 jaar uitblijven.

* **Voorkomen van de loopsheid:**

2 Maand voor te verwachten loopsheid 25-27 mg sc.

* **Onderbreken van de loopsheid:**

Alleen in het begin vd loopsheid en pas na 4-5 dgn
resultaat te verwachten: 5 mg/dag/oraal zolang de
onderbreking gewenst is.

*** Uitstellen van de loopsheid:**

Beginnen in pro-oestrus: 5 mg/dag/oraal 21 dgn.
(gem. na 2-4 mnd weer loops)

Eigenaar altijd wijzen op het mogelijke gevaar van een endometritis!

Preparaten:

- *Injectie* progesteronpreparaat: MAP 25 mg s.c.
(medroxyprogesteronacetaat)
- *Tabletten*: MAP 5 mg (=1 tablet): 1 tbl/week

Zie ook krolsheid onderdrukken.

*** LOOPSE TEEF LAAT DEKKING NIET TOE:**

Is het wel het juiste tijdstip?

Laten wennen aan de reu, 's morgens lage dosis oestrogenen en 's avonds laten dekken.

Juiste tijdstip dekking: gem.11e-13e dg (7-15).

Beste: spontane bereidheid van de teef.

Indien er tóch problemen zijn:

- Testen mbv bloedonderzoek.
- Vaginaalstrijkje met kleuring vlg. Papaliconaou.

Glucosetest: mini-glucosticks gebruiken. Strip ged 1 min. minstens 5 cm inbrengen met stomp voorwerp.

Weinig uitvloeiing: strip bevochtigen met NaCl 0,9%.

Strip dagelijks aflezen: 2 pieken waar te nemen:

1e piek: 4e dag (zie je soms niet).

2e piek: ovulatiepiek: dekken.

Ged. overige dagen is strip positief, d.w.z. *groen*.

GYNAECOLOGIE

* **LOOPSHEID OPWEKKEN:**

Teven boven de 18 maanden:

- Gedurende 8 dagen Folligonan 200 IE/dag.
- 9e Dag 0,5 mg oestradiolbenzoaat.

* **MASTITIS:**

Zwelling - rode, pijnlijke tepelpakketten - bloed in de melk - pols en temperatuur omhoog - soms zelfs abcesvorming.

Dd.: tumoren (adenoom, carcinoom) - hematomen.

Therapie:

- Pups verwijderen met het oog op gevaar voor mastitis in andere uierpakketten.
- Penicilline + streptomycine 20.000 IE/25 mg/kg e.a.
- Kamferspiritus om tepels te betten (hierdoor sneller verkleinen van tepelpakket - *niet wrijven!*)

* **MELKGIFT BEVORDEREN:**

- Butafosfan + vit B12 0,5-5 ml, ea.

* **OXYTOCINE** - synthetisch, zonder vasopressine.

Tijdens partus max. 0,5-4 E.

Werkingsduur 20-30 min, dus evt herhalen.

Alleen toedienen na zorgvuldig onderzoek.

Na partus: 5-10 E + Pen/strep 1 ml/10 kg.

Endometritis: zie daar.

* **ONGEWENSTE DEKKING:**

- Oestradiolbenzolaat 0,2-0,5 mg s.c op 3e en 5e dag na dekking. Nooit meer dan 1 mg toedienen.

Nadelen:

- Oudere honden sneller endometritis.
- Verlengen van loopsheid (10 dgn) en heviger.

Kat: 0,5 mg 3e en 5e dag (weinig ervaring hiermee).

* **ONGEWENSTE LACTATIE** - zie *schijndacht*.

* **ONZINDELIJK NA STERILISATIE:**

Sommige rassen gepredisponeerd.

Ontstaat door vergroeiing vd baarmoederstomp met de blaashals na sterilisatie.

Therapie:

- Oestriol tabletten.

* **PARTUS** - *draagtijd 59-66 dagen.*

Wanneer de teef langer draagt, geen gedragsveranderingen vertoont, geen ontsluiting heeft en verder gezond is, kun je afwachten tot de 67e dag.

Daarna **echo** of **röntgenopnamen** maken!

Indien 1-2 pups waargenomen - *sectio caesarea*.

Méér pups: afwachten tot de 70e dag.

Dood jong: *Veel dikke, donkergroene uitvloeiing.*

GYNAECOLOGIE

* **PROLAPSUS VAGINAE:**

- Prolaps afbinden.
- Naald met 2 draden (bijv met chroomcatgut 4).
- Naald door steel en beide kanten afzonderlijk afbinden.
- Om het geheel nog een elastische ligatuur aanbrengen (evt.).

* **SCHIJNDRACHT - PSEUDOLACTATIE**

Therapie:

- Hond afleiding geven (lange wandelingen).
- Eiwitarm voer.
- Mammae behandelen met kamferspiritus (niet wrijven - betten).
- Methyltestosteron + Ethinyloestradiol:
1e dag 6-8 tabletten verdeeld over de dag, dan dagelijks met 1 tablet minderen.
- Oestrogenen: 0,5-1 mg, evt na 3 dgn herhalen.
Schijndrachtige hond kan in noodgevallen als **moeder** dienst doen: **volledige melkproductie**.

* **VAGINATUMOREN:**

***Goedaardig:**

Fibroom: chirurgisch behandelen.

Leiomyoom: afbinden als prolapsus vaginae.

Condylom: rön.bestr 10x ged.3 wkn(300 rö/keer).

***Kwaadaardig:**

Sarcoom: zéér ruim wegnemen.

Carcinoom: infaust.

Peri-urethraalcarcinoom: infaust.

*** VAGINITIS:**

Typisch beeld: gezonde hond, normaal bloedbeeld, drinkt normaal, vloeit wat en is aantrekkelijk voor andere honden.

Therapie:

- Gaat meestal spontaan over na eerste loopsheid,
dus niets doen!

- Vaginaalspoeling evt, maar liefst na bacteriologisch onderzoek; let op anaalklierontstekingen!!

Ontstoken anaalkl.materiaal geeft vaak vaginitis!!

- Indien BO niet mogelijk: Lugolse oplossing, Chloorhexidine (m.b.v. KI-pipet).

*** ZIEK NA PARTUS:**

Dd.:

Nog jong aanwezig, retentio placenta, lochiometra, mastitis, gastro-enteritis tgv opeten van de placentae.

Notities:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*** ANTI-ARITHMETICA:**

- Procainamide 20 mg/kg; max 100 mg/min i.v.
- Lidocaïne: doseren op effect.

Gevaar van beide preparaten is de hypotensie.

Myocarditis: Corticosteroïden + antibiotica.

Bradycardie: Atropine 0,1 mg/kg: effect?

Dan evt. ook Oxyfencyclimine 0,2-0,1 mg/kg/24u.

Helpt het niet: Salbutamol 300 µl drank.

of tabl. 2,5 en 5 mg.

Rust: Diazepam 2 mg/kg

*** HARTMIDDELEN:**

Stimulerend:

- Pimobendan smakelijke tabletten en/of capsules.
- Digoxine (slagvolume omhoog, frequentie omlaag):
eerste 3 dgn 0,5 mg/10 kg, dan 0,25 mg/10 kg
- Aminofylline 10 mg/kg verdeeld over 3 porties.
- Neostigmin.

Circulatiestilstand:

- Hartmassage + beademen.
- Adrenaline 0,1% 0,25-1 ml + calciumgluconaat
4,3% 1/3 GT i.v.
(G=gewicht; T= tijd circulatiestilstand).

*** HARTEBASISTUMOR :**

Verdacht zijn op schildklierweefsel.

HART

* LONGSTUWING:

Therapie:

- Aminofylline 10 mg/kg/24 u.
- Furosemide 4 mg/kg/24 u.

Voorwaarde: hond moet goed blijven drinken

* MITRALIS-INSUFFICIËNTIE:

Endocarditis wordt weinig gediagnostiseerd.

Meestal endocarditis links: hoestende hond met systolische soufflé op mitralisklep.

Therapie:

- Rust + sedativa: diazepam.
- Pimobendan smakelijke tabletten.
- Digitaliseren: digoxine zie *hartmiddelen*.

* OEDEMEN:

Therapie: diuretica zie *longstuwning*.

Lokalisatie: achterpoten, achillespees, melkklier, preputium, onderborst, tarsus.

.....

.....

.....

*** ABCES:**

Liever géén antibiotica verstrekken:

- Kans bestaat dan dat het abces in stand wordt gehouden (afkapseling).
- Niet alle bacteriën worden beïnvloed - zie ook *huidzalven* (voor rijping).

Chronische processen :

- Uitpellen, openen.
- Na openen van de wond, goed open houden.

*** ACANTHOSIS NIGRICANS:**

Ploovorming/pigmentatie.

Therapie:

- Reinigen met zeepoplossing-shampoo.
- Oestriol 1 dd 1 tabl (tablet = 10 mg).
- Dexamethason.
- Flumetason 0,5 mg tegen allergische huidklachten.

Teckel:

- Choriogonadotrofine 500 E 2x/week ged 3 wkn.
- Thyreotroop hormoon-TSH 100E 2x/wk ged 3 wkn.
- Schildklierpoeder, -tabletten 0,5-3 tabl/dag.

.....
.....

HUID

* ACNE:

Algemeen:

Gevoeligheidstest, ab, autovaccin, uv licht, rö.

Acne generale:

- Tumenol-ammoniumpasta.
- Ichthyolzalf 40%.
- Vecortenol-vioformzalf.
- Pyoktannine zalf (gentiaanviolet).

Acne interdigitalis:

- Ichthyol zalf met 10% zinkoxyde op wattenproppen om de 2 dgn - sodabaden.

*ALOPECIA:

Zien we: Na oestrus, operatie, partus, castratie, sterilisatie en bij sertoliceltumor, hypo- hyperthyreose, Cushing, thalliumintoxicatie, brandwonden, zuur, loog, demodicidosis, sarcoptes.

Endocrien: symmetrisch kaal zonder jeuk

Therapie: - TSH (zie ook *acanthosis nigricans*).

- Lotio Pekelharing - Lotio Kummerfeldi - Salicylolie.

Algemeen: vit B-compl, dieet, mineralen, cortico's, schildklierpoeder of -tabl., thyreotroop hormoon.

Na castratie/sterilisatie:

- Testosteron 5-10 mg om de dag.

Gecastreerde kater:

- Megestrolacetaat.
- Testosteron om de dag ¼ tabl (tabl.= 5 mg)

* **BRANDWONDEN** - zie ook **verbranding**

Reinigen - haren afknippen.

Oppervl wonden: - Zinkoxyde strooipoeder 10%.

Diepe wond: - Levertraanvaseline 10% (granulatie).

- Pellidol later (epithelisatie)

- Bismutgallaat - Picrine zuur.

* **CHEYLETIELLA:**

Cheyletiella parasitovorax: konijn, hond, kat.

Cheyletiella yasguri: hond.

Mijten en/of excreta geven *jeuk* en irritatie bij mens.

Therapie:

- Ivermectine-injecties - herhalen na 8 dgn.

- Enkele behandelingen met cyclohexanen.

* **CHRONISCHE HUIDAFWIJKINGEN:**

- R/ Pix Liquida 10

Alcohol gemeth. 96% 5

Oleum ricini 20

Oleum sesami ad 100

m.f. liniment

S. 1-2 x daags insmeren.

* **'COLLI-NOSE'** - dermatitis:

Therapie: - Vecortenol-vioformzalf.

- Kanacillinezalf - Pellidolzalf.

HUID

* **DECUBITUS:**

Demarcatie bevorderend: - Perubalsem - Levertraan

Granulatie bevorderend: - Levertraan + reinigen.

Epithelisatie bevorderend: - Pellidozalf - Levertraan.

* **DEMODEX - demodicosis:**

Jeugschurft mijt bij oa hond en kat.

Alg.: conditie verbeteren - hygiëne.

* **Therapie Hond:**

- Ivermectine injecties/gel.
- Wassing met zwavelshampoo.
- Dichlorvos, 30 mg/kg 1x per 14 dgn ged 1-2 maanden.
- Dichlorvos tablettenkuur - 100 mg/kg om de 4 dgn (tabl. = 250 mg).
- Imidacloprid-moxidectine spot-on, elke 4^e week
- Na de volledige behandeling met Benzylbenzoaat: hond wassen met Seleniumshampoo en na 15 min uitwassen.
- Moxidectine = bestanddeel van bepaalde antivlooienpipetten.

* **Therapie Kat:**

(Grauwe huid en haaruitval).

- Zwavelshampoo.
- Ivermectine injecties s.c. herhalen na 8-10 dgn.

* **DERMATITIS:** zie ook **pyodermie**

Algemene therapie:

- Vit. B-complex.
- Conditie verbeteren.
- Lincomycine ged. enkele dgn 1 ml/5 kg s.c. en 10 dgn tabl.kuur: 1 tabl./10 kg.
- Cortisonzalf.
- Vecortenol-vioformzalf.
- Dexamethasonpreparaten.

* **SPECIFIEKE DERMATITISGEVALLEN:**

* **Acne, fistel - Nocardia-infectie:**

Diagnose d.m.v. bacteriologisch onderzoek.

Therapie:

- Penicilline G 20.000 IE/kg of
- Pen-strep 20.000 IE + 25 mg/kg.

* **Actinomyose:**

Chronische abcedering - geel pus - vrij dik kapsel.

Therapie: - Chirurgisch.

- Penicilline 20.000 IE/kg.

* **Carré ziekte van** - exantheem in de liesstreek.

Therapie: - Bismutgallaat, basisch, talkpoeder.

* **Huidtuberculose** - ulcera: euthanasie.

Diagnose via cultuur of via cavia.

HUID

* ECZEEM:

Algemene therapie:

- Bismutgallaat of Tumenolammoniumpasta.

***Eczema dorsi:** Vlooien bestrijden, Flumetason of Dexamethasonschuim, Ichthyolzalf, Lotio Kummerfeldi, Zinkzalf.

***Eczema madidans:**

- R/ Ichtammolum 10
Glycerinum 20
Aqua ad 100
m.f. linimentum
S. 2 x daags huid insmeren.

***Crusteus eczeem:**

- R/ Glycerinum 30
Ol. ricini 20
2% opl. acid salicylicum ad solutionem 20
Tinctura iodi 50
Spiritus methylatus ad 100
m.f. linimentum
S. 2 x per week huid inmasseren.

***Chronisch eczeem:**

- R/Pix liquida 10
Alcohol gemeth. 96% 5
Ol. ricini 20
Ol. sisami ad 100
m.f. linimentum
S. 2 x per week huid inmasseren.

***Lip- en neuseczeem:**

- Spaniel, Setter.
- Reinigen met H₂O₂.
- Chloorhexidine - Tumenolammoniumpasta
- Vecortenolvioformzalf - Kanamycine
- Chirurgisch.

***Tussenteeneeczeem:**

- Zwavelzalf - Tumenolammoniumpasta
- Sodabaden - Hydrocortison+neomycine
- Dexamethasonpreparaten - Kanamycinezalf.

* **GANGREEN** - *zie necrose.*

* **HUIDPETECHIAE:**

- Oestriolsuccinaat 1 ampul.
- Vit K 1-2 amp. s.c.
- Natriumthiosulfaat 10% 2-3 ml i.v.
- Calciumborogluconaat s.c. of i.v. 10-20 ml.

* **HUIDZALVEN:**

***Antiflogistisch:**

- R/ laurierzalf
Ung. acid. salicyl 50-10 aa 50
m.f. ung.
S. 2 x daags insmeren

HUID

* **Hyperemiserend:**

Joodvasogeen

- R/Natrii iodium 3,5

Jodum 10

Vasolimentum 90

m.f. linimentum

S. 1 x daags 5 minuten inwrijven.

* **Pijnstillend:**

- R/Jodum 0,5

Natrii iodium 2,5

Vaselinum flavum ad 50

m.f. unguentum

S. 6 x daags insmeren.

* **Prikkelend:**

Lin. resorcine + alcohol, Resorcine in oleum ricini,
Lotio Kummerfeldi, Lotio Pekelharing, Perubalsem,
Salicylolie 1 : 80.

* **Epitheliserend:** - Pellidol.

* **Granulerend:** - Levertraanzalf.

* **Opdrogend:**

- ZnO en S, Tumenol, Ichthyolemulgide of Ichthyol-
pasta, Geel of wit precipitaatzalf, Zinkichthyolzalf.

* **JEUK - dd.:**

1. Anaalklierontsteking.
2. Voedsel (paardevlees, vit.B2-deficiëntie).
3. Inwendige ziekten (lever, nier).
4. Nervositeit.
5. Endocrien (diab.mellitus).
6. Sarcoptes e.a.
7. Endoparasieten.
8. Allergie.

* **LUIZEN:**

- Conditie verbeteren - Hygiëne.
 - Ivermectine.
 - Diazinon - Lindaan.
 - Derrispoeder udh: hond 5%; kat 1-2%.
- Na 7-10 dagen herhalen en na ½ uur uitborstelen.

* **NECROSE:**

Necrose = droog.

Gangreen = vochtig en dieper (bact.infectie).

Therapie:

- Losse necrotische delen wegnemen.
- Levertraanzalf voor demarcatie en granulatie.
- Pellidolzalf en boorzalf voor epithelisatie.
- Wisselbaden.
- Warmtelamp ter bevordering van de circulatie.
- Amputatie bij diepe afsterfprocessen tot op het bot.

HUID

* **PYODERMIE:** etterende, bacteriële infectie vd huid

* **Primaire pyodermie:**

Ontstaat in intacte huid, meestal tgv. één bacteriesoort (vaak coagulasepositieve stafylo's), vooral bij kortharige rassen op de dunne delen vd huid.

* **Secundaire pyodermie:**

Een bacteriële infectie in een reeds beschadigde huid, ook veroorzaakt door zelftrauma tgv. jeuk van ectoparasieten, overvulde/ontstoken anaalklieren, otitis externa.

Stafylococcon komen het meest solitair voor.

Therapie:

- Mogelijke oorzaak wegnemen.
- Zelftrauma voorkomen (kraag).
- Symptomatische behandeling van de huidlaesie
- Reinigende en/of opdrogende pasta's of combinatiepreparaten van antibiotica + corticosteroiden.

Dit is voldoende voor de meeste secundaire en sommige primaire pyodermiën.

Dieper:

- Langdurige antibioticatherapie(4-6 weken), liefst na bacteriologisch onderzoek.
- Combinatiepreparaten met cortico's zijn soms effectiever zijn.

Goed werkzaam:

- Chlooramfenicol 50-100 mg/kg.
- Synthetische penicillines 20.000 IE/kg.

*** SARCOPTES SCABEI:**

Veroorzaker van *Scabies (schurft)* zie je op *alle leeftijden*, op de dunne buikhuid, in lies/oksel.

Hond: Sarcoptes scabei var.canis

Kat: Sarcoptes scabei var.cati, notoedres cati

Mens: wél jeuk, maar geen cyclus.

Hond weg, jeuk weg! Rode plekje's armen e.d.

Therapie:

- Conditie verbeteren.
- Hygiëne.
- Scheren van de grensgebieden.
- Ivermectine.
- Selamectine.
- Benzylbenzoaat (zie *demodicosis*).

Kat: Crotamiton - Ivermectine - Selamectine.

*** SCHIMMELS:**

Therapie:

- Daktarinzalf.
- Griseofulvine 30-50 mg/kg/ oraal:
1dd ged 2 wkn, dan 1 x per 2 dgn ged 2 wkn.
- Natamycine-oogzalf - Rookkaarsen
- Trichloorfon 50 mg/kg
- Benzisothiazole HCl uitwendig.

*** SCHILFERIGE, VETTIGE HUID:**

Seleniumshampoo inmasseren, na 15 min spoelen.

HUID

* SEBORRHOEA:

Therapie:

- Seleniumshampoo: huid nat maken, shampoo inmasseren en na 15 min uitspoelen.
- Tumenolpasta.

* TEKEN - ziekte van Lyme

Symptomen: mager worden, stijfheid (arthritis), ea. Wordt veroorzaakt via tekenbeet door de spyrogeet *Bordetella Burgdorferi*. Na 8 uur vastzitten kan een besmette teek de ziekte van Lyme veroorzaken.

Besmette teek:

- Doxycycline 4-6 weken ivm cyclus van 28 dagen.

Tekenbestrijding:

- Antitekenband - Selamectine
- NN-diethyl-metatoluamide.
- Deltamethrin.
- Antitekenband met Fipronil.

Therapie ziekte van Lyme:

- Doxycycline 4-6 weken (ivm regeneratietijd)

Ontgiften, ontvetten en immuunmodulatie.

Meer info www.teek-care.nl www.teken-test.nl

* TONICA - ROBORANTIA:

- Aricyl s.c.: *Kat:* 0,2-0,5 ml;

Grote hond: 1-2 ml 2x/wk ged 3 wkn

- Butafosfan+vit B12: *Kat:* 0,5-2,5 ml

Grote hond: 0,5-5 ml

* **TYLOSIS:**

Bindweefselwoekering.

Therapie:

- Ligplaats verbeteren.
- Lokaal 5-10% salicylzalf.

* **ULCUS:**

Vooral voorop tenen en poten.

Dd.: ulcereuze tumoren (metastasen).

Therapie:

- Reinigen.
- Aanstippen met lapis infernalis stiften (AgNO₃).
- Levertraan-, honingzalf voor de granulatie.
- Wondzalf/spray - op honingbasis.
- Pellidolzalf voor de epithelisatie.

* **VERBRANDING** - zie ook *brandwonden*.

Therapie:

- Haren verwijderen.
- Kalkwater + lijnolie (opdrogend en neutraliserend).
- Oppervlakkig: zinkzalf.
- Glucose en NaCl 0,9% toedienen.
- Glucocorticosteroïden bij heftige afweerreacties.
- Hydrocortison + neomycine.
- Dexamethasonpreparaten.

HUID

* **VERHAREN:**

Fysiologisch in voor- en najaar.

Sommige dieren verharen het hele jaar.

Oorzaak: Voeding en verzorging: te warm, te droog milieu bv. door centrale verwarming.

Thalliumvergiftiging zie hfdst.13 *Intoxicaties*

Therapie:

- *Voeding:* vit. B-complex, Borageolie, Zalmolie, Multivitaminepreparaat s.c.

* **VLOOIEN:** *Ctenocephalus canis, felis.*

De toxinen geven de overgevoeligheidsreacties

Therapie:

- Diazinonvlooienband.
- Permethrin/fipronil vlooientekenband.
- Selamectine.
- Deltamethrin.

* **WONDEN:**

Per primam:

- Huidwonden binnen 8 u hechten.

Per secundam:

- Wond opfrissen
- Levertraanzalf voor demarcatie en granulatie.
- Pellidolzalf 2% voor epithelisatie (niet voor kat).

Chronische wonden en wild vlees:

- AgNO₃ - diathermie

INFECTIEZIEKTEN Hond

* **AUJESZKY, ziekte van:**

Etiologie: hond en kat - herpesvirus,
overdracht onbekend.

Bron: varkensvlees, rundvlees, rattenvlees.

Incubatietijd: 72-96 uur - ernstiger jeuk binnen 12 u,
likken, bijten, automutilatie, facialisparalyse.

Prognose - infaust, binnen 2 dagen zijn ze dood !

Preventief: geen ongekookt vleesafval voeren in het
bijzonder geen varkensstrotjes e.d..

Dd.: rabies (geen jeuk, duurt dagen, agressief)

Therapie: geen - euthanasie

* **BABESIOSIS - Babesia canis**

Preventief: - Pirodogvaccin tegen Babesia !!

- Prac-Tic spot-on,
- Scalibor tekenband,

Symptomen: hoge temperatuur, hemoglobinurie in
later stadium, bleke, gele slijmvliezen, niet eten.

Incubatietijd: 10-20 dagen.

Therapie: zo snel mogelijk beginnen met:

- Imidocarb 2x inj met tussenpoos van 10 dagen -

* **CARRÉ, ziekte van:**

Het komt bij niet-immune honden op iedere leeftijd
voor, het meest bij pups en verzwakte dieren

Etiologie: Aërogeen virus, epithelio- of neurotroop.

INFECTIEZIEKTEN Hond

Secundair Bordetella bronchiseptica - kennelhoest.

Incubatietijd: 3-8 dagen.

Secundair zien we dermatitis in de liesstreek, oog- en neusuitvloeiing, pneumonie, diarree, dehydratie t.g.v. braken en diarree.

Speciale vorm is "*hard pad*":

Naast catarrale symptomen vooral lokale huidveranderingen, afw. CZS, de meeste dieren sterven.

Dd: H.C.C., Leptospirose, Intox., Aujeszky, Rabies.

Prognose - gereserveerd.

Therapie - alleen *symptomatische therapie*:

- Prednisolon 2 mg/kg, na 5 dgn telkens ¼ tabl minderen, dan om de dag ipv dagelijks.
- Chlooramf 50 ml/kg + tylosinetartraat 5 mg/kg.
- Oxytetracycline HCl 20 mg/kg.
- Expectorantia.
- Vocht toedienen.
- Anti-epileptica.
- vit B-complex - vit C.
- SH-serum 4 mg/kg i.m. of s.c. SHL-serum.

* COCCIDIOSIS:

Het vinden van oöcysten wil niet zeggen dat het dier lijdende is aan coccidiosis. Bij *kat* valt het braken op.

Therapie: alles reinigen en desinfecteren

Hond + kat: Sulfadimidine-Na 100 mg/kg.

Konijn: Sulfadimidine-Na 16% 1 dd 3 ml op brood.

INFECTIEZIEKTEN Hond

* **GIARDIA** - zie *hfdst.5 Digestie*.

* **HCC - Hepatitis contagiosa canis - z.v Rubarth:**

Infectie via ingestie, geïnficeerde urine, speeksel.

Incubatietijd: 5-9 dgn. *Etiologie:* adenovirus.

Peracute vorm: vooral jonge dieren, vaak al dood binnen 14-72 uur voordat verschijnselen worden waargenomen, koorts, anorexie.

Hemorragiën: hemorragische shock, braken, verlengde stollingstijd en bloedingstijd, leukopenie.

Acute vorm: koorts, toememende dorst, anorexie, vergrote tonsillen en lymfeklieren, bloedingen in mucosae in buikhuid, hemorragische feces, pijnlijk bij buikpalpatie (lever), fotofobie, conjunctivitis, in reconvalescentiestadium een "blauw oog" dat vaak spontaan verdwijnt.

Subacute vorm: herkenbaar aan "blauw oog", dieren vaak ± 14 dgn ziek.

Prognose: eerste dagen overleefd - redelijke kans

Dd: peracute vorm: allerlei intoxicaties.

Minder acuut: Carré - Leptospirose.

Therapie:

- Géén specifieke therapie:
- Vochtbalans corrigeren met s.c. vocht + glucose.
- Hydrocortison.
- Breedspectrumantibiotica tegen sec.bact.infecties.

INFECTIEZIEKTEN Hond

* KENNELHOEST -COUGH:

Virussen, mycoplasmata.

Luide, korte en droge hoest in buien en verscherpt vesiculair ademen.

Therapie:

Hoestsedativum:

- Hydrocodonbitartraat 2-3 dd 2,5-5 t (tbl=5-10 mg).

Antibiotica e.a.:

- Lincomycine + spectinomycine: 1 ml/5 kg, dan
10 dgn tabl (1 t/10 kg).

- Nitrofurantoïne 3 dd, in totaal 5-8 mg/kg.

- Sulfamerazine + NaHCO₃ 100 mg/kg ged. 10 dgn.

- Sulfamethoxydiazine: grote hond 1^e dag 2 tabl dan
10 dgn 1 tabl/dg.

.....

.....

.....

.....

INFECTIEZIEKTEN Hond

* LEISHMANIA - Canine Leishmaniasis

Preventief vaccineren met *Canileish* vanaf 6 mnd.

Etiologie - Nierinsufficiëntie grootste doodsoorzaak!!

*Leishmania donovani, een parasiet (protozoe) die leeft in de rode bloedlichaampjes - die hij vernietigt - overgebracht door de *Phlebotomus* (zandvlieg).

*De zandvlieg komt rond zonsondergang te voorschijn (niet in Nederland - maar Leishmania wel!)

**Scalibor-tekenband*, beschermt tegen zandvliegjes.

*Sommige honden krijgen de ziekte heel kort na de infectie, bij andere is het hun hele leven aanwezig zonder klachten.

**Let op: ook al is de hond getest en negatief bevonden, wil dat niet zeggen dat de hond niet jaren later - tot 7 jaar - alsnog de ziekte krijgt.*

*De parasiet kan zich *inkapselen* in milt/lever, maar ook in beenmerg en/of lymfeklieren.

***Middellandse Zeegebied: alle honden** worden vroeg in hun leven door de zandvlieg gestoken en zullen afweerstoffen bij zich dragen.

*De ziekte kan dus na enkele weken tot jaren tot uiting komen en het treft vooral de honden met een zeer laag immuunsysteem.

***Symptomen verschillen per hond:** enkele of meer symptomen die aanwezig zijn bij besmette hond: Geleidelijke toenemende lusteloosheid, gewichtsverlies ondanks goed eten, bewegingsproblemen,

INFECTIEZIEKTEN Hond

gewrichtsklachten, koorts, slaapzucht, bloedarmoede, (bleke slijmvliezen), lymfeklieren vergroot, vooral in hals- en knieholte.

*Huidklachten:

- *Droge schilferige* huid en wondjes die slecht of niet genezen.
- *Kale plekken*: oren, de neus en rond de ogen (de 'bril') + symmetrische kaalheid op lichaam en/of hoofd, roze ooglidranden en/of rond de neus en kale plekjes achterop de oren.
- *Korsten en kloven* aan neusspiegel en voetzooltjes en zweren op de huid en in de slijmvliezen
- *Rode geïrriteerde* huid, blauwe plekken.

**Overige symptomen*: droge neus, neusbloedingen, chron.oogontstekingen, diarree, soms constant en soms wisselend, afw. aan de nagels, snelgroeiend of erg dik/hard.

*Niet zichtbare symptomen:

Lymfeknopen, lever/milt te groot.

- Chronische darmvliesontsteking (braken, diarree)
- *Nierinsufficiëntie*: grootste doodsoorzaak.

**Bloed*: vaak proteïnurie aangetoond.

Totaalserum: vrijwel altijd verhoogd, *Albumine gehalte*: vaak verlaagd, *Hematocriet waarde*: vaak verlaagd, *Leukocyten*: meestal normaal, *Ureum- en kreatininegehalten*: verhoogd (in laat stadium). In een gevorderd stadium zullen ook de *lever- en*

INFECTIEZIEKTEN Hond

nierfunctie evenals het *bloed zelf* slechter worden.
Diagnose: door een beenmergpunctie en lab onderzoek. Antilichamen in het bloed tegen deze parasiet kunnen in de hond worden gevonden (titer waarde) en dit kan helpen de diagnose vast te stellen.

***Leishmania testen:**

• **PCR (Polymerase Chain Reaction)**

spoort DNA-ketens van de parasiet op.
(voor verdachte honden zónder symptomen).

• **IFI (Immuno Fluorescentie afweerstoffentest)**

Aangeraden voor hond met één/meerdere sympt.
(test geeft hh afweerstoffen tegen de parasiet aan).

Therapie:

***Eerst testen:**

- Dan starten met dagelijks Meglumine antomonaat inj s.c./i.m. om en om ged. 25-30 dgn, afh van de hoogte van de titerwaarde.
- **Gelijktijdig** starten met Allopurinol tabl.kuur (soms levenslang nodig).

Aanvullende therapie: Solidago-complex .

Nierpatiënten:

- Beginnen met de Allopurinol tabletten.
- Na het stoppen van deze behandeling zal de ziekte de kop weer opsteken.

*Preventief vanaf 6 mnd **vaccineren** met CaniLeish.*

INFECTIEZIEKTEN Hond

* **LEPTOSPIROSE - ziekte van Weil:**

L.icterohaemorrhagica en *L.canicola* zijn klinisch vaak niet te differentiëren.

L.icterohaemorrhagica overgebracht door de *rat*.

L.canicola door de *hond* via de urine.

Incubatietijd: 7-19 dagen (soms 3 dagen).

Symptomen: koorts in prille begin, anorexie, sloom, spierpijn, episclerale vaatinjectie, petechiae, icterus, nieraandoeningen, braken, diarree, hersenverschijnselen, leukocytose (18-30.000) + linksverschuiving, trombocytose, verhoogd ureum, afwijkende leverfunctieproeven, acute nefritis.

Urine: donkerveldmicroscop.

Röntgenfoto: geen specifiek beeld.

Dd: Carré, HCC, niet-infectieuze leveraandoeningen (tumoren, a-specifieke ontstekingen).

Prognose:

Dubieus, afh van lever-, nierbeschadigingen.

Therapie:

- Penicilline 20.000 IE/kg.
- Chlooramfencicol 50-100 mg/kg.
- Pen-strep 20.000 IE + 25 mg/kg ged 10 dgn.
- Aminofylline 10 mg/kg.
- 19-Norandrosteronfenyl-lauraat 2 mg/kg.
- vit B12.

Dieet: suiker + karnemelk, wienig eiwit, geen vet, choline of methionine 20 mg/kg.

INFECTIEZIEKTEN Hond

* **LYME ziekte van** - zie *hfdst. 11 Tekens*.

www.teek-care.nl

* **RABIËS - hondsdolheid, watervrees:**

Hemotroop virus.

- Insluitlichaampjes van Negri in de hersenen.

- Infectieproeven worden uitgevoerd met fret.

Bestrijding via de veewet.

Komt voor bij *alle zoogdieren* en soms bij vogels.

We onderkennen 3 stadia:

1. *Inleidend stadium:* geestelijk afwijkend gedrag, angstvisioenen, bijten, watervrees.
2. *Razernijstadium:* soms zeer kort (stille dolheid). Gevoel voor pijn verdwijnt, uitbreken ten koste van alles (gebroken tanden, kaak), zwerven.
3. *Verlamningsstadium:* afhangerende onderkaak, veranderingen van het stemgeluid.

Algemeen: 10 dagen na de eerste symptomen dood.

Incubatietijd is zeer wisselend en afhankelijk van hh virus in de wond en of veel/weinig zenuwvezels beschadigd zijn - soms pas 1-2 jaar na de beet.

Er is geen therapie!

INFECTIEZIEKTEN Hond

*** TETANUS:**

Het gaat erom te voorkomen dat een letale doses toxinen het CZS bereikt.

Wanneer eenmaal herstel is ingetreden zet dit door. Herstel is volledig reversibel.

Specifieke therapie:

1. Chirurgisch wondtoilet:

Liefst hele wondgebied verwijderen - indien niet mogelijk dan ook desinfecteren met jodium of chloor bevattende desinfectantia.

2. Antitoxine:

± 1000 IE/kg iv. Ivm. het gevaar op een anafylactische shock is het aan te raden eerst 0,1 ml s.c. te spuiten; wanneer dan na half uur geen reactie optreedt: géén gevaar voor anafylactische shock en rest kan nu i.v. gespoten worden.

3. Toxoïd:

- Eerste injectie s.c. en op hetzelfde ogenblik als het antitoxine (dit liefst i.v.)
- Tweede na ± 6 weken
- Boosterinjectie na een half jaar.

4. Antibiotica:

Pen./strep. i.m. 20.000 IE + 25 mg/kg ged ± 10 dagen.

INFECTIEZIEKTEN Hond

* **Algemeen:**

1. Vocht toedienen (Ringerse vlst. + glucose).
Het beste is een dauercanule aanleggen, zodat andere medicijnen ed.makkelijk zijn toe te dienen.
2. *Licht verteerbare voeding*: calorie- en vitaminerijk.
3. *Urinewegdesinfectantia* en urinekatheter zijn te overwegen.
4. Afh vd symptomen:
 - Sedativa,
 - Centraal werkendespasmolytica
 - Diazepam 1-2 mg/kg met Fenobarbital 1 mg/kg.
5. *Tracheotomie* bij ernstige benauwdheid.
6. In zeer ernstige gevallen in overweging nemen om te curariseren en te beademen - nodige apparatuur moet dan ter beschikking staan.

* **TUBERCULOSE:**

Etiologie: Mycob. tbc: contacten mens.

Mycob. bovis: melk.

Longaandoening, pleuritis, maagdarmklachten, a-specifiek, koorts, vermageren, hypertrofische osteoarthropatie.

Kat - Fistel.

Röntgenfoto - niet specifieke longverdichting.

Lab. diagn.: BO van punctaten, urine, faeces.

Microscopisch onderzoek van fistelmateriaal.

INFECTIEZIEKTEN Hond

Therapie - *alléén indien verantwoord!!*

- Isoniazide (INH).

- (Para-) aminosalicylzuur (P.A.S.) ged. 1 jaar.

Maatschappelijke aspecten:

Verdacht dier aandringen op euthanasie - liever niet behandelen en *dier nooit "vrij" te verklaren.*

Kl.huisdieren niet aagifteplichtig, uit oogpunt volksgezondheid wel verstandig: waarschuw de huisarts.

Verd dier+neg sectie *moeilijkheden*: bron opsporen

Tuberculatie bij hond en kat:

Intraderme methode geeft onregelmatige uitkomsten

Subcutane methode is meer betrouwbaar.

Tuberculine:

Bovine tuberculine (37,500 eenheden) overgebracht in een kleine recordspuit.

Canule op recordspuit met ingedrukte zuiger, dopje doorprikken van carpule en duw nu met smal staafje tegen rubber zuigertje van carpule.

T opnemen: 4, 6, 8, 10 en 12u na inj.

Duidelijke T-stijging van 1,5 °C met top na ± 6 u, wordt als positief aangemerkt.

Top op 12 u is ook waargenomen, samen met alg. onwelzijn. Minder sterke T-stijging gepaard gaand met snellere daling van de T (4 u na de injectie) is waargenomen bij inf. met andere mycobacteriën.

Niet besmette dieren vertonen geen andere temperatuurstijging dan die veroorzaakt door agitatie.

R.I.V.M.

**Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum:
NVIC 030 274 88 88**

Uitsluitend voor professionele hulpverleners.

**Instructies aan de eigenaar bij het eerste
telefonische contact:**

***Dier laten braken:**

- 1 Theelepel zout in de bek (evt.).
- Niet herhalen ivm mogelijke zoutvergiftiging.

***Aantasting van de huid:**

- Grote hoeveelheden water over het dier gieten.
- Zo snel mogelijk met het dier komen.
- Flesje of doosje met restant mee laten brengen,
en restant opgenomen gif en evt. braaksel.

***Bij verdenking:**

- Braakmiddel (Apomorfine/Zout)en/of laxans geven.
- Diurese op gang houden.

***Hond:**

- Apomorfine 1-5 mg s.c./i.m. (i.v.).
- Kopersulfaatopl. 2-4% 3 ml oraal om de 5 minuten.
- Xylazine - eerst klinisch onderzoeken.

INTOXICATIES

ALGEMENE RICHTLIJNEN VOOR DE BEHANDELING:

1. Handhaving, ondersteuning van de fysiologische processen:

- Respiratie (evt. intuberen).
- Circulatie (evt. infuus).
- Diurese (evt. infuus)
(5% mannitol in NaCl 0,9%).

2. Verwijderen van het nog aanwezige gif:

- Laten braken (tenzij in coma).
- Laxeren.
- Wassen.

3. Convulsies tegen gaan:

- Diazepam 1-2 mg/kg i.v./i.m.
- Fenobarbital 1-2 mg/kg i.v./i.m.
- Alg. anesthesie evt. - zie *hfdst.2 anesthesie*.

Géén fenothiazinederivaten:

- Acepromazine.
- Propionylpromazine.
- Chloorpromazine, etc.

4. Het bijpassende antidotum gebruiken e.a. medicijnen voor kritische omstandigheden:

- Adrenaline 0,1%: 0,25-1 ml intracardiaal.
- Orciprenaline max. 0,5 mg totaal.
- Ammoniumchl (0,8%): $2BE \times \text{gew in kg} = \text{aantal ml}$
- Metaraminol 1% = 10 mg/ml 0,05-0,20 mg/kg i.v.
0,5-1.0 mg/kg i.m.

INTOXICATIES

- Atropinesulfaat: 0,05-0,1 mg/kg i.v. of i.m.
- Calciumgluconat 10%: 1-10 ml totaal i.v. of intracardiaal.
- Doxapram 1-10 mg/kg. (analepticum)
- Propanol 0,5-5 mg totaal.
- Nalorfine: (1 amp.= 1 ml = 5 mg) 1 mg per 10 mg ingespoten morfine.
- Natriumbicarbonaat bij circulatiestilstand: gew. in kg x tijd in min. = aantal ml. (1,4%): $1,8 \times = (B + 5) \times \text{gew. in kg} = \text{aantal ml.}$
- Procaïnamide max. 100 mg/min tot max. van 20/kg
- Lidocaïne 0,5-5 ml totaal i.v.

* **CHOCOLADE-INTOXICATIE bij de HOND:**

***THEOBROMINE:**

Het is een alkaloid en behoort tot methylxanthine-familie. Dit kan dodelijk zijn voor de hond.

Halfwaardetijd is 72 uur, verschijnselen vanaf 1-4 uur na inname, soms pas na 6-12 uur.

Hoe donkerder de chocolade des te meer theobromine en dus des te gevaarlijker.

*** NOOIT TE VEEL ZOUT GEVEN OM TE BRAKEN!**

- Kan leiden tot zoutintoxicatie!!
- Hooguit 1 theelepel.

INTOXICATIES

* METHYLYXANTINES:

1. Wordt door maagdarkanaal geabsorbeerd, dan door de lever gemetaboliseerd en daarna door nieren uitgescheiden.
2. In de enterohepatische kringloop komt het na heropname uit het ileum weer in de portale circulatie terecht.
3. Relaxerende werking op glad spierweefsel en hierdoor: - braken.
- diarree.
- polydipsie.
4. Ze remmen de cellulaire fosfodieterase:
- stijging van cyclisch ANP en catecholamines.
- stimulatie CZS.
- stimulatie hart.
5. Invloed op calciumopname door cellen en stimuleren zo: contractiliteit hart- en skeletspieren.
6. Diuretisch effect: hyperactief, polyurie, rusteloosheid, incoördinatie, tremoren, toevallen, tachycardie ea aritmieën.
7. Soms tachypneu, cyanose, hypertensie, hyperthermie, coma.
8. In later stadium hypokalaemie.
9. Pancreatitis is mogelijk 24-72 uur na opname, door het hoge vetgehalte van chocolade.
10. Sterfte als gevolg van aritmieën of respiratoire problemen.

INTOXICATIES

* **RICHTLIJN** voor de inschatting van de ernst van de chocolade-intoxicatie bij de **HOND**:

Milde intox. bij 20 mg/kg theobromine:

(hond van 5 kg: 16 g puur en 50 g melk)

Ernstige intox.: meer dan 40 mg /kg theobromine:

(hond van 5 kg: 50 g puur en 150 g melk)

Individuele gevoeligheid! Hoeveel is teveel ??

Lich.gew.	Mild	Melk	Puur	Ernstig	Melk	Puur
5 kg	>100mg.	50g	16 g	> 300 mg	150 g	50 g
10 kg	>200mg	.100g	32 g	> 600 mg	300 g	100 g
15 kg	>300mg	.150g	48 g	> 900 mg	450 g	150 g
20 kg	>400mg	200g	64 g	>1200 mg	600 g	200 g
25 kg	>500mg	250g	80 g	>1500 mg	750 g	250 g
30 kg	>600mg	300g	96 g	>1800 mg	900 g	300 g

* **Behandeladvies:**

1. Hoeveelheid opgenomen chocola is niet te relateren aan klinisch verloop!!
2. Géén specifiek antidotum voor methylxanthine.
3. Therapie is puur ondersteunend+symptomatisch.
4. Géén cortico's of erythromycine geven!
(verminderen de uitscheiding).
5. Kort geleden chocolade-opname - *laten braken*
(nooit/of in ieder geval weinig zout gebruiken!).
6. Zelfs 6-12 uur na opname soms nog zinvol.

INTOXICATIES

- * **Braken:** - iv 0,03 mg/kg Apomorfine.
 - im 0,04 mg/kg Apomorfine.
 - evt. ook 1,5 - 6 mg Apomorfine verdund met NaCl in conjunctivaalzak druppelen.

Theobromine:

In maagdarmkanaal aanpakken met geactiveerd kool - 2 mg/kg per os in opl van 1 g/5 mm water, herh 2-3x elke 3-6 u – mag ook met wat zacht voer.

Half u na 1ste dosis – laxeren: bv natriumsulfaat 250-500 mg, gemengd met water 5-10 ml/kg.

Soms nodig te intuberen: sederen mbv.:

- Diazepam (0,5-2 mg/kg iv) of
- Phenobarbital (2-30 mg langzaam iv op effect).

Catheriseren: voorkomt reabsorptie van methylxanthines uit urine.

Cardiovasculair controleren - bradycardie:

- Atropine 0,002 mg/kg iv
- Lidocaïne (2-3 mg/kg bolus langzaam iv gevolgd door 25-75 microgram/kg/min CRI)

Bij onvoldoende effect:

- Procaïnamide (10 mg/kg als bolus iv, max 1 ml/min, bij goed effect 1,2-2,4 mg/kg/u CRI)

* **GIFTIGE PLANTEN en STRUIKEN:**

Zie de adviesbrief >> www.dierenadviesonline.nl >>

Planten en struiken met giftige bestanddelen.

INTOXICATIES

* MEEST VOORKOMENDE INTOXICATIES:

***Lood** - nerveuze en gastro-intestinale vorm gaan vaak samen (nierbeschading).

- Géén koorts - Meestal *jongere* dieren - Röntgenfoto kan nog *verfresten* aantonen.

Diagnose: anamnese, symptomen, bloedonderzoek (uitstrijkje: *basofiele stippeling* vd erythrocyten).

Therapie:

- Ca-Na EDTA (calciumversenaat): 100 mg/kg ged 5 dgn dagdosering in vieren delen, verdunnen in 5% glucose oplossing (10 mg EDTA per ml oplossing) bij *acuut* verloop i.v. anders s.c.

- Penicilamine: 25 mg/kg/oraal intermitterend.

***Strychnine**: In 1 dag dood of ze herstellen.

Typische symptomen: strekkrampen, overgevoelig voor prikkeling (geluid, aanraken, etc.), pupil-dilatatie, cyanose, bloedingen in de pancreas.

Therapie:

- Apomorfine 2-5 mg - Pentobarbital 40 mg/kg i.v.

- Fenobarbital 100 mg s.c. (1-2 mg/kg).

***Thallium**: *Diagnose*: urine.

Symptomen: maagdarmlachten, braken, diarree, spastisch lopen, haaruitval na 3 wkn rond lichaamsopeningen, dermatitis en huidverdickingen met nerveuze stoornissen.

Therapie: - Braakmiddel - Tioctinezuur - Berlijns blauw 100 mg/kg als antidotum.

INTOXICATIES

Ondersteunende therapie:

- Uitdroging tegengaan - Antibiotica.

***Theobromine** - zie *chocoladevergiftiging*.

***Organische fosforverb.:** cholinesteraseremmers als dichloorvos, malathion, parathion, carbamide.

Typische sympt.: Miosis, speekselen, koliek, bradycardie, convulsies, visusstoornis, braken, diarree.

Therapie:

- Atropine 3-5 mg langzaam i.v. tot mydriasis, tachycardie of droge slijmvl ontstaan 0,04 mg/kg iedere 3-4 u s.c. herhalen
- Obidoxim i.v.
- Diazepam 1-2 mg/kg
- Fenobarbital 1-2 mg/kg.

***Gechloreerde koolwaterstoffen:**

Deze zijn werkzaam op het C.Z.S.

Symptomen: versterkte reflexen, verhoogde prikkelbaarheid van de spieren, tremoren van de oogleden, oren, halsspieren en ledematen.

Therapie:

- Diazepam 1-2 mg i.v.
- Fenobarbital 1-2 mg/kg.
- Respiratie in stand houden (evt. intuberen).
- Geen vette laxantia gebruiken.

INTOXICATIES

* MINDER VAAK VOORKOMENDE INTOXICATIES

* **Arseen** - *diagnose* via urine + faeces.

Symptomen: diarree, slapte, dehydratie, collaps, anemie, bloed in faeces.

Therapie:

- Braakmiddel - Maagpoeder - vit. B-complex
- Dimercaprol (BAL) + infuus

* **Fenol/carbol** en andere **fenolische verbindingen:**
Nooit wassen ivm snelle resorptie, maar wentelen in talkpoeder of zaagsel - bismutgallaat.

* **Cumarine/Dicumarol:** géén bloedstolling.

Therapie:

- Fytomenadion = vit K1 i.v. elke 3 u 10-20 mg.

* **DDT/Aldrin/Dieldrin/Lindaan/Toxofaan:**

zie *gechloreerde koolwaterstoffen*.

Symptomen: gastro-enteritis, nerveus, tremor, convulsies, speekselen.

* **Clioquinol:**

Door oedeem van de grijze hersensubstantie: epileptiforme aanvallen.

Therapie: er is geen specifiek antidotum.

- Pentobarbital i.v. - Natriumthiosulfaat 2%
- Maag spoelen - veel drinken - infuus

INTOXICATIES

***Fosfor:**

Symptomen: braken (braaksel licht op), icterus, convulsies, coma, dood.

Therapie:

- 0,1-0,2% Kaliumpermanganaat
- Infusen
- Maag spoelen met 0,2% kopersulfaat
- Dimercaprol (BAL: British-Anti-Lewisite) 6-8 mg/kg

***Kwik:**

Symptomen: acute gastro-enteritis, speekselen, tachycardie, anorexie, paralyse, proteïnurie, stomatitis, uremie, dermatitis, slijmvliesbloedingen.

Therapie:

- Melk, eieren.
- Maag spoelen.
- Dimercaprol (BAL) 6-8 mg/kg.
- Infuus.
- Vit B.

***Warfarine:**

Symptomen: bloed uit de natuurlijke lichaamsopeningen, paralyse, niet eten, speekselen.

Therapie:

- Fytomenadion Vit. K1 i.v. elke 3 u 10-20 mg.
- Vit. C 15-75 mg.

* **ARECOLINE** - uit de Arecapalmen.

Toxisch voor katten.

* **ASTHMA:**

Kan t.g.v. kattenkorrels, huisvuil, wespenteek, ed.

Symptomen: acute dyspnoe.

Therapie:

- Aminofylline 10 mg/kg s.c. bij benauwdheid
- Adrenaline + efedrine (weinig effect)
- Corticosteroïden
- Tripelennamine HCl 0,5 ml s.c. bij wespenteek en allergische reacties.

* **BRAKEN - DIARREE** - zie hfdst.5 *digestie*.

* **DRACHT: Let op FeLV (leukemie), FIV (aids)**

Testen vóór dekking - *zie verder*.

* **ECZEEM:**

Therapie:

- Megestrolacetaat tabl.kuur (1t/wk als onderhoud)
- Dermiel honingzalf.
- Hydrocortisonaceponaat oorzalf.
- Methylsulfanylmethane.

* **EETKLACHTEN: (haarbal)-obstipatie.**

KAT

* **ENTERITIS:** zie *kattenziekte*.

* **EOSINOFIEL GRANULOOM:**

Therapie:

- Methylprednisolon 1 ml/week 3x., Testosteron 25 mg i.m., Flumetason infiltratie van de wond om de week, Vitamine A 50.000 IE i.m., Röntgenbestraling.

* **FeLV - LEUCOSE/LEUKEMIE:**

Feline Leukemie Virus.

. Meest voorkomende tumorziekten: dodelijke afloop. Sympt.door verminderde afweer: FIP, toxoplasmose, bact.ontstekingen, tandvleesontstekingen, abces-sen, huid- en oogontstekingen (uveitis). FeLV is niet te genezen. Experimenteel met Interferon van Virbac. Vaccin niet 100% betrouwbaar.

* **FIP - FELINE INFECTIOUS PERITONITIS:**

Veroorzaakt door een (gemuteerd) coronavirus.

***Natte** (acute) **vorm.**

Progr. ziekteverloop ged. enkele wkn: hoge koorts en dikke buik en benauwd als vocht in borstholte zit: de kleine bloedvaten lekken vrij vocht - geel en draden-trekkend - in buik- en/of borstholte. (tgv eiwit/fibrine).

KAT

***Droge** (*chronische*) **vorm.**

Kleine ontstekingen: lever, nieren, ogen, hersenen.

Diagnose: virus aantonen: biopten organen, sectie.

Geel dradentrekkend vocht in buik: suggestief FIP.

Therapie:

Goede voeding, stress voorkomen, hygiene, 3-4 mndn katten met verdachte symptomen scheiden van de overige katten, geen nieuwe katten in huis, niet naar shows, niet fokken! Poezen met kittens scheiden van andere katten.

*** FIV - kattenaids - géén zoönose!!**

1. Acute stadium - soms wat koorts.
2. Asymptomatische fase kan aantal jaren (5) duren.
3. Wat koorts, uveitis, minder eetlust, mager.
4. AIDS gerelateerd stadium: tandvleesontstekingen, oogontstekingen, vermageren, lymfeknoopzwellings, benauwdheid, diarree: in enkele maanden ernstiger.
5. AIDS: vermagert, chronische problemen, sec inf. als longontsteking en neurologische verschijnselen.

Therapie - géén vaccin.

- AB tegen sec infecties

- Interferon (antiviraal) niet 100% werkzaam; erg duur.

FIV betere prognose dan FeLV - door de lange periode (gem 5 jaar) tussen besmetting en ziekteverschijnselen.

KAT

* FLEGMONEN:

Therapie:

- Fluctuatie openen en spoelen met H₂O₂
- Antibiotica in fistelkanaal.

Daarna: granulatie bevorderen: Ichthyol-, honingzalf, huidwondjes open houden

Hoge temperatuur: algemeen antibiotica:

- Chlooramfenicol 50-100 mg/kg,
- Penicilline 20.000 E/kg,
- Tetracyclines 10 mg/kg parenteraal 20 mg/kg/oraal, -
Lincomycine + spectinomycine 1 ml/5 kg,
- Amoxicilline 10-10 mg/kg.

* (HAARBAL)OBSTIPATIE:

Opvallende klachten:

Persen en vaak naar de bak, geen/nauwelijks feces, soms iets diarree, - kleine hh. urine evt. mét bloed!! *Lijkt op blaasklachten!!*

Therapie:

- Ispaghulakorrels over stukjes vlees/voer; ½ theelepeldag, laxeerpasta's/-vloeistof - Vet drinken, voedsel: volle melk, visolie, e.a.
- Antibiotica/chemotherapeutica

* HUIDAANDOENINGEN:

zie ook *eczeem hfdst.23 anaalklieren.*
hfdst.11 alopecia.

KAT

Therapie:

- Medroxyprogesteron,
- Progesteron ½ tbl/dag ged 3 weken.
- Testosteron om de dag ¼ tbl (tabl = 5 mg).

Gesteriliseerde poes:

- Medroxyprogesteron 5 mg/dg ged 3 wkn (t = 5 mg).

Miliaire dermatitis:*Therapie:**

- Anaalklieren uitdrukken.
- Moderininjectie.
- Megestrolacetaat 1 tabl/week.

*** INFECTIEUZE ANAEMIE - Eperythrozoon felis.**

Meestal latente infectie/dragers.

Diagnose May-Grünwald-Giemsa: parasieten te zien rond rode bloedcellen: *coccoïd, ring- of staafvorm.*

Jonge katers van 1-3 jaar zijn gepredisponeerd!

Negatief uitstrijkje zegt niets!!

Sympt.: suf, slap, anorexie, vermagering, anemie, dehydratie, zwakke pols die kan oplopen tot 160, rode bloedcellen: minder dan 4 miljoen/mm³, vergrote milt en submandibulaire lymfeklieren soms week/gezwollen, soms icterus tgv hemolyt. anemie.

Therapie: géén afdoende therapie bekend - *houd rekening met spontaan optredende herinfecties:*

- Tetracyclines 50-100 mg i.m. ged 4 dgn gevolgd door 100-200 mg/oraal per dag ged 2 wkn.

KAT

Ondersteunende therapie:

- Vit B12 - Levertraan.
- 5% Glucose s.c.
- Ectoparasieten bestrijden.
- Bloedtransfusie (6 ml).

* **INFECTIEUZE GASTRO-ENTERITIS**-*kattenziekte*.

* **INFECTIEUZE PERITONITIS:**

zie Feline Infectious Peritonitis.

* **KATTENZIEKTE - panleucopenie - Parvovirus.**
INFECTIEUZE GASTRO-ENTERITIS

Incubatietijd: 2-10 dagen. Zeer resistent alle (vooral jonge) Felidae: niet drinken, eten, braken, diarree, dehydratie, sloom, koorts, cerebellaire ataxie, hoge sterfte, duidelijke leukopenie ($0,2 \times 10^9/\text{ltr}$).

Therapie: jaarlijks vaccin,

- Symptomatisch vocht
- vit B-complex.
- Chlooramf. 100 mg/kg+NaCl 0,9%.
- Sulfamerazine 100 mg/kg + NaCl 0,9%.

Verloop: Hersteld = levenslang immuun.

Ongecompliceerd: 3-7 dgn. chron.diarree, mager.

* **KROLSHEID ONDERDRUKKEN** - zie *hfdst. 9*.

* **LAXEREN:** zie ook *hfdst.5 digestie*.

Therapie:

- Ispaghula korrels over het voer (houdt vocht vast in darm). Melk meerdere keren/dag en ged. meerdere dagen. Laxeerpasta's en/of -drank, olijfolie, ea.

Dieet: Viyo, paardenvlees, melk, milt, suikerwater.

* **LEUCOSE/LEUKEMIE - zie FeLV.**

* **MORFINE - nooit voor de kat!**

* **NEFRITIS - zie hfdst. 20 urogenitaal-apparaat.**

* **NIESZIEKTE:**

Infectieuze rhinitis - rhinolaryngotracheïtis

Etiologie: Herpesvirus (rhinotracheïtis) en Picornavirus klinisch *niet* te onderscheiden. *Incub* 2-5 dgn.

Herpesvirus: leukocytose, rhinitis, niezen, conjunctivitis, fotofobie, geringe T-verhoging, slechte eetlust.

Picornavirus: bifasische koortstop, ulceraties van palatum molle en tong.

Dd: Kattenziekte (panleukopenie), corp alienum in neus, oogaandoeningen.

Prognose vrij gunstig - jonge dieren blijven drager.

Therapie:

Isoleren - Goede ventilatie - Hygiëne - Indirect bestralen: UV licht (ogen beschermen) 2dd. 20 min.

KAT

Antibiotica tegen secundaire bacteriële infecties:

- Tylosinetartraat 0,5ml+oxytetracycline 0,5ml 7dgn.
- Lincomycine + spectinomycine 1 ml/kg ged. enkele dgn s.c., dan per os 1t/10kg.
- Spiramycine tegen de mycoplasmata.
- Xylometazoline neusgtt bij hevige benauwdheid.

* **PLASKATER:** zie *urethra obstructie*.

* **PTYALISMUS ONDERDRUKKEN:**

Therapie:

- Scopolamine tegen misselijkheid, braken.

* **STRANGURIE:** zie *urethra obstructie*.

* **TOXOPLASMOSE:**

Symptomen: neus- en ooguitvloeiing, diarree, hersenlijden, *S.F.* 1:1000 is verdacht, *CBR* is altijd verdacht (stijgende titer altijd).

Therapie:

- Pyrimethamine.
- Sulfadimidine + Sulfatolamide u.d.h. (t= 500 mg):
1e wk 1dd 1t, 2e wk 1dd ½ t, 3e wk 1dd ¼ t + Sulfadiazine 100 mg/kg op 1e dg, dan 4 dgn 50 mg/dg.

* **URETHRA OBSTRUCTIE:** *Etiologie* niet bekend.

Gruis loopt vast in het caudale gedeelte van de urethra (tripelfosfaat kristallen).

Kat blijft op de kattenbak en zit klagelijk te miauwen.

Prognose: dubieus/matig tot redelijk met goede dieetvoeding - veel recidief.

Therapie:

Penispunt masseren - Obstructie terug-spoelen naar blaas mbv Lidocaïne - Dan de blaas manueel of mbv. katheter ledigen.

*Lukt dit niet: *blaaspunctie* doen via de buikwand.

Nu opnieuw proberen de obstructie op te heffen.

- Xylometazoline evt. of butylscopolamine gebruiken.

Indicatie voor operatieve ingreep: wanneer de obstructie niet is op te heffen en bij recidief.

Preventie: verhoogde diurese (evt. NaCl door het voer) - Speciaal blaasgruisdieet met een laag Mg-gehalte - Urineverzuurders om steenvorming tegen te gaan (2dd 5-6 gtt).

Complicaties:

Uremie, hyperglykemie, acidose, slechte turgor.

* **VACCINATIES:** zie *hfdst. 21 vaccinaties.*

* Kattenziekte - niesziekte - chlamydia

Injectie s.c op leeftijd van 8 -12 weken met tussenpoos van 2 weken - daarna jaarlijks.

* Rabiës 1 of 3 jaar geldig, afh. van de entstof.

Notities:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* **HOESTSEDATIVUM:**

- Hydrocodonbitartraat:
 - Kleine hond 2dd 5 mg.
 - Middelgrote 2 dd 10 mg.
 - Grote hond 3 dd 15 mg.
- Codeïne HCl tabletten.

* **KENNELCOUGH:** zie *hfdst. 12 Infectieziekten*

* **LARYNGITIS/TRACHEÏTIS:**

Therapie:

- Rust, geen halsband, hoestsedativum
 - Broomhexine + antibiotica.
- Broomhexine pulvum: *Hond:* ½-1 g/dag.
Kat: ¼-½ g/dag.
- Broomhexine injectie: *Hond:* 2-5 ml/dag.
Kat: 1-5 ml/dag.

* **NEUSDRUPPELS:**

- Nafazoline.
- Xylomatazoline.

* **RHINITIS::**

- Tetrazoline 1 x daags neus druppelen.
- Gentamycine idem.
- Broomhexine - xylometazoline *zie laryngitis.*

KEEL-NEUS OOR

* **TONSILITIS:**

Schraperige hoest, braken, slecht tot niet eten.

Dd: kennelcough - (hfdst.12 *infectieziekten*).

Therapie:

- Sulfamerazine + NaHCO₃ 100 mg/kg.

- Amoxicilline, 10-20 mg/kg.

Chirurgisch: tonsillectomie.

* **EPITHEELZWELLING OOR** - hond in zijligging:

- Chloortetracycline 2dd 2 gtt.

- Honing-oorzalf.

* **OORDRUPPELS:**

Neomycinesulfaat + tiabendazol + dexamethason.

Oren die veel talg en cerumen produceren:

- *Resorcine druppels:*

R/ Acid. salicylicum

Resorcinum

Ol. ricini aa 2

Spir. dilut. 25

S. 2 x daags 2-4 druppels.

* **OORINJECTOREN:**

- Kanamycine + Penicilline.

- Natamycine tegen schimmels en gisten of

- Neomycineacetaat, nystatine, triamcinolon-acetaatzalf.

*** OOR REINIGEN:**

- Chloorhexidine.
- Zeepoplossingen 1%.
- Natriumdioctylsulfosuccin 5% in propyleenglycol.

*** OORZALVEN:**

Zinkzalf: bij woekeringen en olifantshuid

- Dexamethason pasta en schuim.
- Flumetason schuim.

*** OTITIS:**

* **Oren reinigen:** Antibiotica met corticosteroiden.

* **Otitis externa:** erytheem, rood, schilferig, cerumen, jeuk, krabben, schudden met kop.

Crusteus - ulcera onder korst.

Processen in de diepte:

Eerst verweken met:

- Chloorhexidine 1%, zinkzalf, Boorzalf, Ichthyolzalf.
- Kanamycine injector, zie ook *oordruppels*.

Pijnlijke processen:

- Lidocaïne-zalf.

Ulcera:

- Lapis infernalis (AgNO₃).
- Antibiotica bevattende zalven.

Grote woekeringen: Zepp-operatie of wegbranden

- Salicylzalf 5%.
- Vecortenolvioformzalf.

KEEL-NEUS OOR

* **Chronische otitis externa:**

- Reinigen met Chloorhexidine of Cetrisept 1%
- Kanamycine
- Chlooramfenicoldruppels.

* **Otitis parasitica** - Otodectes, Notoedres.

- Hexachloorcyclohexaan.
- Carbolglycerine: *Hond* 3-5%
Kat 0,5-3%

Diagnose: chloorlactofenol-strijkje

* **Otitis met bacteriële oorzaak:**

- Chlooramfenicoldruppels ea.

* **PAPILLOOM IN OOR:**

- Spontaan of als gevolg van een chronische otitis:
- Zepp-operatie of wegbranden.

Notities:

.....

.....

.....

.....

LOCOMOTIE APPARAAT

* **AFWIJKENDE STAND RADIUS-ULNA:**

Deense dog - Collie. Vaak naar lateraal boven carpus. Niet pijnlijk, geen locomotiestoornissen.

Oorzaak: aangeboren (slechte botkwaliteit), trauma, fractuur (groeivertraging ulna).

Therapie:

- *Voeding:* Ca/P verh. van belang: géén vlees.
 - Commercieel droogvoer.
 - Glucosamine, Chondroïtine, Methylsulfonylmethane.
- Chirurgisch:* mediaal wig uit bot nemen.
(afwijkende stand is ± niet te corrigeren).

* **ARTHRITIS** septische vooral tgv strepto-staphylo's
Bloed: hyperleukocytose en linksverschuiving, hematocriet verhoogd.

Röntgenfoto: zwelling van weke delen.

Liefst bacteriol. onderzoek en gericht ab geven.

Therapie: *Lokaal en algemeen:*

- Penicilline 20.000 IE/kg
- Streptomycine 25 mg/kg
- Amoxicilline 10-20 mg/kg

Heftig purulente processen: draineren.

Rustige processen: masseren en passief bewegen

Acute arthritis: combinatie van Cloxacilline + Corticosteroiden.

Aseptische arthritis: infrarood - prikkelende zalf

Rheumatoïde arthritis: pijnstillers - zie *hfdst.6*.

LOCOMOTIE APPARAAT

* **ARTHROSE:** chronische *géén bact.inf.* itt acute!!

Therapie:

- Glucosamine+chondroïtine + MSM.

Arthrosis deformans - nieuwvorming van bot.

Lokalisatie: heup, knie, wervelkolom.

(laatste thoracale wervels).

* **ATROFISCHE FIBROMYOSITIS:**

Overblijfsel van myositis eosinophila, echter nooit eosinofilie. Ook geconstateerd na andere aandoeningen kauwspieren, evt. na nerveuze vorm Carré. Langzaam progressief proces, geen spierherstel

Therapie:

- Cortico's ged.1 maand. Voldoende vocht, aangepast voer, mond dagelijks stukje verder opentrekken

* **BURSITIS** - Vooral de grote rassen.

Oorzaak: harde bodem, infectie, heftige ontsteking.

Lokalisatie: tarsus, carpus, elleboog (hier ook *sclerodermie* = verdikte huid + pigmentatie).

Therapie:

- Betere ligplaats

- Masseren met Salicyllolie 2% (keratolytisch).

Bij ontsteking: Koude compressen, Ichthyolzalf.

Duidelijke holte: leegzuigen.

Geïnf. bursitis = abces: openen, kapsel verwijderen.

Niet geïnfected: hele kapsel weghalen, uitpellen.

LOCOMOTIE APPARAAT

* CAUDA EQUINA VERLAMMING:

Zéér ongunstige prognose. *Kat*: euthanasie.
Open anus, geen faeces, volle blaas, staart/anus-paralyse.

Therapie:

- Neostigmine:

Hond: 1 ampul/dag.

Kat: 0,5 ampul/dag.

- Thiamine: 300 mg/dag s.c. of 50-250 mg/dag oraal.

Therapie bij ontsteking:

- Fenylbutazon 10 mg/kg.

- Penicilline-Streptomycine: 20.000 IE/25 mg/kg.

* GREYHOUND RACING CRAMP:

Gekromde poten tijdens de race ged.ong.10 min.

Therapie:

Doelmatige training.

* **HERNIA**: zie *hfdst. 4 CZS*

* HEUPDYSPLASIE:

Vooral de grote rassen, zowel één- als beiderzijds.
Acetabulum onvold diep, caput femoris te vlak,
arthrotische veranderingen, luxatie, subluxatie.
Alleen bij *pijn* zie je duidelijke kreupelheid, maar je
ziet altijd een *verminderd prestatievermogen*:

LOCOMOTIE APPARAAT

Kreupel na inspanning, waggelen, diep doortreden, zwaaien met zieke heup. Cirkel: wegzakken zieke heup.

HD-commissie: def keuring röntfoto's vanaf 1 jr.

Beoordeling van de röntgenfoto's: Gewrichtskopje moet goed in het acetabulum liggen, gewrichtspleet mag niet te breed zijn en moet evenwijdig lopen (congruent), centrum caput femoris mag niet buiten acetabulum komen.

Dd: aspec.arhrose, spondylosis + discopathie, Carré

Therapie:

Pijnstillers: - Acetylsalicylzuur 1-2 g/dag.

- Fenylbutazon 10mg/dag.

Rust: Geen trap lopen e.d.

- Pectineusmyectomie.

- Cortico's (tijdelijk).

- MSM glucosamine+chondroïne.

Pups: vroege diagnose door proberen femurkop op te wippen uit het acetabulum bij liggend dier (proef van Ortholani) en bij staande dier proberen achterpoten naar lateraal te bewegen.

Onderzoekmethode: - palpatie - abductie

- voorlopige diagnose

Ethiek:

Chip, sterilisatie of castratie bij pectineusmyectomie.

Zeer ernstige arthrose en/of jonge hond met ernstige luxatie - euthanasie!!

LOCOMOTIE APPARAAT

* **LEGG-PERTHES-CALVÉ, ziekte van:**

Kleine rassen - aseptische avasculaire necrose.
Juveniele aseptische necrose van de femurkop op leeftijd 3-10 mnd.

Kreupel achter tgv. pijn, pijnlijke palpatie.

Chronisch: atrofie van de spieren.

Röntgenfoto: ontcalcite plekken (later), te ruime gewrichtsspleet, kraakbeen te dun, afgeplat caput, arthrose (later), meer synovia.

Oorzaak: gestoorde bloedtoevoer van deel bot/kraakbeen (begint in epifyse).

Localisatie: heupstreek, caput en collum femoris.

***Therapie:* nooit corticosteroiden!!**

Anabolica (te vroeg sluiten van de epifysaire lijnen)

- Pijnstillers (*hfdst.6*) - Functionele beweging

- Heupkopresectie bij geweldige verstijving en veel pijn en wanneer spieratrofie nog niet te ver is.

Effect: pseudo-arthrose met acetabulum, soms neoarthrose.

* **LOSLIGGENDE TUBEROSITAS TIBIAE:**

Jonge dieren van grote rassen: waggelen, door de knie zakken, pijnlijke passieve kniebewegingen.

Röntgenfoto: tuberositas tibiae duidelijk naar boven verplaatst.

Therapie: draad- of schroefhechting, vanuit mediaal naar de tibia - helaas is de botkwaliteit erg slecht.

LOCOMOTIE APPARAAT

* **LOSSE PROCESSUS ANCONEUS:**

Stukje bot van de ulna in ellebooggewricht

Jonge dieren ½-1 jr zoals D. Herder, ook Basset.

Erfelijk predispositie, microtrauma, voeding.

Symptomen: kreupelheid ernstiger na inspanning,
botkwaliteit is goed, elleboog gezwollen,
het is een aseptische avasculaire necrose.

Diagnose: been buigen: pijnreactie; druk achterop med condyl: idem - zekerheid mbv. röntfoto.

Therapie: Operatief bij jong dier, om zo deformerende arthritis te voorkomen.

* **MARIE-BAMBERGER ziekte van:**

HOA: hypertrofische osteoarthropathie.

Oorzaak: proces in borstholte, als longtumoren: vrnl. sarcomen bij ouder dier, beenwoekeringen langs lange pijpbeenderen uitgaande van periost, niet symmetrisch, pijnlijke, stijve gang, veel liggen.

Dd: reuma, polyarthritis.

Palpatie: harde massa op botten en pijnreactie.

Röntgenfoto: typische woekeringen.

Therapie:

- Primair proces extirperen, (zinloos bij metastatische tumoren), na operatie verdwijnt de pijn snel, niet meer stijf, osteofytenmassa verdwijnt langzaam.
- MSM en glucosamine+chondroïtine.

LOCOMOTIE APPARAAT

* **MYASTHENIA GRAVIS - 'spierzwakte'**

Zeldzame auto-immuunziekte.

Therapie: Neostygmine e.a.

* **MYOSITIS:**

Therapie:

- Penicilline - Cloxacilline.

- Kanamycine + Proc. Penicilline.

- Lokaal ab bij uitgebreide purulente processen.

Abces: Ichthyolzalf - na doorbraak: Honingzalf.

Heftige sepsis: antibiotica algemeen.

* **MYOTONIA CONGENITA - Ierse Setter:**

Tonische krampen van de buigers met een centrale oorzaak - kromme rug - trippelen - poten niet kunnen strekken - tenslotte omvallen en opgerold liggen.

Dd.: epileptiforme aanval, echter nu *gestrékte* poten.

Therapie - géén causale therapie:

- Vit. B + E.

- Diazepam 1-2 mg/kg.

* **OSTEOCHONDRITIS DISSECANS**

Grote rassen, ± 9 mnd:

Afwijking van de proximale gewrichtsvlakte van humerus met verdikkingen *in* het kraakbeen en na enige tijd afstoting - gewrichtsmuizen.

LOCOMOTIE APPARAAT

Onderzoek:

- Links/rechts vergelijken op spieratrofie.
- Hele been onderzoeken - let op spina scapulae.
- Diep doorbuigen boeg is moeilijker - geeft pijn.
- Bij punctie geen afwijkingen.

Röntgenfoto: Let op strakke achterlijn van humerus.

- Soms losliggend kraakbeen.
- Arthrotische veranderingen zijn minder duidelijk.

Prognose: bij veel rust beter dan heupdysplasie.

Therapie:

- Rust gedurende 6 weken.
- MSM met glucosamine +chondroïtine.
- Let op Ca/P verhouding (géén vlees).
- Chirurgisch na *rust* - uitcureren tot op de gevasculariseerde beenbalkjes.

* **OSTEODYSTROFIA FIBROSA (renalis):**

zie ook hfdst.8 *bijschildklieren*.

Sterke ontkalking, vooral vd schedel, t.g.v. *uremie* (oude hond, schrompelnier).

Schrompelnier is *primair*.

Hyperfunctie van de bijschildklier tgv de hypocalciëmie zien we in het verloop van de uremie.

Prognose: infaust. Leven is te rekken door de *uremische acidose* te *bestrijden*:

Na²CO³ + natriumlactaat/citraat, vit D 50.000 IE,
Calciumgluconaat + fosfaat (3 gram).

LOCOMOTIE APPARAAT

* **OSTEOGENIS IMPERFECTA:**

Activiteit van de osteoclasten overheerst:
Verdikt periost, veel (te veel) bloedvaatjes, cortex lang en dun en kalkarm, infractiefracturen die weinig pijnlijk zijn met een snelle genezing, bij partus vooral fracturen van het bekken.

Therapie:

- Voeding aanpassen: compleet droogvoer.
- Géén vlees
- MSM en glucosamine +chondroïtine.
- Matige functionele beweging.

* **OSTEOMALACIE:**

Bloedingen in huid, tandvlees, subcutis.
(zie je weinig).

Beenafwijkingen: bloedingen onder periost, kreupel, pijnlijk plekken met subperiostale bloedingen.

Dd: arthritis.

Diagnose dmv röntgenfoto: kalkafzettingen rond hematomen, uitpiling.

Therapie:

- Efficiënte voeding (Ca/P verhouding) dus, commercieel droogvoer.
- Géén vleesvoeding,
- MSM (methylsulfonylmethane) en glucosamine + chondroïtine.

LOCOMOTIE APPARAAT

* **OSTEOMYELITIS:**

In zacht weefsel van het myelum (bindweefsel, bloedvaten), terwijl het harde weefsel er de dupe van wordt, sekwestervorming.

Oorzaak:

Infecties, corpora aliena, gecompliceerde fracturen. (E.coli vooral bij chronische infecties, pseudomonas)

Acuut:

Heftig proces, pijnlijk, kreupel, zwelling wanneer periost erbij is betrokken, temperatuursverhoging, algemeen ziek, soms purulent, breekt evt door.

Chronisch: symptomen minder uitgesproken.

- Vaker een lokaal proces.

- Bloedvaten aangetast: sekwesters.

Röntgenfoto: strakke lijn verdwenen, periost licht op.

Verloop: duurt lang voordat een sekwester los ligt.

Therapie acute osteomyelitis:

Streptococcon:

- Penicilline 20.000 IE/kg.

Staphylococcon:

- Cloxacilline.

Gram-negatieve bacteriën:

- Amoxicilline 10-20 mg/kg.
(vaak bij open fracturen).

Processen aan de buitenkant open leggen.

LOCOMOTIE APPARAAT

* **OSTEOPOROSE:**

Ontkalking van gezond, normaal bot zonder dat er osteoïde weefsel voor in de plaats komt.

Oorzaak: endocrien (past in syndr van Cushing).

Wisselend kreupel - het is een weinig typisch beeld.

Dd: osteodystrofia fibrosa (uremie), secundaire diëtaire hyperparathyreoïdie (zelden ontkalking).

Therapie:

- Compleet droogvoer.
- Géén vleesvoeding .
- Anabolica.
- MSM (methylsulfonylmethane) en glucosamine + chondroïtine.

* **PANOSTITIS EOSINOPHILICA - endostitis:**

Jonge D. Herder/Basset

Systeemziekte gelokaliseerd in mergholte van de lange pijpbeenderen.

Röntgenfoto: plaatselijke verdichtingen in het merg.

Bloed: hoog gehalte eosinofielen (25%).

Symptomen: na inspanning kreupel, meestal is humerus en/of femur aangetast.

Therapie:

- Rust.
- Commercieel droogvoer - geen vleesdieet.
- Glucocorticosteroïden zie hfdst.6 *doseringen*
- MSM en glucosamine + chondroïtine.

LOCOMOTIE APPARAAT

* **PATELLA LUXATIE- mediaal of lateraal:**

1ste graad:

Habituele luxatie: soms opgetr.poot, géén crepitatie.

2de graad:

Habituele luxatie: vaak opgetrokken poot, mogelijk crepitatie, buigen en strekken gaat niet rechtlijnig.

Stationaire luxatie: opgetrokken poot en crepitatie, tibia evt. sterk gedraaid en staat onder femur, trochlea afwezig of onduidelijk.

Therapie:

- Chirurgisch
- Eigenaar leren patella terug te brengen bij een gestrekte poot.

* **RACHITIS:** Jonge dieren, grote rassen.

Osteoïed weefsel is onvoldoende verkalkt, te weinig afzetting van tertiair calciumfosfaat.

- Voeding Ca/P verhouding van 1,2 : 1, bij opt. Ca/P verhouding minder vit D nodig, bij overmaat vit D wordt Ca/P verhouding verstoord.

Therapie:

- Veel beweging - Veel zonlicht - Ca aanvullen
- MSM+glucosamine+chondroïtine.

Dd: osteogenesis imperfecta.

Nu *géén* brede epifysairlijnen en *géén* knobbelvorming, maar *wél smalle cortex* met kans op fracturen.

LOCOMOTIE APPARAAT

* **SPIEREN:**

Myalgie = spierpijn ('reuma') - zie ook *myositis*.

Diagnose per exclusionem: stijve rug, stijve achterpoten, stijve hals en moeilijke gang.

Dd: hals- en wervelafwijkingen.

Therapie:

Pijnstillers:

- Salicylaten als Acetylsalicylzuur 1-2.
- Fenylbutazon 10 mg/kg.
- Warmte.
- Droog houden.

* **SPONDYLOSIS:**

Vooral lendenwervels en thoracale wervels, soms ook van de tussewervelschijf.

Röntgenfoto: begint ventraal (haken) - vormen brug.

Soms naar dorsaal: stijf en moeilijk lopen, kromme rug, pijnlijk staan, passieve bewegingen wordt als onprettig ervaren, harde gespannen musculatuur.

Soms neurologische afwijking als: parese - paralyse.

D.Herder: spondylosis is hier vaak *niet* de oorzaak.

Therapie:

- Warm en droog houden.
- Rust in de beginfase.
- Bestralen met infrarood e.a. Evt.

LOCOMOTIE APPARAAT

Medicamenteuze therapie:

- *Analgetica als Acetylsalicylzuur 1-2g of Fenacetine.*
(let op witte bloedbeeld - combinatie van beide).
- Novaminsulvon 15 ml i.v. of i.m.
- Fenylbutazon 10 mg/kg.
- Glucocortico's in afdalende dosering (zie hfdst.6 dosering). Glucocorticosteroïden en salicylaten in combinatie geven een potentiëring.

Binnen 1 week resultaat anders - therapie afbreken!

* **TUMOREN - vooral sarcomen**

Grote pijpbeenderen bij de grote rassen.

Klinische indeling: osteolytisch - steoplastisch.

Lokalisatie: lange beenuiteinden (humerus), we zien
zwelling, kreupelheid en pijn.

Röntgenfoto:

Osteolytisch: ontkalking + zwelling.

Osteoplastisch: onregelmatige balkjes + stukjes bot.

Dd: Marie-Bamberger (HOA) - osteomyelitis.

Prognose: slecht - infaust.

Therapie:

- Aangetast bot kan in het beginstadium worden weggenomen, bij amputatie vaak recidief.
- Cytostatica: bv. Cyclofosfamide 4 mg/kg (met allerhande risico's).

* **ANESTHESIE:****Lokaal:**

Contra-indicatie: lokaal anesthetica geven remmend effect op epithelisatie van de cornea.

Lidocaïne geeft dit effect niet of nauwelijks:

- Lidocaïne 4% in methylcellulose.

Langer inwerkend: Butacaïne en Tetracaïne.

Therapie:

Algemeen: Atropine geeft onvoldoende effect of is gecontraïndiceerd (glaucoom).

Zijn er geen epitheellaesies, dan is te gebruiken:

- Butacaïnezalf of

- Ethylmorphine HCl 2-10% bij zeer pijnlijke, diep gelegen processen als iritis, glaucoom, profunde keratitis.

* **ANTIBIOTICA** - zie *chemotherapeutica*.

* **ANTI-HISTAMINICA** - zie *vasoconstrictoren*.

* **ATROPINE** - zie *mydriatica*.

OOG

* **BLEPHARITIS:**

* **Blepharitis:**

- Reinigen met steriele Paraffine en NaCl 0,9%.
- Conjunctivaalzak spoelen: 4dd Zinksulfaatopl 1-2%
- Wit precipitaatzalf.

* **Blepharitis ulcerosa** - 0,5-1% AgNO₃ spoeling of
- Protargol 5%.

Ooglidrand - Precipitaatzalf of Tannine 2-4%.

Conjunctiva - Chlooramfenicolzalf (beschermt oogbol)

Ooglid zelf - Penicillinezalf - 2-5% Ichthyol.

Pijn - Butacaïne zalf 2%.

Parasitair - Wit precipitaatzalf - Gamma 666.
- Perubalsem 5-10%.

Fungicide: Nystatine - natamycinezalf.

* **Blepharitis squamosa:** reinigen met paraffine

- spoelen met Zinksulfaatopl 0,1-0,2%
- Wit precipitaatzalf op ooglidrand
- Chlooramfenicolzalf op oogbol

* **Blepharitis adenomatosa:** ontst. Meyboomse klier
Ooglidranden uitknippen en spoelen:

- Chlooramfenicol
- Wit precipitaatzalf inmasseren op de oogleden.

* **Blepharitis flegmonosa:** Antibiotica, Liquor Burowi
filtrata, Butacaïne zalf, Antisept.strooipoeder.

* **Blepharitis spastica** - Spastische ooglidkramp,
Phtosis bij open oog: canthotomie of chirurgisch
1/3 of 2/3 boven het ooglid weghalen.

*** BLOEDINGEN VOORSTE OOGKAMER:**

1e dag: - Adrenaline 0,1% - Atropine 1% en
- Chlooramfenicol.

2e dag: - Mioticum nadat bloeding is gestelpt.

4e-5e dag - Punctie evt.

*** BRANDWONDEN** - zie *oogbolbrandwonden*.

*** CATARACTEN:**

Aangeboren-congenitaal.

Verkregen: Juveniel, degeneratief, seniel, diabetes mellitus, trauma, straling, toxinen.

Secundair glaucoom of luxatie.

*** CAUTERISERENDE STOFFEN:**

Fenol: verzadigde oplossing - losliggend epitheel wegname en activering - indolente ulcera - goed naspoelen.

Kopersulfaat kristallen: aanstippen folliculaire conjunctivitis - zéér goed naspoelen.

*** CHEMOTHERAPEUTICA:****Antibiotica:**

- Chloortetracyclinezalf of Oxytetracyclinezalf

- *Tetracyclines*. De veel bij hond in ogen voorkomende staphylo's zijn goed gevoelig.

OOG

- *Chlooramfenicol*: kleine moleculen, groot doordringend vermogen in oogbol, conjunctivitis, keratitis, uveïtis, iridocyclitis.
- *Rifamycine*: oogzalf, breedspectrum.
- *Penicilline*: grampositieve bacteriën, speciaal bij konijn (niet bij cavia).

Combinatiepreperaten: Citomoxinzalf, Polymyxine, Bacitracine, Neomycine: spec pseudomonas spp.

- *Sulfonamiden*: alleen Sulfadiazine passeert de bloed-hersenbarrière.
- *Sulfadicramide* is een veel gebruikte zalf, minder goed bij veel purulente uitvloeiing.
- *Antimycotica* : Natamycine-oogzalf.

* **COCAÏNEDRUPPELS 2-5%** - zie *anesthetica*.
Gevaar: epithelisatieremmend.

* **COLLYRIA-oogwaters:**

- *Melk (steriel)* bij veretsingen door zuren, basen, zeer goede buffer, gladhoudend, beschermend, vit A bevattend, zeer milde spoeling, echter ook *eiwitrijk*: goede voedingsbodem voor bacteriën.
- *0,9% NaCl*: indifferent, goed reinigend, isotonisch
- *ZnSO4 0,1-0,2%* adstringerend, bij conjunctivitis.

*** CONJUNCTIVITIS:**

Acuut: - Spoelen met NaCl 0,9% en
- Chlooramfenicolzalf of druppels.

Chronisch: - Spoelen met ZnSO₄ 0,1-0,2% en
- Chemotherapeuticum.

Folliculaire conjunctivitis:

Bij gave cornea: 6 dd Corticosteroïdendruppels.

Bij onvoldoende resultaat: afprepareren of nabehandelen, spoelen, Chlooramfenicol.

*** CORNEADYSTROFIE:**

T.g.v. voedingsfouten, virus, cholesterol-neerslag.

Therapie:

- Vit A.
- Bij tensieverhoging: mioticum.

*** CORTICOSTEROÏDEN:**

Remmende werking op ontstekingsreacties van de ogen, vertraagde wondgenezing, sterk wisselend effect is te verminderen door toevoeging van bv. vit A-olie.

Contra-indicaties:

- Epitheeldefecten cornea.
- Virus-schimmel-bacteriële infectie.
- Gebrek aan indicatie voor gebruik.
- Glaucoom.

OOG

Indicaties:

1. Op allergie berustende ontsteking.
2. Oedemen van oogleden en/of cornea.
3. Iritis, iredocyclitis, uveïtis.
4. Keratitis vasculosa et pigmentosa (pannus),
granulatie.
5. Post-operatief ter voorkoming van vaatingroei,
oedeem cornea (lensextractie, dermoïd).
6. H.C.C-oog, profunde keratitis.
7. Chorioretinitis, ablatio retinae.

Toediening:

- a. Lokaal: zalf, druppels.
- b. Lokaal subconjunctivaal depot per injectionem
(na lokale anesthesie).

Speciaal bij keratitis vasculosa et pigmentosa:

- Methylprednisolon 5-10 mg meest gebruikt.

Preparaten:

- Prednisolon - sterk lokaal effect.
- Dexamethason - diep doordringend effect.
- Bêtamethason- diep doordringend effect.

*** DIAGNOSTICA:**

* *Fluoresceïne-natrium 2%* (sterieel!):

- Opsporen van epitheeldefecten op de cornea.
- Controle is de passage via het traanafvoerapparaat

* *Bengaals rose*:

- Binding op aangetaste cornea t.g.v. onvoldoende vocht (keratitis sicca).

* *Tropicamide*:

- Na ± 20 min mydriasis, 4-6 uur werkzaam.

* *Homatropine 2-5%*:

- Na ± 20 min mydriasis, 4-6-uur werkzaam.

* *Schirmer teartest*:

- Filtreerpapierjes ter bepaling vd traanproductie.
Normaal bij hond: 19 mm ± 5 (keratitis sicca: 0-4).

* **FUNGISTATICA:**

zie *chemotherapeutica* (antimycotica).

* **GLAUCOOM:**

Amerikaanse cocker spaniel, Basset.

Primair: geen oorzaak.

Secundair: subacute, acute chronische iritis en iridocyclitis.

Atropine gecontraïndiceerd!!

- Drukverhoging.
- Mydriasis.
- Uitdroging der cornea.
- Troebeling.
- Lensverandering, -luxatie.
- Retina-atrofie.
- Vergroot oog.

***Middelen bij glaucoom:**

Miotica - kamervochtafvoer verhogend.

a. *Kort werkende parasymphaticomimetica:*

- Acetylcholine.
- Carbachol: overgevoeligheid is mogelijk.
- Pilocarpine 0,5-10% - 2% meest gebruikt: in methylcellulose langer in contact met oogbol.

b. *Langdurige parasymphaticomimetisch effect:*

- Neostigmine, Fluostigmine, Fysostigmine 0,251%
- Ecothiopaat 0,06-0,125 - 0,25% 1 dd 1 gt,
(*bijwerkingen:* braken, diarree, hijgen)
- Demecarium bromide 0,25-0,5% 1-2 dd 1 gt.
(*bijwerkingen:* braken, diarree, hijgen).

***Aanmaak kamervocht verlagend:**

- Adrenaline 1% lichte pupilverwijding en kan in comb met pilocarpine gebruikt worden:
1 gt voor de nacht.

***Koolzuuranhydraseremmers:** diurese bevorderend.

- Acetazolamide (bijversch.: braken, diarree, suf)

Hond: klein 1 dd ¼ tbl.

middel 2 dd ¼ tbl.

groot 2 dd ½ tbl (tabl. = 250 mg).

- Diclofenamide: geen bijverschijnselen bekend, evt. minder acidose verwekkend *Hond:* 2 mg/kg 2dd

***Overige:** Glycerine oraal: oogdruk verlagend

- Mannitol en ureum i.v.: oogdruk verlagend.

*** HCC-oog - glas oog:**

- Corticosteroïden lokaal: 6 dd.
- Decadron met neomycine.

*** Hg-preparaten (kwikpreparaten):**

- Wit precipitaatzalf: zeer goed bij blepharitis.
Speciaal bij demodexpatiënten.

*** HYPHAEMA** - zie *bloedingen voorste oogkamer.**** HYPOPYON - etter/pus in voorste oogkamer.**

Oorzaak - iritis - iridocyclitis.

Therapie:

- Mydriatica.
- Corticosteroïden.
- Antibiotica.

*** INDIFFERENTE PREPARATEN** - zie *vitaminen**** IRIDOCYCLITIS:**

Lokaal chlooramfenicol - algemeen cortico's evt.

Chronische iridocyclitis: moeilijk te onderscheiden van chronische iritis. Vlokjes als sluier in glasvocht: glaucoom en evt lensluxatie.

Therapie:

- Hyaluronidase - Mydriatica - Antibiotica.

OOG

* IRITIS:

* **Acute iritis:**

Hypotensie, miosis, infiltratie, hypopyon, gezwollen iris, dof, grijs, tremor, aan cornea oppervlak en diepe vaten, kan eenzijdig zijn, minder eetlust, fotofobie, trage pupilreactie.

Therapie: Corticosteroïden lokaal en algemeen

- Prednison in afdalende dosering
- Lokaal 0,1% atropine
- Ethylmorphine HCl 2% bij zeer pijnlijke processen
- Goed verteerbaar voer, vit A en B, getemperd licht.

* **Chronische iritis:**

Hypertensie, mydriasis, synechia, troebeling, vaak interstitiële keratitis, diepere vaten in sclera.

Therapie:

- Hyaluronidase sc tegen verkleving bij hoge tensie
- Adrenaline evt.
- Mydriatica als tensie niet te hoog is
- Antibiotica - Optimune zalf.

* **KERATITIS:**

Lokaal: Chlooramfenicol tegen pijn bij profunde keratitis, Ethylmorphine HCl 2% evt.

* **Keratitis sicca:**

Min 4 dd spoelen met NaCl 0,9%, gerichte ab ther.

Vocht op cornea: bv. kunsttranen vele malen daags
vit A druppels op oog, Pilocarpine 1-2% 3 dd 1 dr.

***Keratitis xerotica**

Verhoorning van de cornea tgv vit A-deficiëntie ,
sluiten van de oogleden, irritatie.

Therapie:

- Atropine - vit A en B.
- verder behandelen als keratitis sicca.

***Keratitis vasculosa et pigmentosa**

Duitse herder/teckel:

Acuut: rode vaatzônes over cornea, breed gebied,
tranenvloed, pigmentatie, lichte spasmus.

Chronisch: Bruinzwarte pigmentatie van limbus naar
centrum, vaten en granulatie, ± geen tranenvloed,
± geen spasmus, blindheid, cornea niet glad.

Therapie:

- NaCl 0,9% 3 dd spoelen.
- Methylpredn subconjunctivaal 0,8 ml (teckel 0,3 ml)
- Corticozalf of gtt 4-6 dd.

Na ± 2 wkn bij verbetering blijven behandelen: 2dd.
Hele leven blijven beh op zo laag mogelijke dosis.

- Prednisolon in afd.dosering.

Bij spasmus:

- Atropine.
- Bestralen met bêtastralen.

*** KOOLZUURANHYDRASE REMMERS**

zie *glaucoom*.

OOG

* **KUNSTTRANEN:**

Alg. op MC of CMC-basis. Methylcellulose 1,25% goede basis om medicam. langer te laten inwerken.

* **KWIKPREPARATEN** - zie *Hg-preparaten*.

* **MIOTICA** - zie *glaucoom*.

* **MYDRIATICA** - parasympaticolytica.

Contraïndicatie: glaucoom.

- Atropine 0,25-4% als therapeuticum, werkt 3-10 dgn, pupilverwijdend, licht anesthesische werking, - 0,5-1% speciaal bij *ulcus cornea*.

Iritis kans op *cornea-perforatie*.

- 4% voorbereiding lensextractie: - Tropicamide.
- Homatropine.

Bijwerkingen: speekselen, schuimbekken (kat).

* **OOGBOLBRANDWONDEN en -LETSEL:**

20 min spoelen met: 2-3% Tannineopl., Melk, EDTA-oplossing, Butacaïnezalf, steriele Paraffine.

* **OOGBOLLUXATIE:** spoelen met: NaCl 0,9%
paraffine, melk, zalf, boter, slaolie, etc.

Prem narcose: oogleden en cornea anesthesiseren, oogleden sluiten, flinke hh Chlooramfenicolzalf en Atropinezalf onder de oogleden aanbrengen.

* **OOGBOLUITDROGING** - zie *keratitis sicca*.

* **OOGOEDEEM-OOGLIDOEDEEM:**

Cortico's tenzij gecontraïndiceerd - zie daar.

Antihistaminica: Promethazine.

zie ook *vasoconstrictoren*.

Algemeen oorzaak bestrijden.

- Hydrochloorthiazide, Furosemide.

Allergie-oedeem: ½-1 ampul Antazoline.

zie *vasoconstrictoren*.

* **OOGWATERS** zie *collyria*.

* **PROTRUSIO MEMBRANA NICTITANS:**

Bij kat beiderzijds: vit B1-deficiëntie.

Thiamine HCl 50 mg 1 dd oraal, Roborantia

(levertabletten oraal), Dieet (niet teveel vis of melk).

* **RETINITIS:**

Oorzaak: virus. Tapetum dof, vaten verborgen, venen
wijd, arteriën nauw.

Therapie:

- Prednisolon in afdalende dosering.

- Chlooramfenicol 100 mg/kg/oraal.

* **SCHIMMELINFECTIES** zie *chemotherapeutica*.

OOG

* **TRAANSECRETIE BEVORDEREND:**

Pilocarpineoplossing: *Hond klein*: 1% 3 dd 1 gt.
groot: 2% idem.

Bij overdosering: braken, diarree.

* **TRAANZAKONTSTEKING- dacryocystitis:**

Spoelen met ZnSO₄ 0,1% - chlooramfenicol - traanbuizen doorspuiten, dan kanacillinzalf erin.

* **ULCUS:**

Nooit corticosteroiden!!

Oorzaak opsporen en wegnemen:

Entropion - distichiasis - ectopische ciliën ook in conjunctivaalzak - hordeolum - 3e ooglid, etc..

Géén oorzaak te vinden: per excl ulcus rodens.

Oorzaak weggenomen:

- Spoelen met 0,9% NaCl, melk 4-6 dd. Niet op ulcus.

- Chlooramfenicologzalf of gtt 4-6 dd.

- Atropine 1% zalf of gtt 2 dd - na 10e dag epithelisatie verder bevorderen mbv. vit A - levertraanzalf.

Zéér indolente processen en losliggende randen:

Met roze naald rasterpatroon "krassen, na wegnemen losse randen en/of afwrijven met jodium 2%, zeer goed naspoelen, nabehandeling zie boven.

Zéér diepe ulcera - zelfde behandeling en evt. 3e ooglid erover hechten.

* **UVEÏTIS:**

- Corticosteroiden lokaal en algemeen atropine 1%.
- Chlooramfenicolzalf, -druppels.
- (Novo)-zalf, citomyxine t.c.

* **VASOCONTRICTOREN-ANTIHIISTAMINICA:**

- Adrenaline 0,1-1% oogtt of injectievloeistof 0,1% meest gebruikt om kleine bloedingen te stelpen.
- Antazoline 0,5 %: antihistaminicum en
- Nafazoline 0,25%: lokale vasoconstrictie, bij slijmvlieszwelling, speciaal op allergie berustende conjunctivitis of reactie na oogbolchirurgie.

* **VITAMINEN, EPITHELISERENDE en INDIFFERENTE PREPARATEN:**

Vitamine en/of epitheliserend:

- Vit A lokaal, oraal.
- Vit C van belang voor kitsubstantie van de cornea.
- Vit B1.
- Levertraan.

Indifferente preparaten:

- Paraffinum liquidum.
- Kunsttranen.

* **XEROFTALMIE:** vit A-deficiëntie.

Notities: Algemeen geldt dat diverse spot-on preparaten gemakkelijker zijn toe te passen en het zijn breedspectrumpreparaten.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

PARASITOLOGIE

* **CESTODEN:**

Lintworm - Dipilidium - Taeniae - Echinococcus.

Therapie:

- Praziquantel.

- Profender spot on.

- Niclosamide 125 mg/kg (tabl. = 500 mg).

Echinococcus: 400 mg/kg Bunamidine HCl. *Voordeel*: grote honden slechts enkele tabl nodig.

Arecoline:

Voorzichtig: *excitatie* vooral bij de *kat*.

(verhoging van de peristaltiek).

* **Coccidiosis**: zie *hfdst. Infectieziekten*.

* **NEMATODEN:**

* **‘De NEMATODEN van NEDERLAND’**

P.A.O. “*Nematoden-bestrijdingsmiddelen*”
samengesteld door de Werkgroep Wormmiddelen,
uitgegeven door de KNMvD.

>>www.nem.wur.nl/UK/Webshop/Products/De+Nematoden+van+Nederland

***Toxocara** - *zoönose*: picaverschijnselen bij kinderen zijn gepredisponeerd.

Kat: galactogene besmetting.

Hond: intra-uteriene en galactogene besmetting.

PARASITOLOGIE

***Mijnwormen:**

Ancylostoma (import) en uncinaria (penetratie van de larf). Bloeddiarree en anemie.

Therapie: zie de *Nematoden van Nederland*.

* **Trichuris:** diarree en af en toe bloed op faeces

Therapie: zie de *Nematoden van Nederland*.

* **Spoelworm: Toxascaris en Toxicara**

Therapie: zie de *Nematoden van Nederland*.

* **Kattenlongworm: Aelurostrongylus:**

Hoesten.

Diagnose: puntglasmethode + mest.

Therapie: zie de *Nematoden van Nederland*.

* **TREMATODEN:**

* **Opistorchus felineus:** slak eerste tussengastheer-
metacercariën in vis (2e tussengastheer).

Therapie: hexachlorofeen 20 mg/kg - broomfenofos.

* **Fasciolasis:**

Gras met metacercariën gegeten: *infectie*.

Eieren gevonden: mest of lever gegeten.

Het kunnen gewoon passanten zijn.

Therapie:

- Hexachlorofeen 20 mg/kg

PARASITOLOGIE

*HOND:

***Ancylostoma caninum - uncinaria stenocephala:**

Therapie:

- Dichloorvos.
- Levamisole.

* **Toxascaris leonina: Toxacara canis:**

Therapie:

- Piperazine adipaat, -citraat: 200 mg/kg.
- Dichloorvos.
- Diethylcarbamazine.

* **Trichuris vulpis:**

Therapie:

- Dichloorvos.

* **Dirofilaria immitis:**

Therapie:

- Diethylcarbamazine.

* **Spirocerca lupi:**

Therapie:

- Diethylcarbamazine.

KAT:

* **Aelurostrongylus abstrusus:**

Geen afdoende ther. bekend. Levamisole proberen.

PARASITOLOGIE

* **Ancylosstoma tynaeforme:**

Therapie:

- Levamisole.

* **Dirofilaria immitis**

Therapie:

- Diethylcarbamazine.

* **Toxocara cati, Toxascaris leonina:**

Therapie:

- Piperazine 200 mg/kg adipaat of citraat.
- Diethylcarbamazine.

* TEKEN: >> www.teekcare.nl
zie hfdst.11 Huid

Hoofdstuk Huid.:

- * *Babesia.*
- * *Cheyletiella.*
- * *Demodex.*
- * *Leishmania.*
- * *Luis.*
- * *Sarcoptes.*
- * *Scabiës.*
- * *Schimmels.*
- * *Vlo.*

RESPIRATIE APPARAAT

* **ASPIRATIE-VERSLIKPNEUMONIE:**

- Zo mogelijk primaire oorzaak behandelen.
- Goede voeding en verpleging.
- Antibiotica.

* **BRONCHITIS:**

Therapie:

- Aminofylline 8 mg/kg + atropine 0,1 mg/kg,
+ efedrine 25 mg/dag.
- Orciprenaline 2 mg/kg/24u (om de 4 uur).
- Pennicilline 20.000 E/kg.
- Chlooramfenicol 50-100 mg/kg.
- Tetracyclines 10 mg/kg parenteraal;
20 mg/kg/oraal.
- Kaliumjodide.
- Sulfapreparaten.
- Kreosoot.
- Broomhexine pulv.:

Hond: 0,5-1 g/dag *Kat:* 0,25-0,5 g/dag

- Broomhexine injectie:

Hond: 2-5 ml/dag *Kat:* 1-5 ml/dag

Niet specifieke bronchitis:

Dd: bronchopneumonie, longoedeem.

Therapie:

***Acute bronchitis:** ther gericht op sec.bact inf:

- Tetracyclines 10 mg/kg parent. 20 mg/kg oraal
- Amoxicilline 10-20 mg/kg.

RESPIRATIE APPARAAT

***Chronische bronchitis:**

Frisse lucht, Dampbaden, CV.: waterverdamer in kamer, Expectorantia, Broomhexine, Efedrine 25 mg/dag in ernstige gevallen, Orciprenaline.

Tijdens acute opflissingen - antibiotica.

's Nachts evt hoest onderdrukken mbv hoestsedativum (zie daar).

* **BRONCHOPNEUMONIE:**

Catarraal, purulent, nooit fibrineus (Carré).

Kat: pneumonievirus, rhinopneumonievirus.

Virus primair - bacterie secundair.

Therapie:

- Hoestsedativum om hoestprikkel te onderdrukken.

- Hygiëne.

- Rust.

- Frisse lucht.

- Broomhexine pulv.:

Hond: 0,5-1 g/dag *Kat:* 0,25-0,5 g/dag.

- Broomhexine injectie:

Hond: 2-5 ml/dag *Kat:* 1-5 ml/dag.

- Amoxicilline 10-20 mg/kg.

- Doxycycline: 200 mg/60 kg.; dan 100 mg/60 kg.

- Glucocorticosteroïden als sprake is van *exudaat*.

- Anabolica bij *slechte conditie*

RESPIRATIE APPARAAT

* **BRONCHOSPASMUS:**

Asthmatische aanvallen: Thiazinamiumpoeder.

- R/ Extr. belladonae 1

Sir. althaeae 25

Aqua ad 250 ml

S. 3-5 daags 3 ml.

- R/ Ammoniumcholoride 10

Sir. simplex 75

S. 1x daags 15 ml (2 mg/dag).

* **HYDROTHORAX:**

Vaak ook hydrops ascites en huidoedeem.

Centrale stuwing veroorzaakt hydrothorax, hartafwijking door druk op de vaten, pericarditis door druk op de aanvoer, tumoren.

Dd: pericarditis, tumor, h.diaphr, chylothorax, pleuritis humida, anemische dieren, dyspnoe.

Therapie:

- Thoraxpunctie.

- Furosemide 2-5 mg/kg.

- Primaire oorzaken aanpakken.

- Thoracotomie evt..

* **KENNELCOUGH** - zie *hfdst. 12, 15 en 21.*

* **LARYNGITIS/Tracheïtis** - zie *hfdst. 15.*

RESPIRATIE APPARAAT

* **LANGBLOEDING-HAEMOPTOE:**

Grote vaten aangetast:

Trauma, hemorragische diates, tuberculose

Therapie:

- Hoestsedativum - Rust.

Bloedstollende preparaten:

- Calciumborogluconaat - vit K - Estriol.

* **LONGEMFYSEEM:**

Na bronchi(oli)tis - oudere dieren (hoesten, dyspnoe)

Therapie:

- Atropinesulfaat 10-20 mg (niet bij longoedeem)

- Efedrine 25 mg/dag.

- Orciprenaline 2 mg/kg 24 u (om de 4 u).

- Antibiotica.

- Glucocorticosteroïden.

* **LONGOEDEEM:** Respiratoire of cardiale oorzaak, shock, overtransfusie: hoesten, dyspnoe, (cyanose).

Auscultatie: borrelende geluiden.

Therapie: *Primaire oorzaak aanpakken:*

- Rust, zonodig O₂ toedienen, bronchustolet.

- Digitaliseren evt. - Digoxine 0,5 mg/10 kg 3 dgn;
0,25 mg/kg als onderhoudsdos.

- *Diuretica:* Aminofylline 10 mg/kg.

- Morfinepreparaten.

- Aderlaten.

RESPIRATIE APPARAAT

* PLEURITIS:

***Pleuritis sicca = droog** (coccen vooral bij de kat).

Tumoren, uremie, zelden op zichzelf staand.

Prognose *niet* ongunstig.

Therapie - primaire aandoening behandelen.

- Penicilline 20.000 IE/kg.
- Tetracycline: 10 mg/kg parent. 20 mg/kg oraal.
- Sulfapreparaten 100 mg/kg.
- Dieet: veel eiwit, zoutloos.
- Oplossen fibrine proberen met streptodornase of chymotripsine.
- Rust
- Anlagetica.

***Pleuritis humida - nat en chronisch.**

Nocardia, tuberculose.

Horizontale demping, geen geruis bij auscultatie itt. pleuritis sicca.

Dd: pericarditis (röntgenfoto), pleuritis carcinomatosa, hemothorax, tumor, ontsteking, riblesies, zenuwpijn, spierpijn.

Therapie:

- Sulfonamiden 100 mg/kg.
- Puncties
- Proteolytische enzymen i.m.
- Hoestsedativa.

Tuberculose: euthanasie.

RESPIRATIE APPARAAT

* **PNEUMOTHORAX** door trauma of spontaan.

Dd: hernia diaphragmatica.

Therapie:

- Rust.

- In zeer ernstige gevallen lucht afzuigen (evt.)

* **TRACHEÏTIS** - zie hfdst. 15

Notities:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

UROGENITAAL APPARAAT

* **BALANOPOSTHITIS - voorhuidontsteking:**

- Voorhuidcleanser
- Spoelen met Aluminiumkaliumsulfaatopl. 2%
- Chloorhexidine
- Chlooramine - zeepopl. 1-2% - Chlooramfenicol- of kanamycinezalf.

* **BASE EXCESS:**

Acidose bv. bij diarree:

- NaHCO_3 1,4%.

Alkalose: wordt niet medicamenteus behandeld.

- Veel vocht toedienen.

* **BLAAS:**

* **Blaasstenen:**

a. Zure urine met primaire stenen: Urine alkalisch maken: NaHCO_3 1 g/ 5 kg. Is er ook sprake van ontsteking: Penicilline 20.000 IE/kg.

b. Alkalische urine met secundaire stenen

Calciumfosfaatstenen: antibiotica.

- Urine aanzuren mbv NH_4Cl (evt.).
- Veel laten drinken en uitlaten.
- Vleesvoeding.
- Sulfamerazine 100 mg/kg oraal.
- Sulfapreparaten niet comb met urineverzuurders.
- Nitrofurantoïne 5-8 mg/kg. (niet bij urineafvoerstoornissen).

UROGENITAAL APPARAAT

***Verminderde contractiekracht:**

Overloopblaas duidt op uitval van parasympaticus of op blaasdilatatatie door chronische cystitis.

Therapie:

- Neostigmine 0,15 mg/kg.
- Carbachol - vit B1 50-250 mg/dag.

* **Sfincterkramp:**

- Butylscopolamine bromide max. 2 tbl./dg (spasmolyticum).

Kan ook tgv. overprikkeling van de nervus hypogastricus ontstaan, dan sympaticolytica.:

- Extr. secalis cornuti liquidum.
- Ergotaminetabletten.

* **Blaasoperatie:**

Eerst desinfecteren mbv - Sulfamerazine 100 mg/kg
-Nitrofurantoïne 5-8 mg/kg.

* **CRYPTORCHIDIE:**

Tot 6 maanden redelijk resultaat mogelijk met:

- Choriongonadotrofine 500 E 2/wk ged 4-6 weken.

* **CYSTITIS - zie ook blaas:**

- Trimethoprin + sulfadiazine 2 dd ged 3 dgn.
- Lincomycine + spectinomycine ml/kg s.c. of 1 tbl/ 10 kg oraal.
- Veel laten drinken en veel uitlaten.

UROGENITAAL APPARAAT

* **DIURETICA:**

- Furosemide 2-5 mg/kg .
- Aminofylline 10 mg/kg 3-4 dd.

Antiduretica:

- Vasopressine 3-5 E s.c.
(bloeddrukstijging en waterterugresorptie).

* **NEFRITIS:**

* **Acute nefritis:**

Bacteriën: L. canicola, strepto- en stafylococcen,
E. coli, Proteus.

Toxinen: sublimaat (kwik (II) chloride), fenolen,
pyometra, NaCl, verbrandingen.

Virussen: H.C.C. - Herpes.

Sepsis, algemeen ziek, koorts, braken, suf, pijn in lendenen, oligurie, anurie, donkere urine, soms eiwit positief, zure pH.

Sediment met nierepitheelcellen, erythro's en leuko's.

Prognose: afhankelijk van aantasting nieren.

Therapie:

- Pen-strep 20.000 IE en 25 mg/kg.
- NaHCO₃ tegen acidose (evt.).

Dieet:

- Eiwitarm (niet te lang)
- Vet en koolhydraatrijk
- NaCl en glucose.

UROGENITAAL APPARAAT

***Chronische interstitiële nefritis** tgv:

Acute nefritis, infecties, polydipsie-urie, laag s.g. (dorstproef negatief), uremie, diarree, braken, NaCl-verlies, snel moe, harthypertrofie, oedeem.

Dd: pyometra, diabetes mellitus, diabetes insipidus, hyperfunctie van de bijnieren-bij schildklieren, afwijkende HCl-secretie maag.

Prognose: genezing niet mogelijk.

Dieet:

- Vlees 4 g/kg.
- Koolhydraten.
- NaCl/NaHCO₃ tegen acidose en zoutverlies.

*** NEFROTISCH SYNDROOM:**

Oedemen tarsi-onderborst-oorschelp, eiwit in urine, hyperlipidemie, hypoalbuminemie, albuminurie, vaak verhoogd ureumgehalte, lusteloosheid, dorst.

Dd: Levercirrose, hartafwijking, tumor met druk op vene.

Prognose: kan soms tijdje goed gaan.

Therapie:

- Cortico's en diuretica.

Dieet:

- Extra eiwit
- Geen zout.

*** NIERSTENEN** - zien we weinig - specifiek dieet.

UROGENITAAL APPARAAT

* **POLYDIPSIE:**

Dd:

- Chronische interstitiële nefritis s.g. 1.008-1.012
- Diabetes mellitus s.g. 1.030 - 1.040
- Diabetes insipidus s.g. 1.001 - 1.005
- Hyperthyreose, z van Plummer.
(zie hdst.8 *endo (pyometra)* - hdst.9 *Cushing*)

Pseudohyperparathreoidie tgv tumor.

- Oudere teefjes met anaalzaktumor.
(Ca omhoog, P omlaag).

* **PREPUTIAAL CATARRE** - zie *balanoposthitis*.

* **PROSTAAT:**

Hypertrofie bij oudere reu (7 jr.) *Diagnose* door rect. touché. Eerst persen op faeces, dan persen op urine

Therapie:

- Kastratie indien medicamenteuze therapie niet het gewenste resultaat geeft.
- Elmadinonacetaat 10 mg/ml, eerste keer 2x met tussenpoos van 8 dgn daarna 1x/3-4 mnd.
- Diethylstilboestrol 0,5 mg/kg max. 25 mg.
- Estradiolcypionaat 0,25 mg-2 mg

Prostaatcysten: Oestrogenen.

Prostatitis: Antibiotica.

Prostaattumor: bij een carcinoom Testosteron - géén Laurabolin - en bij andere tumoren kastratie.

UROGENITAAL APPARAAT

* **STRANGURIE:**

Urethrastenen, gruis, penisbeenfractuur, bekkenfractuur, tumor blaashals of urethera, prostaatafwijkingen, chronische blaasdilatatie, dislocatie blaas.

Therapie: operatief

* **TESTIKELS:**

***Orchitis:** coccen, Br. abortus.

Zwelling, pijnlijk en stijf lopen, scrotum is warm.

Prognose: dubieus voor fokdieren.

Therapie:

- Tetracyclines 10 mg/kg parenteraal 20 mg/kg oraal.
- Amoxicilline 10-20 mg/kg.
- Chlooramfenicol 50-100 mg/kg.

***Tumoren:**

- Interstitiële cellen van Leydig.
- Seminoom.
- Sertoliceeltumoren (vooral ectopische testikels).

***Sertoliceeltumor:**

Feminisatie + te grote tepels, afhankelijk preputium, kleine prostaat, geen interesse voor teven en reuen wel voor hem, huidpigmentatie en lokale alopecia.

Therapie: kastratie

***Niet afdalende testikels** - zie *cryptorchidie*

UROGENITAAL APPARAAT

* UREMIE:

*Renale uremie:

Bij acute en chronische nefritis.

*Extra-renale uremie:

Pre-renaal: Diarree, uitdrogen, braken, z.v. Addison.

Postrenaal: Slecht hart, urinestuwning, slechte eetlust, recidiverend braken, soms met bloed, slechte turgor, diarree met bloed, hemorrhagische diathese, stomatitis en uremische stank, bradycardie, langzame ademhaling, lage T.

Gestoorde calciumstofwisseling:

Puimsteenlong, ulcera op slijmvliezen, calciumneerslag op het endocard.

Zelden osteodystrofia fibrosa.

Bloed: sterk verhoogd ureumgehalte

Therapie:

- Eiwitarm dieet, meelspijzen, suiker, vet.
- NaCl bij uitdroging
- NaHCO₃ en NaCl in gelijke delen tegen de acidose.
- Parenteraal vocht toedienen (NaCl 0,9% en Ringerse opl.).
- Diurese bevorderen, behalve bij acute nefritis.
- Rust.

UROGENITAAL APPARAAT

* URETHRA OBSTRUCTIE:

Hond: stenen *Kat:* gruis

Tripelfosfaten lopen vast caudaal van het os priapi, thv. os priapi - boven het scrotum - bij de prostaat.

* URINEWEGDESINFECTANTIA:

Nieraandoeningen: Antibiotica.

Sulfaprep. niet combineren met urineverzuurders!

Bij blaasontsteking als eerste keus:

- Sulfapreparaten 100 mg/kg en
- Nitrofurantoïne 5-8 mg/kg.
- Sulfamerazine 100 mg/kg.
- Tetracycline HCl 10 mg/kg
(wel wat nefrotisch evenals Kanamycine).
- Amoxycilline 10-20 mg/kg.
- Chlooramfenicol door wisselende bloedspiegels
liever *niet!*

* UROGRAFIE:

Organische jodiumverbindingen:

20 ml 76% (60%) i.v. (40-60 ml mogelijk).

VACCINATIES

* **HOND:**

* **H.C.C. - hepatitis contagiosa canis:**

Op 8-12 weken in combinatie met ziekte van Carré,
Parvo, Weil, kennelhoest s.c.

Eerste keer 2x met tussenpoos van 2 weken.
Jaarlijks herhalen.

* **HONDENZIEKTE** -ziekte van Carré:

6 weken: mazelen en parvovaccin s.c.

8-12 weken:

- Definitieve enting.

- Eerste keer 2x met tussenpoos van 2 weken (na 3 maanden is de maternale immuniteit verdwenen).

- *Dan jaarlijks herhalen!*

* **HONSDOLHEID - Rabiës:**

3 Jaar geldig in Europa, 1 jaar in sommige andere landen. Laatste gegevens per land: zie oa.

www.knmvd.nl en via de ANWB

* **KENNELHOEST:**

Als neusenting 12 mnd goede bescherming:

Jaarlijks herhalen.

Als injectie: vaccinatie slechts 6 maanden geldig.

VACCINATIES

* **LEPTOSPIROSE - ziekte van Weil:**

Op 9 en 12 wkn in comb met Carré, Parvo en H.C.C.
Eerste keer 2x, dan elk jaar, liefst in voorjaar herhalen
ivm besmettelijke periode aug-sept z.van Weil.

* **PARVO:** 1ste keer op 8-12 weken, dan jaarlijks.

* **SERUMZIEKTE:** reactie op eiwitten uit vaccins
tegen Carré en hondsdoelheid.

Therapie:

- Adrenaline 0,5 - 1 ml s.c. (evt.).

** **NIEUWE vaccinaties:.**

zie hfdst.12 - Infectieziekten

* **LEISHMANIASIS - CaniLeish.**

* **BABESIOSIS - Pirodog vaccinatie.**

* **KAT:**

* **KATTENZIEKTE - NIESZIEKTE - CHLAMYDIA:**

s.c. op 9 en 12 weken - daarna jaarlijks.

Combinatie kattenziekte, niesziekte en chlamydia

* *Rabiës* - zie hond

VOEDING BIJZONDERE DIEREN

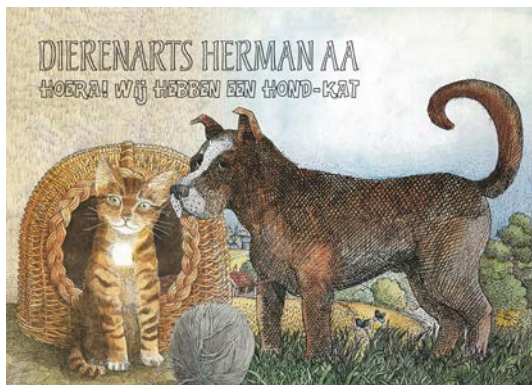
Zie ook het dictaat '**BIJZONDERE VOEDING**'
Instituut voor Zoötechniek

- **Diergeneeskundig Memorandum:**

No. 4-5 1970 Reptielen - No. 6 1970 Caviae

- **Hoera! Wij hebben een HOND!!**

ISBN: 978-90-814060-1-7

- **Hoera! Wij hebben een KAT!!**

ISBN: 978-90-814060-2-4

Bestellen >> via Webwinkel® van Dierenartsonline

VOEDING BIJZONDERE DIEREN

* **AAP:**

's *Morgens*: Liga, 3 druppels vit.AD, ½ ei,
5 ml levertraan.

's *Middags*: droge rijst, rauwe wortelen, vlees.

Probleem = rachitis.

Osteomalacie: zien we veel bij de aap.

Ca/P verhouding in voer erg belangrijk:

- Methylsulfonylmethane (MSM).
- Glucosamine en chondroïtine.

Apen van de Oude Wereld: vit. D2 of D3.

Nieuwe Wereld (Z-Amerika): vit. D3 5-10 IE/kg.

* **CAVIA:**

Vit.C behoefte = 1,5 - 3 mg/100 g lich.gew.

's *Morgens*: gemengd kippegraan + hooi.

's *Middag* groenvoer: voederbiet, koolraap, sla,
andijvie, peterselie, 10-25 mg Vit. C.

- Vorstvrij onder stro houden.
- Optimale temperatuur 16-18°C.
- Wateropname: 50-100 ml/dag.

* **EELHOORN** - *géén amandelen.*

Jong: warm nest, mel, wit brood, noten, zaden.

Volwassen: gekookte aardappelen, zonnebloempitten, appel, peer, vijgen, dadels, haver, hondenbroodnoten.

VOEDING BIJZONDERE DIEREN

* **HAMSTER:**

Alleseter - ook insecten.

Niet teveel voeren.

Pelletvoer dat ook voor ratten gebruikt wordt is heel geschikt.

Voer en drinkwater *hele dag* ter beschikking stellen.

Eten ze graag: granen, wat melk, kaas, brood, groenvoer, wortels, appels, zonnepitten.

Voor het fokken zijn pellets het meest geschikt.

Jongen gaan meeëten vanaf 7 à 10 dagen.

Denk aan de *watervoorziening!*

* **KANARIE:**

Kanariezaad (gemengd), krachtvoer, 1 eidooier op 3 beschuiten, grit, kalk, bladgroente, gekiemd graan, vit.A.

* **KONIJN:**

zie ook www.dierenadviesonline.nl >> *Konijn*

Pellets waaraan wat water en hooi moet worden toegevoegd .

Beslist niet overvoeren met pellets:

- 40 g per kg lichaamsgewicht is voldoende.

Voedster in tweede helft dracht:

- Ad libidum, evenals tijdens de zoogperiode.

- Hooi + wat knaaghout in het hok is aan te bevelen.

VOEDING BIJZONDERE DIEREN

* **MUIS** - voeren als de ratten.

Speciale muizenpellets, evt. graan, keukenafval, etc. als menu, niet teveel zonnepitten.

* **PAPEGAAI en PAPEGAAIACHTIGEN:**

Hoofdbestanddeel papegaaivoer - allerlei zaden:

a. Meelrijke zaden:

- Kanariezaad.
- Gierst.
- Haver.
- Tarwe.
- Maïs.

b. Oliehoudende zaden:

- Zonnebloempitten.
- Hennepzaad (mag niet lichtgroen en onrijp zijn).
- Lijnzaad.
- Negerzaad.

Dagelijks voeren en restanten uit hok verwijderen is aan te raden.

Voedersamenstelling:

Basisvoer:

- 1/3 gemengde zonnebloempitten (witte, gestreepte en zwarte): niet meer dan 1/3 van totaal basisvoer.
 - 1/3 dl goed kanariezaad.
 - 1/3 dl gelijke boekweit, pinda's, maïs en hennepzaad (niet teveel - papegaaï met jongen mag meer).
- Alle zaden: stofvrij en glanzend.*

VOEDING BIJZONDERE DIEREN

* **Basisvoer speciaal voor parkieten:**

- 45% Kanariezaad.
- 45% Klein geel milletzaad (gierst) .
- 10% Groot milletzaad.

Naast basisvoer:

- Papegaaienkernelvoer, fruit, groenvoer, vers gesneden takken vd fruit- en wilgeboom, mineralen, sporenelementen en vitaminen.
- Dierlijk eiwit (ook rauw vlees kan)

Drinkwater: fris en helder

Niet voeren: Zout voedsel en suiker (lori's wél).

Jonge Papegaaien:

Eerst: bruin geweekt brood, wat bananen/sinaasappel, gekookte maïs, vit.gtt. Ze kunnen pas op een leeftijd van ± 8 mndn *droge zaden* verwerken!!

* **RAT:**

Alleseter - ad libidum.

Pelletvoer verkrijgbaar en aan te raden als je wilt fokken, steeds vers drinkwater geven.

Ook kan worden gevoerd:

- Graan.
- Brood.
- Keukenafval, etc.

Wel regelmatig variatie in het menu brengen om minder risico te lopen met mogelijke tekorten aan essentiële voedingsstoffen.

VOEDING BIJZONDERE DIEREN

* SCHILDPADDEN

* Landschildpad:

Overwegend *plantaardig* voedsel:

Verse groenten, vers gras, allerlei onkruiden (bv. klein
hoefblad, paardebloem, klaver), geraspte wortel,
tomaat, fruit, gekookte rijst of gort.

Daarnaast zijn *dierlijke eiwitten* noodzakelijk:

Mager vlees, lever, regenwormen, naaktslakken,
insecten, gekiemde tarwe is een uitstekende aan-
vulling van het menu.

Drinkwater moet altijd ter beschikking staan.

- Mineralen en vit preparaten zijn zéér belangrijk.
- Ca/P verhouding in het voer ook zéér belangrijk.

Vit. D-deficiëntie:

- Te klein blijven.
- Verweekt schild en skelet.
- Secundaire diëtair hyperparathyreoïdie.

* Moerasschildpad:

Vlees, lever, meelwormen, waterinsecten, water-
slakken, visjes of visvlees.

Jonge dieren:

Tubifex, muggelarven, watervlooien e.d.

Ze hebben een *grote behoefte aan:*

Calcium, fosfor, andere mineralen en vitaminen.

VOEDING BIJZONDERE DIEREN

Stukjes vlees intensief rollen in vitamine/mineralen-preparaten (Gistocal, Kynocal ed.) en deze stukjes dan in het water laten zakken.

Op latere leeftijd kan zich het zgn “**Altervegetarismus**” ontwikkelen.

Vaak t.g.v. de slechte Ca/P verhouding in het vlees allerlei problemen.

Therapie:

- Regelmatig snippers groente op het water laten drijven ter controle of de dieren het willen eten.

*** Vit. A-deficiëntie:**

- Troebeling van de cornea.
- Metaplasie van cornea-epitheel.
- Overmatige verhoorning.

Therapie:

In het beginstadium kan de toevoeging van een vitaminen-mineralenmengsel het geheel stabiliseren en kan genezing optreden.

Chronisch:

- Éénmalig vit.A-injectie 1/100 ml s.c.
of i.m. in de poot.

*** SPREEUW:**

Geweekt voer, sla, kersen, meelwormen, melk, naaktslakken, kleine regenwormen, insekten, gemalen vlees: bv. mager gehakt.

VOEDING BIJZONDERE DIEREN

* VOEDING HOND:

zie Basic Guide to Canine nutrition with a special section on NUTRIENT REQUIREMENTS OF DOGS: Revised 1972 (Number 8) (Printing and Publishing Office, National Academy of Sciences, 2101 Constitution Avenue, N.W., Washington D.C.20418).

- Dictaat Bijzondere Voeding Instituut Zoötechniek.

- **Hoera! Wij hebben een HOND!**

Bestellen via *Webwinkel®*, *VetwebShop®* en de boekhandel: ISBN 978-90-814060-1-7.

* VOEDING KAT:

zie: Basic Guide to Canine nutrition with a special section on NUTRITIONAL REQUIREMENTS OF CATS (Gaines Dog Research Center, New York)

- Dictaat Bijzondere voeding. Instituut voor Zoötechniek.

- **Hoera! Wij hebben een KAT!:**

Bestellen via *Webwinkel®*, *VetWebShop®* en de boekhandel: ISBN:978-90-814060-2-4.

VOEDING BIJZONDERE DIEREN

* **Eiwitten:**

Vooral kittens hebben een hoge behoefte (30%).

Belang van de eiwitten: verteerbaarheid, biologische waarde.

Teveel onverteerbaar eiwit - rotting in colon:

Mogelijke terugresorptie van toxische stoffen, waardoor huidafwijkingen.

Teveel verteerbaar eiwit: aminozuren in onbalans vooral tav de ess. aminozuren, verstoorde eetlust, groeivertraging, etc.

* **Melk:**

Veel katten na de speenleeftijd: teruglopen van de hh lactase in het organisme, zelfs tot nul: chronische diarree door melk. Dus alleen bij die dieren waarbij dat ook inderdaad het geval is tav. de lactase.

* **Ruwvezel :**

Onverteerbaar: prikkelt de darmwand tot verhoogde enzymproductie, in colon bindt het water en zorgt zo voor een goede consistentie der faeces

* **Vit. A-intoxicatie** tgv. voeren van uitsluitend *lever*.

Botaandoeningen: bv. vreemde hoofdhouding.

Pijnuitingen: bij palpatie vlak achter de achterhoofdsknobbel.

Nieuwvorming van bot: arthrose ed., allerlei gewrichten kunnen aangetast raken.

VOEDING BIJZONDERE DIEREN

Therapie:

- Stoppen met levervoeding.
- Geen vit A toedienen in welke vorm dan ook.
- Dit kan de zaak stabiliseren.

* **Vet:**

Zeer belangrijk voor de smaak.

8-9% Vet in de voeding zou al voldoende zijn.

Bij laag vetgehalte evt problemen met de vetoplosbare vitaminen (Vit A + D).

Grote hoeveelheden ranzige vetten: problemen.

Blikvoeding met vis zoals tonijn kan oorzaak zijn:

Vage klachten:

Eet niet, geen koorts, algehele malaise.

Goed palperen:

Let op subcutaan vet achterin de buikholte (dd: tumoren).

Laparatomie:

Knikkervormige, gele verdikkingen.

(geel tgv onverzadigde vetzuren).

Prognose: dubieus, slecht.

Therapie: dieet corrigeren.

* **VERVANGINGSMELK:**

Pups: Welpilac - Welpidog - Esbilac

Kittens: Cimilac - Welpicat

VOEDING BIJZONDERE DIEREN

* **VITAMINEBEHOEFTE HOND en KAT:**

* **Vit. A:** - Axeroftol = 200 E/kg; 60 E/ml.

Deficiëntie: neurologische afwijkingen tgv. verkleining wervelkanaal, idem schedelholte, druk op kleine hersenen: doof.

Overdosering: hypertrofe osteodystrofie, botnieuwvormingen (exostosen) thv gewrichten, bloedingen.

Röntgenfoto: totale verstoring in gebied van de metafyse (ruïne).

* **Vit. B1 = thiamine** - tabl = 50 mg.

Volw.: 15 mg/kg.

Pup: 40 mg/kg.

* **Vit. B2 = riboflavine** - tabl = 3 mg.

Volw.: 45 mg/kg.

Pup: 40 mg/kg/dag.

Hond: 2 dd 2 tabl.

Kat: 1 dd 2-3 tabl.

* **Vit. B-complex** - 1 amp. = 1 ml = 100 mg.

D. Herder: 2 dd 1 tabl.

P.P. = nicotinamide 1,5 mg/kg - tabl = 50 mg.

* **Vit.C. = I-Ascorbinezuur** - tabl = 50 mg.

Infuus bij Carré: 1500-2500 mg/dag.

VOEDING BIJZONDERE DIEREN

* **Vit. D = colecalciferol**

Pup: 20 E/kg.

Volw.: 10 E/kg.

Vit. AD stoot per injectionem is **ALTIJD gecontraïndiceerd** - tenzij resorptiestoornissen.

Zie ook *hfdst.8 endocrinologie bij schildklieren.*

* **Vit. E = alpha-Tocoferol** - tabl = 10 mg.

1 mg/kg/dag.

* **Vit. K1 = fytomenadion** - tabl = 10 mg.

5-10 mg ged 10 dgn.

* **Vit. D behoefte:**

Denk primair aan de Ca/P verhouding.

Ca : P = 1.2 : 1 in het voer (hond).

Vit. AD-stoot is altijd gecontraïndiceerd, tenzij het dier resorptieproblemen heeft.

Jonge hond: 20 IE/kg/dag (behoefte aan Vit. D).

Volw. hond: 10 IE/kg/dag (behoefte aan Vit. D).

*** ANAALKLIEREN :**

Zie ook www.dierenadviesonline.nl

Ontsteking: vaak huidklachten als miliaire dermatitis (kat) en kaal achter (hond).

***Hond:**

Therapie:

- Goed uitdrukken uitwendig/liefst inwendig met vingercondoom, evt. spoelen met Oxytetracycline.
- Methylprednisolon inj. sc en/of tabl.kuur.
- *Veel pus:* naspoelen met voornoemd middel.

***Kat:**

Proctitis - veel persen + bloed.

Therapie:

- Locaal en algemeen met corticosteroïden behandelen.
- Methylprednisolon injectie.
- Meloxicam.
- Megestrolacetaat tablettenkuur: 1 t/week.

*** AANRIJDING:**

Differentiaaldiagnose: hernia diaphragmatica, milt-ruptuur (snelle verbloeding), blaasruptuur (1x mictie + bloed, daarna niets meer), nier-lever/ darmruptuur, galblaasruptuur (lichte faeces), ribfractuur, pneumothorax (cyanotische slijmvliezen), dyspnoe.

OVERIGE

* CAUTERISATIE:

AgNO₃ - Diathermie - Lugol 2% - Jodiumtinctuur 2-5%
bv. bij speekselcyste.

* DIERENSITES:

Alle informatie over:

Exoten - Fretten - Geiten - Honden - Katten -
Knaagdieren - Konijnen - Paarden - Ratten - Reptielen
- Schapen - Schildpadden - Vissen.

www.dierenadviesonline.nl

www.dierenartsonline.nl

www.dierenvermistonline.nl

www.dierenzakenonline.nl

www.uw-dierenartsonline.nl

www.dierenfokkeronline.nl

www.dierenboekenonline.nl

www.dierenrassenonline.nl

www.dierenpolitieonline.nl

www.dierenplatform.nl

* EOSINOFILIE:

Differentiaaldiagnose: eosinofiel granuloom (kat),
eosinofiele myositis (bloed), ancylostomiasis,
allergie, parasieten.

*** EUTHANASIE:**

T-61 enof Euthesate: barbituraat intraveneus
(Opiumwet!). hh. afhankelijk van gewicht.

Vooraf evt. sederen mbv Acepromazine,
Vetranquil, Methadon.

Kleine dieren: intrathoracaal.

Pup/Kitten/Kat: intra-abdominaal.

Hond: intraveneus - intracardiaal.

*** HALS GESTREKT:**

Differentiaal diagnose:

- Visusstoornissen.
- Beiderzijdse ooraandoening.
- Halsandoening.

*** DIKKE HALS:**

Differentiaaldiagnose:

- Speekselkliercyste.
- Corpora aliena van binnen uit.
- Abces - bijtwond.
- Tumoren in kopgebied.
- Acticonomycose.
- Nocardia infectie.
- Lymfeklierzwellling.
- Schildklier bij jodiumgebrek - schildkliertumor.
- Lipoom - fibroom.
- Rhabdomyosarcoom.

OVERIGE

* **HYDROTHORAX:**

Hart behandelen - vocht aftappen - niet te veel drinken
zie *hfdst.20 diuretica*.

* **KAAKproblemen:**

Fractuur onderkaak kat: Hierbij wordt vaak een scheurtje in het gehemelte gevonden

Kaakfistel: vaak ter hoogte van de 4de kies, kan fistel onder het oog geven, kies trekken.

Differentiaaldiagnose:

- Corpus alienum.
- Tumor.
- Vechtwond.
- Dacryocystitis (traanzakontsteking).

* **KEMITHALPOOT:**

Tgv periveneus spuiten, waarbij necrose optreedt.

Therapie:

- Nat verband.
- Hyaluronidase periveneus, dan levertraanzalf en afdekken.
- Na i.v. injectie lokaal 20 ml 0,9% NaCl.

* **LEEFTIJDSEBEPALING:**

Op 4 maanden snijtanden gewisseld.

Op 6 maanden hele melkgebit gewisseld.

Melkgebit na ½ mnd. 28-32 stuks.

*** FORMULE MELKGEBIT:**

- 1 jaar: Snijtanden gelobd.
- 2 jaar: Hoofdlob binnensnijtand onderkaak afgesleten en vaak ook de zijlobben.
- 3 jaar: Hoofdlob en zijlobben middentand onderkaak afgesleten en tandsteen.
- 4 jaar: Lobben binnensnijtanden bovenkaak afgesleten.
- 5 jaar: Alle snijtanden boven-en onderkaak hebben geen lobben meer, lelievorm is verdwenen.

*** PERIOSTITIS ONDERKAAK: aseptisch**

Differentiaaldiagnose:

- Kaakfractuur.
- Spieratrofie.

Therapie:

- Symptomatisch.
- Vloeibaar voedsel.
- Pijnstillers (zie *hfdst.6 - doseringen*)
- Glucocorticosteroïden bij heftige ontsteking. (aseptisch)

*** PRIKKELOVERDRACHT BEVORDEREND:**

- Trychninenitrat 0,1 mg/kg max. 3 mg.

OVERIGE

* **ROBORANTIA:**

- Advocaat: R/Lac 250 ml
Ova II
Saccharose 30 ml
Spirit. vini gallici 30 ml
S. Om het ½ uur 1 thee- of eetlepel
(afh. van grootte).
- R/Liq. arsen. Fowleri 4
Aqua ad 100
S. 1 dd 4-10 ml in afd. dos.

* **SPEEKSELEN:** *hfdst. 14 ptyalismus onderdrukken.*

* **WAGENZIEKTE:**

- Cinnarizinen chloorcyclizine (humaan).
- Feromonenspray, -verdamp, -band.

* **WESPENSTEEK:**

- Antihistaminica 0,5 ml zie *hfdst. 6.*

* **WITTE STIP:** Kininesulfaat 0,05 mg/ltr. water

* **WRATTEN:**

- Chirurgisch of samen met AgNO₃.
- Cytostatica zie *hfdst. 6* - doseringen.
- Cryochirurgie.

Adviesbrieven >> www.dierenadviesonline.nl

- Anaalklierproblemen bij hond en (jawel) de kat!!
- Blaasklachten hond.
- Blaasproblemen bij katten.
- Bloed.
- Cavia.
- Chinchilla.
- Dektijdstipbepaling.
- Diarree bij hond en kat.
- Drachtige hond.
- Drachtige poes.
- Epilepsie.
- Euthanasie bij uw huisdier.
- Gebitsaandoeningen.
- Geboortebepaling bij de kat.
- Groeiontwikkelingsstoornissen.
- Haarbalobstipatie.
- Hartaandoeningen.
- Hartworm te lijf.
- Heupdysplasie bij de hond.
- Hondenvaccinaties-infectieziekten.
- Huidschimmel infecties.
- Huisdier mee op vakantie?
- Kastratie hond.
- Kat als huisdier.
- Kattenvaccinaties-infectieziekten.

ADVIESBRIEVEN:

- Kind en hond.
- Konijn.
- Koortsboekje.
- Kruisbanden gescheurd bij de hond.
- Leishmaniasis - Leishmaniose.
- Leveraandoeningen.
- Lintwormen bij hond en kat.
- Maagdarmaandoeningen.
- Nierproblemen.
- Niesziekte.
- Ogen.
- Olieslachtoffers.
- Ontwormen bij hond en kat.
- Onzindelijke hond en kat.
- Oorontsteking.
- Operatienazorg voor hond en ka.t
- Oudere hond.
- Overlijden.
- Papagaaien en parkieten.
- Patellaluxaties.
- Planten en struiken met giftige bestanddelen.
- Q-koorts - Vragen uit de praktijk.
- Radiologie - Echografie - Röntgen.
- Schildklierproblemen bij de kat.
- Schouderkreupelheid.
- Sterilisatie van de teef.
- Suikerziekte.

ADVIESBRIEVEN

- Teken.
- (Mamma-) tumoren bij hond en kat.
- Verzorging van de pups.
- Vlooien.
- Voedselallergie.
- Voorhuidontsteking van de hond.
- Vuurwerk.
- Ziekte van Calvé-Legg-Perthes.
- Ziekte van Cushing.

TEEK-CARE[®] LAB

Veterinair-medisch laboratorium
voor (sub)tropische ziekten en AA Sneltesten

TEEK-CARE[®]

www.teek-care.nl
www.teken-testen.nl

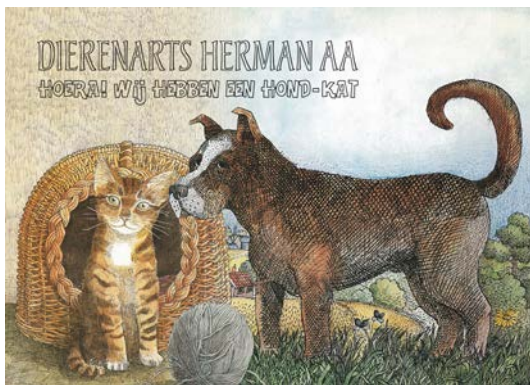
DIERENBOEKEN:

Hoera! Wij hebben een HOND!

ISBN: 978-90-814060-1-7

Hoera! Wij hebben een KAT!

ISBN: 978-90-814060-2-4

Bestellen >> via Webwinkel® van Dierenartsonline

INDEX

A

Aanrijding.....	193
Aap - voeding.....	182
Abces	81
Acanthosis nigricans	81
Acuut braken	43
Acne	82
Ademhaling	8
Addison. ziekte van	64
Adviesbrieven	199
Anaalklieren.....	193+199
Anesthesie (hfdst.)	15
Afwijkende stand radius-ulna.....	131
Algehele anesthesie hond en kat	17+18
Algemeen onderzoek (hfdst.)	7
Algemene indruk	7
Alg.richtlijnen beh.intoxicaties	108
Alopecia	82
Anabolica	51
Analgetica	51
Anamnese	7
Anesthesie bijzondere dieren	19
Anesthesie duif	55
Anaesthesie oog	145
Antibiotica oog	145
Antihistaminica oog	145
Arecoline	117
Arthritis duif	55+131

INDEX

A

Arthrose	132
Aspiratie - verslikpneumonie	165
Asthma	117
Atrofische fibromyositis	132
Atropine oog	145
Anti-arithmetica	79
Antibiotica	52
Antihistaminica	52
Aujeszky. ziekte van.....	35+95

B

Babesiosis	9
Balanoposthitis	171
Base excess	171
Blaas	171+199
Blepharitis	146
Bloed (hfdst.)	21+199
Bloedingen	21
Bloedingen voorste oogkamer	147
Brandwonden	147
Braken opwekken	44+117
Brandwonden	83
Bronchitis	165
Bronchopneumonie	166
Bronchospasmus	167
Bursitis	132
Bijnieren	63
Bijschildklieren	65

INDEX

C

Cardiospasmus	44
Carré. ziekte van	95
Cataracten	147
Cauda equina verlamming	133
Cauterisatie	194
Cauteriserende stoffen oog	147
Cavia voeding	182+199
Centraal zenuwstelsel (hfdst.)	35
Cestoden	161
Chemotherapeutica oog	147
Chemotherapeutica	53
Cheyletiella parasitivorax/Yasguri	83
Chlamydia	180
Chlooramfenicol duif	55
Chocolade-intoxicatiebij de Hond	109
Chronisch braken	43
Chronische huidafwijkingen	83
Cocaïnedruppels oog	148
Coccidiose - duif	55
Coccidiosis	96
Conditievoer - duif	55
Corticosteroïden	53
'Colli-nose'	83
Collyria - oogwaters	148
Conjunctivitis	149
Corneadystrofie	149
Corticosteroïden oog	149

INDEX

C

Cushing, ziekte van	63
Cryptorchidie	172
Cystitis	172
Cytostaica	54

D

Diabetes insipidus - mellitus	66+67+200
Diarree	117
Diarree bij de Hond	44+199
Diarree-dieet.....	46
Diagnostica oog	150
Digestie (hfdst.)	43
Decubitus	84
Demodicosis	84
Dermatitis	85
Dierensites	194
Dierenboeken	181+193
Dikke hals.....	195
Diuretica	173
Doseringen (hfdst.)	51
Dracht kat	117
Duiven (hfdst.)	55

E

Eclampsia puerperalis	71
Eczeem	86
Eekhoorn voeding	182
Ectoparasieten duif	56

INDEX

E

Eczeem	117
Eetklachten	117
Endocrinologie (hfdst.)	63+199
Endometritis	71+199
Eosinofilie	194
Epitheelzwellig oor.....	128
Encephalitis	35
Endoparasieten- duif	56
Enteritis	118
Eosinofilie	194
Eosinofiel granuloom	118
Eperytozoon felis	121
Epilepsie	36+199
Euthanasie	195+199

F

FeLV-Leucose/Leukemie	118
FIP-Feline Infectious Peritonitis	118
FIV-katten aids	119
Flegmonen	120
Formule melkgebit	197
Fungistatica oog	151

G

Gangreen	87
Gebruikelijke concentraties	54
Giardia.....	47+97
Giftige planten en struiken.....	112

INDEX

G

Glaucoom	151
Greyhound racing cramp	133
Gynaecologie (hfdst.)	71

H

(Haarbal)obstipatie.....	120+199
Hals gestrekt	195
Halsverdikking	195
Hamster voeding	183
Hart (hfdst.)	79
Hartmiddelen	79
Hartebasistumor	79+199
HCC-oog glas oog	153
Hemorragische diathese	21
Hepatitis contagiosa canis	97
Hernia	133
Hersenen	36
Hersenlijden	36
Hersenschudding	37
Heupdysplasie	133+199
Hg-preparaten oog	153
Hoestsedativum	135
Hondenziekte	179
Hondsdolheid	179
Huid (hfdst.)	81
Huidaandoeningen	120+199
Huid en beharing13

INDEX

H

Huidpetechiae-huidzalven	87
Hydrothorax	167+196
Hypaema	153
Hyperfunctie zona fasciculata - Cushing	6+2013
Hyperparathyroïdie	65
Hyperthyroïdie- z. van Plummer	69
Hypofunctie bijniere	64
Hypofunctie schildklier	68
Hypofyse voor-achterkwab - hyper - uitval	66+67
Hypoglykemie	67
Hypoparathyroïdie	66
Hypopyon	153
Hypothyreose	68

I

Impotentie duif	57
Indifferente preparaten	153
Infectieziekten Hond (hfdst.)	95
Infectieuze anaemie	121
Infectieuze gastro-enteritis	122
Infectieuze peritonitis FIP	122
Instructie eigenaar 1 ^{ste} telef contact (Intox)	107
Iridocyclitis	153
Iritis	154
Intoxicaties	107

J

Jeuk	89
------------	----

INDEX

K

Kaakproblemen	196
Kanarie voeding	183
Kat (hfdst.)	118
Kattenziekte	122+180
Keel neus oor (hfdst.)	127
Kemithalpoot	196
Kennelhoest-cough	98+167+179
Keratitis	154
Konijn voeding	183+200
Koolzuuranhydrase remmers	155
Krolsheid onderdrukken	72+122
Kropwonden - duif	57
Kunsttranen	156
Kwikpreparaten	156

L

Laryngitis/Tracheïtis	135
Laryngitis - tracheïtis.....	167
Laxeren	47+123
Leeftijdsbepaling	196
Legg-Perthes-Calvé	135+201
Leishmania. Canine	99
Leptospirose	102+180
Leucose/leukemie-FELV.....	22+123
Leverafwijkingen, -chirrhose	22+23+200
Locomotieapparaat (hfdst.)	131
Lokaal anesthesie	16
Longbloeding - haemoptoe	168

INDEX

L

Longemfyseem, -oedeem	168
Longstuwing (hfdst.10)	80
Loopsheid voorkomen - onderdrukken	72
Loopse teef laat dekking niet toe	73
Loopsheid opwekken	74
Losliggende tuberositas tibiae	135
Losse processus anconeus	136
Luizen	89
Luxatie oogbol	156
Lyme. ziekte van	103
Lymfeklieren	14

M

Maagdilatatie -torsie	49+200
Marie Bamberger. ziekte van	136
Mastitis	74
Meest voorkomende intoxicaties	113
Melkgift bevorderen	74
Methylxanthines	110
Minder voorkomende intoxicaties	115
Miotica	156
Mitralis-insufficiëntie	80
Morfine	123
Mosduiven duif	58
Muis voeding	184
Myasthenia gravis	137

INDEX

M

Mydriatica	156
Myositis	137
Myositis eosinophila	23
Myotonia congenita	137

N

Na de vlucht (tegen ornithose) duif	58
Necrose	89
Nefritis	123+173
Nefrotisch syndroom	174
Neurolept-analgesie	16
Neusdruppels	135
Nematoden in Nederland	161+162
Nierstenen	174+200
Niesziek	123+180+199
Niet-pijnlijke ingrepen hond en kat	16
Niet willen vliegen - duif	58

O

Obstipatie	50
Obstipatie-haarbal	120
Oedemen	80
Ogen - duif	58
Ongewenste dekking - lactatie	75
Onzindelijk na sterilisatie	75
Oog (hfdst.)	145+200
Oogbol brandwonden -letsel -luxatie	156
Oogboluitdroging	157

INDEX

O

Oogedeem- ooglidoeedeem	157
Oogwaters	157
Oordruppels-injectoren	128+200
Oor reinigen oorzalven	129
Ornithose - duif	58
Osteochondritis dissecans	137
Osteodystrofia fibrosa	138
Osteogenesis imperfecta	139
Osteomalacie	139
Osteomyelitis	140
Osteoporose	141
Otitis.....	129
Overige	193
Oxytocine	74

P

Pancreas	67
Pancreasatrofie	50
Panostitis eosinophila	141
Panleucopenie	122
Papegaai(-achtigen) - voeding.....	184+200
Papilloom oor.....	130
Parasitologie (hfdst.)	161
Partus	75+200
Parvo	180+122
Patella luxatie	142
Perifere zenuwstelsel	37

INDEX

P

Periostitis onderkaak	197
Plaskater	124
Plummer. ziekte van	69
Pleuritis	169
Plummer ziekte van	69
Pneumothorax	170
Pokken-difterie duif	59
Pols	9
Polydipsie	175
Pre-anesthetisch onderzoek	15
Preputiaal catarre	175+201
Prikkeloverdracht bevorderend	197
Prolapsus vaginae	76
Prostaat.....	175+199
Protrusio membrana nictitans	157
Pseudo-hyperparathyreoïdie	66
Ptyalismus onderdrukken	124
Pijnlijke ingrepen hond en kat	16
Pyodermie	90
Rabiës.....	103+179
Rachitis	142
Rat voeding	185
Referentiewaarden	24
Rehydratie-vloeistoftherapie	28
Respiratie apparaat (hfdst.)	165
Retinitis	157
Rhinitis	127

INDEX

R

Rhinolaryngotracheïtis	123
Ritme.....	9
RIVM	107
Roborantia	198
Ruggemerg.....	40

S

Salmonellose - duif	59
Sarcoptes scabiei	91
Schijndracht-pseudolactatie.....	76
Schildklier - uitval - tumoren	68+200
Schimmels	91
Schimmelinfectie oog	157
Schilferige, vette huid.....	91
Seborrhoea	92
Sectio caesarea kleine hond	15
Sedatie	15
Serumziekte	180
Schildpad voeding	186
Signalement.....	7
Slijmvliezen.....	14
Speciale diarreeën.....	47
Specifieke dermatitisgevallen	85
Speekselen- ptyalismus onderdrukken	124
Spiere.....	143
Spondylosis	143
Spreeuw voeding	187
Strangurie	124+176

INDEX

T

Temperatuur	12
Teken	92+164+201
Testikels	176
Tetanus	104
Tonica - Roborantia	92
Tonsilitis	128
Toxoplasmose	124
Traansecretie bevorderend	158
Traanzakontsteking	158
Tracheïtis	170
Trematoden hond en kat	162+163
Trichomoniasis- duif	60
Tuberculose	105
Tumoren - vooral sarcomen.....	144
Tylosis	93

U

Ulcus	93+158
Uremie	177
Urethra-obstructie	125+178
Urinewegdesinfectantia	178
Urogenitaal apparaat (hfdst.)	171
Urografie	178
Uveïtis	159

INDEX

V

Vaccinaties (hfdst.)	125+179+199
Vaccineren duif	60
Vacht	13
Vaginatumoren - vaginitis	76
Vasoconstrictoren - antihistaminica.....	159
Vitamines: epitheliserend+indiff preparaten.....	159
Veldvliegen - duif	61
Verbranding	93
Verharen	94
Vlooien	94+201
Voeding Bijzondere Dieren (hfdst.).....	182
Voeding Hond en Kat	188
Vervangingsmelk	190
Vitaminebehoefte Hond en Kat	191

W

Wagenziekte.....	198
Wespensteek	198
Witte stip	198
Wonden	94
Wormen: zie endoparasieten/parasitologie	161
Wratten	198

X

Xeroftalmie	159
-------------------	-----

Z

Ziek na partus	77
----------------------	----

WERKZAME STOF

-

MERKNAAM

Acepromazine	Vetranquil®
Acetazolamide	Diamox®
Acetylsalicylzuur	Acetosal®
Acetylsalicylzuur + cortico's	Rheulysin®
Adrenaline 1%	Eppy®
Aluminiumkalium-sulfaatopl	Aluin®
Aminofylline	Euphyllin®
Ampicilline	Penbritin®
Antazoline 0,5 %	Antistine®
Antazoline 0,5 %	Privine®
Apomorfine	APO-GO®
Benzetimiddefenyl-glutamide HCl	Spasmentral®
Benzisothiazole HCl	Ectimar®
Bêtamethason	Betsolan®
Bisacodyl	Dulcolax®
Bismutgallaat	Dermatol®
Broomhexine	Bisolvon®
Broomfenofos	Acedist®
Broomfenofos	Bilevon®
Bunamidine HCl	Scolaban®
Butafosfan+vit B12	Catosal®
Butylscopolamine	Buscopan®
Carbachol	Doryl®
Carbachol	Isopto-Carbachol®
Carbazochroom	Adrenoxy®
Chlooramfenicoldruppels	Tresaderm®
Chlooramfenicolzalf	Savlon®

WERKZAME STOF

-

MERKNAAM

Chlooramine	Halamid®
Chloorhexidine	Hibitane®
Chloorpromazine	Largactil®
Chloortetracycline HCl	Aureomycin®
Choriongonadotrofine	Chorulon®
Choriongonadotrofine	Pregnyl®
Cinnarizinen chloorcyclizine	Primatour®
Clioquinol	Entero-Vioform®
Cloxacilline+corticosteroiden	Orbenin®
Conditievoer duif	Supravit®
Conditievoer duif	Vionate®
Cortison	Adreson®
Crotamiton	Eurax®
Cyclofosfamide	Endoxan®
Decadron + neomycine	Decadron cum neo®
Deltamethrin	Scalibor®
Demecarium bromide	Tosmilen®
Desoxycorton	Percorten-M®
Dexamethason	Delmeson®
Diazepam	Valium®
Diclofenamide	Daramide®
Dichlorvos	Canogard®
Difenhydramine HCl	Benadryl®
Dimetridazol	Emtryl®
Diminazene	Berenil®
Dioxyanthrachinon	Istizin®
Doxapram	Dopram®:

WERKZAME STOF

-

MERKNAAM

Doxycyline	Vibramycin®
Ecothiopaat	Phospholine Iodide®
Elmadinonacetaat	Tardak®
Erythromycine	Erythrocin®
Ethylestrenol	Nandoral®
Etilefrine	Effortil®
Ethinyløestradiol	Lynoral®
Ethylmorphine HCl	Dionine®
Estriol	Styptanon®
Euthesate	Euthasol®
Fenobarbital	Luminal®
Fenylbutazon	Butazolidin®
Fenylbutazon+propyfenazon	Irgapyrin®
Fenylbut+isopropylaminofenazon	Tomanol®
Fenylbutazon+prednison	DeltaButazolidin®
Fenytøine	Diphantøine®
Fenytøinenatrium	Epitard®
Feromonenspray/verdamper	Feliway®
Fipronil	Frontline®
Flumetasonpivalaat	Locacorten®
Flumetason	Delmeson®
Fluostigmine	Diflupyl®
Furazolidon	Befuron®
Furosemide	Dimazon®
Furosemide	Lasix®
Fytomenadion vit K1	Konaktion®
Gamma 666	Neo-scabacidol®

WERKZAME STOF

-

MERKNAAM

Ivermectine	Ivomec®
Honingwondzalf/spray	Dermiel®
Hexachloorcyclohexaan	NeoScabidol®
Hyaluronidase	Hyason®
Hydrocodonbitartraat	Codinovo®
Hydrocortisonaceponaat	Easotic®
Ispaghulakorrels	Isogel®
Kanamycilinezalf	Kanacillin®
Kanacilline	Kanacillin forte®
Ibuprofen	Brufen®
Kanamycine injector	Kanacillin®
Ketamine	Ketalar®
Ketamine	Vetalar®
Klysm	Microlax®
Kool (geactiveerde)	Norit®
Levamisole	L-Spartakon®
Laxeerpasta-drink	Lax-a-past®-tract®
Levamisole	Ripercol®
Levamisole	Spartakon®
Lidocaïne (HCl)	Xylocaïne®
Lincomycine	Lincocin®
Linco- + spectinomycine	Lincospectin®
Lindaan	Neoscabexaan®
MAPMedroxyprogesteron-acetaat	DepoPromone®
MAPMedroxyprogesteron-acetaat	Provera®
MAPMedroxyprogesteron-acetaat	Perlutex®
MAPMedroxyprogesteron-acetaat	Anovulin®T

WERKZAME STOF

-

MERKNAAM

Megestrolacetaat	Niagestin®
Megestrolacetaat	Eczederm®
Meglumine antomonaat	Glucantime®
Meloxicam	Novacam®
Metaraminol	Aramine®
Methadon	Symoron®
Methohexital	BriethalSodium®
Metoclopramide	Primperan®
Metomidaat	Hypnodil®
Methylfenobarbital	Prominal®
Methylprednisolonacetaat	Depomedrol®
Methylprednisolon	Moderin®
Methylsulfanylmethane	MSM®
Methyltestosteron+ethinyloestradiol	Sesoral®
Methyridine	Promintic®
Mini-glucostick	Tes-tape®
Mitotane	Lysodren®
Nafazoline	Privine®
Nandrolon-17-fenylpropionaat	Durabolin®
Natamycine oog-oorzalf	Pimafucin®
Natriumdioctylsulfosuccinaat	Klyx®
Neomycinesulf+tiabendazol+dexamethason	Tresaderm®
Neostygmine	Prostigmin®
19-Norandrosteronfenyllauraat	Laurabolin®
Niclosamide	Mansonil®
Niclosamide	Yomesan®
Nitrofurantoïne	Furandantin®

WERKZAME STOF

-

MERKNAAM

NN-diethyl-metatoluamide	Deet®
Novaminsulfon	Novalgin®
Obidoxim	Toxogonin®
Oestriol	Ovestin®
Oestriolsuccinaat	Styptanon®
Orciprenaline	Alupent®
Oxyfenbutazon	Tanderil®
Oxyfencyclimine	Daricon®
Oxytetracycline HCl	Terramycin®
Ozytocine	Oxytocine-S®
Penicilline + streptomycine	Combiotic®
Penicilline + streptomycine	Depomycine®
Pentobarbital	Nembutal®
Pimobendan	Vetmedin®
Praziquantel	Droncit®
Prednisolon	Ultracortenol®
Primidon	Mysoline®
Procaïnamide	Pronestyl®
Promethazine-crème	Phenergan®
Propanol	Inderal®
Propionylpromazine	Combelen®
Pyrethroïden.	Permethrin®
Pyrimethamine	Duraprim®
Ronidazol	Duodegran®
Salbutanol	Bricanyl®
Schildklierpoeder	Thyranon®
Schildkliertabletten	Multigland®

WERKZAME STOF

-

MERKNAAM

Selamectine	Stronghold®
Selenium-shampoo	Selvet®
SHL-serum	Stagloban®
Spiramycine	Suanovil®
Succinylsulfathiazol	Sulfasuxidine®
Sulfadicroamide	Irgamid®
Sulfamidine natrium	Sulfamezathine®
Sulfamirazine + NaHCO ₃	Perbicoccide®
Sulfamerazine	Percoccide®
Sulfamethoxydiazine	Bayrena®
Sulfatolamide	Supronal®
Testosteron(propionaat)	Neo-Hombreol®
Tetrazoline	Thyzine®
Thiazinamiumpoeder	Multergan®
Thiopental	Pentotal®
Thyreotroop hormoon-TSH.	Ambion®
Tioctinezuur	Thioctan®
Trimethoprim+sulfadiazine	Duoprim®, Tribriassin®
Tripelennamine HCl	Vetibenzamine®
Trichloorfon	Neguvon®
Tylosinetartraat	Tylan®
Trichobezoar	Isogel®
Urineverzuurders	Curecalfeline®
SH-serum	Homoserum®
Supp met bv lidocaïne	Zwitsanal®supp.
Vasopressine	Pitressin®
Xylazine	Rompun®, Sedasin®

WERKZAME STOF

-

MERKNAAM

Xylometazoline

Otrivin®

Voorhuidcleaner

Prepusol®

Zeepoplossing-shampoo

Savlon®

Zeepoplossingen 1%

Cetrissept®

Zwavelshampoo

Selvet®

Zoletil

Zoletil-100®

MERKNAAM

-

WERKZAME STOF

Acedist®	Broomfenofos
Acetosal®	Acetylsalicylzuur
Adrenoxyl®	Carbazochroom
Adreson®	Cortison
Aluin	Aluminiumkalium-sulfaatop
Alupent®	Orciprenaline
Ambion®	Thyreotroop-hormoon-TSH
Anovulin®T	MAP-Medroxyprogesteronacetaat
Antistine-Privine®	Antazoline0,5 %
APO-GO®	Apomorfine
Aramine®	Metaraminol
Aureomycin®	Chloortetracycline HCl
Bayrena®	Sulfamethoxydiazine
Befuron®	Furazolidon
Benadryl®	Difenhydramine HCl
Berenil®	Diminazene
Betsolan®	Bêtamethason
Bilevon®	Broomfenofos
Bisolvon®	Broomhexine
Bricanyl®	Salbutanol
BriethalSodium®	Methohexital
Brufen®	Ibuprofen
Buscopan®	Butylscopalamine
Butazolidin®	Fenylbutazon
Canogard®	Dichlorvos
Catosal®	Butafosfan+vit B12

MERKNAAM

-

WERKZAME STOF

Cetrisept®	Zeepoplossingen 1%
Chorulon®	Choriongonadotrofine
Codinovo®	Hydrocodonbitartraat
Combelen®	Propionylpromazine
Combiotic®	Penicilline+streptomycine
Curecalfeline®	Urineverzuurders
Daramide®	Diclofenamide
Daricon®	Oxyfencyclimine
Decadron cum neo®	Decadron + neomycine
Deet®	NN-diethyl-metatoluamide
Depomedrol®	Methylprednisolonacetaat
Depomycine®	Penicilline+streptomycine
DepoPromone®	MAP-Medroxyprogesteronacetaat
Delmeson®	Dexamethason
DeltaButazolidin®	Fenylbutazon+prednison
Dermatol®	Bismutgallaat
Dermiel®	Honingwondzalf/spray
Delmeson®	Flumetason
Diamox®	Acetazolamide
Diflupyl®	Fluostigmine
Dimazon®	Furosemide
Dionine®	Ethylmorfine-HCl
Diphantoïne®	Fenytoïne
Dopram®	Doxapram
Doryl®	Carbachol
Droncit®	Praziquantel
Dulcolax®	Bisacodyl

MERKNAAM

-

WERKZAME STOF

Duoprim®	Trimethoprim+sulfadiazine
Duodegran®	Ronidazol
Durabolin®	Nandrolon-17-fenylpropionaat
Duraprim®	Pyrimethamine
Easotic®	Hydrocortisonaceponaat
Ectimar®	Benzisothiazole HCl
Ecederm®	Megestrolacetaat
Effortil®	Etilefrine
Emtryl®	Dimetridazol
Endoxan®	Cyclofosfamide
Entero-Vioform®	Clioquinol
Epitard®	Fenytoïnenatrium
Eppy®	Adrenaline 1%
Erythrocin®	Erythromycine
Euthasol®	Euthesate
Euphyllin®	Aminofylline
Eurax®	Crotamiton
Feliway®	Feromonenspray/verdampfer
Furandantin®	Nitrofurantoïne
Frontline®	Fipronil
Glucantime®	Meglumine-antomonaat
Halamid®	Chlooramine
Hibitane®	Chloorhexidine
Homoserum®	SH-serum
Hyason®	Hyaluronidase
Hypnodil®	Metomidaat
Inderal®	Propanol

MERKNAAM

-

WERKZAME STOF

Irgamid®	Sulfadicramide
Isogel®	Ispaghulakorrels
Isogel®	Trichobezoar
Isopto-Carbachol®	Carbachol
Istizin®	Dioxyanthrachinon
Irgapyrin®	Fenylbutazon+propyfenazon
Ivomec®	Ivermectine
Kanacillin®	Kanamycilinezalf-injector
Kanacillin-forte®	Kanacilline
Ketalar®	Ketamine
Klyx®	Natriumdioctylsulfosuccinaat
Konakion®	Fytomenadion vit.K1
Lasix®	Furosemide
Largactil®	Chloorpromazine
Lax-a-past®-tract®	Laxeerpasta-drank
Lincocin®	Lincomycine
Lincospectin®	Linco-+spectinomycine
Locacorten®	Flumetasonpivalaat
L-Spartakon®	Levamisole
Luminal®	Fenobarbital
Lynoral®	Ethinylloestradiol
Laurabolin®	19-Norandrosteronfenyllauraat
Lysodren®	Mitotane
Mansonil®	Niclosamide
Microlax®	Klyisma
Moderin®	Methylprednisolon
MSM®	Methylsulfonylmethane

MERKNAAM

-

WERKZAME STOF

Multergan®	Thiazinamiumpoeder
Multigland®	Schildklietabletten
Mysoline®	Primidon
Nandoral®	Ethylestrenol
Neguvon®	Trichloorfon
Nembutal®	Pentobarbital
Neo-Hombreol®	Testosteron(propionaat)
Neoscabexaan®	Lindaan
Neo-scabicaidol®	Gamma 666
NeoScabidol®	Hexachloorcyclohexaan
Niagestin®	Megestrolacetaat
Norit®	Kool(geactiveerde)
Novacam®	Meloxicam
Novalgin®	Novaminsulfon
Orbenin®	Cloxacilline+corticosteroïden
Otrivin®	Xylometazoline
Ovestin®	Oestriol
Oxytocine-S®	Oxytocine
Penbritin®	Ampicilline
Penthotal®	Thiopental
Perbicoccide®	Sulfamirazine+NaHCO ₃
Percoccide®	Sulfamerazine
Percorten-M®	Desoxycorton
Perlutex®	MAP-Medroxyprogesteronacetaat
Permethrin®	Pyrethroïden
Phenergan®	Promethazine-crème
Phospholine Iodide®	Ecothiopaat

MERKNAAM

-

WERKZAME STOF

Pimafucin®	Natamycine oog-oorzalf
Pitressin®	Vasopressine
Pregnyl®	Choriongonadotrofine
Prepusol®	Voorhuidcleanser
Primatour®	Cinnarizinen chloorcyclizine
Primperan®	Metoclopramide
Privine®	Nafazoline
Prominal®	Methylfenobarbital
Promintic®	Methyridine
Pronestyl®	Procainamide
Prostigmin®	Neostygmine
Provera®	MAP-Medroxyprogesteronacetaat
Ripercol®	Levamisole
Rheulysin®	Acetylsalicylzuur+cortico's
Rompun®	Xylazine
Savlon®	Chlooramfenicolzalf
Savlon®	Zeepoplossing-shampoo
Scalibor®	Deltamethrin
Scolaban®	Bunamidine HCl
Sedasin®	Xylazine
Selvet®	Selenium-shampoo
Selvet®	Zwavelshampoo
Sesoral®	Methyltestosteron+ethinyloestradiol
Spartakon®	Levamisole
Spasmentral®	Benzetimidefenyl-glutamide HCl
Stagloban®	SHL-serum
Stronghold®	Selamectine

MERKNAAM

-

WERKZAME STOF

Styptanon®	Estriol
Styptanon®	Oestriolsuccinaat
Suanovil®	Spiramycine
Sulfasuxidine®	Succinylsulfathiazol
Sulfamezathine®	Sulfamidine-natrium
Supravit®	Conditievoer duif
Supronal®	Sulfatolamide
Symoron®	Methadon
Tanderil®	Oxyfenbutazon
Tardak®	Elmadinonacetaat
Terramycin®	Oxytetracycline-HCl
Tes-tape®	Mini-gluostick
Thioctan®	Tioctinezuur
Thyranon®	Schildklierpoeder
Thyzine®	Tetrazoline
Tomanol®	Fenylbut+isopropylaminofenazon
Tosmilen®	Demecarium bromide
Toxogonin®	Obidoxim
Tresaderm®	Chlooramfenicoldruppels
Tresaderm®	Neomycinesulf+tiabendazol+dexamethas.
Tribrissin®	Trimethoprim+sulfadiazine
Tylan®	Tylosinetartraat
Ultracortenol®	Prednisolon
Valium®	Diazepam
Vetalar®	Ketamine
Vetibenzamine®	Tripelennamine-HCl
Vetmedin®	Pimobendan

Vetranquil®

Vionate®

Vibramycin®

Xylocaïne®

Yomesan®

Zoletil-100®

Zwitsanal®supp.

Acepromazine

Conditievoer duif

Doxycyline

Lidocaïne-HCl

Niclosamide

Zoletil

Supp.met bv lidocaïne